

সূচীপত্ৰ

অনুবাদ - অনুনাদ

- বড়ো অনুবাদত শ্ৰীশ্ৰী শংকৰদেৱৰ বৰগীত/অনিল বড়ো/৩
মিচিং অনুবাদত শ্ৰীশ্ৰী শংকৰদেৱৰ বৰগীত/জ্যোতি প্ৰসাদ পেগু/১৫
দৈত্যাৰি ঠাকুৰৰ নৃসিংহ যাত্ৰাৰ আলমত বড়ো ভাষাত
অনিল বড়োৰ দ্বাৰা কটা নাট : হিৰণ্যকশিপু বধ/২৫
সীতাহৰণ বালীবদ/মূল নাট : নিৰূপমা মহন্ত, মিচিং অনুবাদ : ৰামেশ্বৰ মেদক/৫৫
শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱৰ নামঘোষাৰ 'প্ৰাৰ্থনা'ৰ বড়ো অনুবাদ/অনুনাদ : অনিল বড়ো/৮৫
শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱৰ নামঘোষাৰ 'প্ৰাৰ্থনা'ৰ মিচিং অনুবাদ/অনুনাদ : বিদ্যেশ্বৰ দলে/৮৭

ভিতৰে - বাহিৰে

- তেজপুৰত ডাক্তৰৰ ডাঙনা/ধ্ৰুজ্যোতি ডেকা/৯১
এইখন সম্পূৰ্ণ এক বেলেগ পৃথিৱী.../দেৱভূষণ বৰা/৯৬
“আয়ুস” নৱপ্ৰজন্মৰ আত্মানুসন্ধানৰ এক অনন্য যাত্ৰা/মন ৰাজ গুৰু/১০৯
মহাপুৰুষীয়া বৈষ্ণৱ ধৰ্ম-সংস্কৃতিলৈ তিৰা (লালুং)সকলৰ অনুগমন আৰু বাস্তৱৰ
ছবিখন/মনেশ্বৰ দেউৰী/১১৫
পৰ্বত-ভৈয়ামৰ সমন্বয়-সাঁকো গঢ়োঁতা শ্ৰীৰামদেৱ আৰু নক্টে নৃপতি নৰোত্তম
/পোনা মহন্ত/১২২
মহাভক্ত নৰোত্তম আতৈ/সূৰ্য দাস/১৩১
কাৰবি আংলঙৰ নামঘৰ : এটি অৱলোকন/দিলীপ কুমাৰ কলিতা/১৪৭
মূল ভেটিৰ পৰা বিদেশ ভূমিলৈ সত্ৰীয়া নৃত্য সম্প্ৰসাৰণৰ সাঁকোখন
/ভৱানন্দ বৰবায়ন/১৫৩

সত্ৰ - সংস্কৃতি

- সত্ৰৰ সংকট, সংৰক্ষণৰ প্ৰত্যাহ্বান/কেশৱানন্দ দেৱগোস্বামী/১৬৩
সত্ৰ আৰু সেৱাৰ দৰ্শন/ভাস্কৰজ্যোতি মহন্ত/১৬৮
মায়ামৰা সত্ৰ আৰু শ্ৰীশ্ৰীঅনিৰুদ্ধ/শ্ৰীকুমাৰ দহোতীয়া/১৭৭
বিলুপ্তিৰ গৰাহত অসম ৰাজ্যৰ বাহিৰৰ সত্ৰানুষ্ঠান /শংকৰ দাস/১৮১
বৈষ্ণৱ ধৰ্ম প্ৰচাৰত শ্ৰীশ্ৰীঘাৰমৰা সত্ৰৰ ভূমিকা /প্ৰেমকৃষ্ণ গোস্বামী/১৮৭

অ ব লো ক ন

- শ্রীমন্ত শংকৰদেৱৰ আদৰ্শৰে হৃদয়-বন্ধনৰ গুৰুত্ব/নগেন শইকীয়া/২০১
নৱ-প্ৰজন্মৰ আধ্যাত্মিক ভাব গঠনত মহাপুৰুষ শ্রীমন্ত শংকৰদেৱৰ প্ৰাসংগিকতা
/পীতাম্বৰ দেৱগোস্বামী/২০৫
অসমীয়া সমাজ সংগঠন, খেল বিভাজন আৰু উপাধি লিখাৰ পৰম্পৰাত নৱবৈষ্ণৱ
ধৰ্মৰ প্ৰভাৱ/উপেন ৰাভা হাকাচাম/২১২
শংকৰ-মাধৱৰ একশৰণ নামধৰ্ম : অসমীয়া জাতীয় জীৱনত আধুনিকতাৰ উন্মেষ
/সঞ্জীৱ কুমাৰ নাথ/২৩১
অসম বুৰঞ্জীৰ প্ৰেক্ষাপটত শ্রীমন্ত শংকৰদেৱ আৰু বৈষ্ণৱ ধৰ্ম
/বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ গোহাঁই/২৩৬
শংকৰদেৱ আৰু জাতীয় উত্তৰাধিকাৰ/ৰাজেন শইকীয়া/২৫১
বাংলা ভাষাত শংকৰদেৱ চৰ্চা (১৮৭৯-১৯২০) আৰু উমেশ চন্দ্ৰ দেৱ (দে)
/মন্দিৰা দাস/২৫৯
অমূল্য কুমাৰ কৰ্মকাৰৰ সৰ্বগুণাকৰ শ্রীমন্ত শঙ্কৰদেৱ/৩১১
অসমীয়া সংস্কৃতি আৰু ইছলাম/ইব্ৰাহীম আলি/৩৩০
চুফীবাদ আৰু অসমৰ নৱবৈষ্ণৱ ধৰ্ম : সমৰূপতাৰ সন্ধান
/এম কামালুদ্দিন আহমেদ/৩৩৪
আজান পীৰ : টাইগ্ৰীছৰ পৰা দিমৌলৈ/ৰাহুৰীৰ হুছেইন/৩৫০
ভাওনা/পীতাম্বৰ দেৱগোস্বামী/৩৫৮
ভাওনাৰ আহাৰ্য সম্পৰ্কীয় গৱেষণা আৰু কৰ্মশালাৰ ফচল/নিৰুপমা মহন্ত/৩৬০
সামাজিক সমন্বয়, নিম্নবৰ্গ আৰু কালসংহতি/শান্তনা শইকীয়া, কিশোৰ ভট্টাচাৰ্য/৩৬৮
শংকৰদেৱৰ ধাৰণাত নাৰী/মালিনী গোস্বামী/৩৭৭
শংকৰদেৱৰ অব্যৰ্থ কবিকল্পনা তেজস্বিনী সীতা/আৰাধনা পটঙ্গীয়া গোস্বামী/৩৯২
ভক্তিসংগীতৰ পৰম্পৰাত অসমৰ বৰগীত/জীতেন বসুমতাৰী/৪০৪
শ্রীমন্ত শংকৰদেৱৰ 'বৈষ্ণৱ যোগ'ত দেহৰ মহিমা/যোগাচাৰ্য খগেন কলিতা/৪০৯
শিৰাৰ সন্ধানত—আমগুৰিৰ 'চাপগড়'/শংকৰ দাস/৪১৪
আমাৰ মনৰ সাঁকোবোৰ.../ময়ূৰ বৰা/৪১৯

অনুবাদ - অনুবাদ

বড়ো অনুবাদত শ্রীশ্রী শংকৰদেৱৰ বৰগীত

অনিল বড়ো

মহাপুৰুষ শংকৰদেৱনি বৰগীত

গেদেমা সানসুমৈ আৰী ধাৰীমগুৰু শংকৰদেৱনি মাজীমসে বৰগীত
খৌ বড়ো ৰাইজী ৰাজা ফাঁৰনি খানিসিম লাংনায়নি থাংখিটে বিথাংনি সায়খ'নায়
বৰগীত ফাঁৰনি গেজেৰনি ফ্ৰায় দাং যি খৌ দানশ্ৰায় নায় যাবায়। নাথায়
বিথাংবাদি সাসে গেদেমা থুনলাইগিৰি ৰিংগুদামসানি মেথাই খৌ বড়ো আও
ৰাৱ সীলায়নায়া এফা গাঁলৈ খামানি নঙা। বেঢ়াওনৌ খস্থাই আৰী মেথাইনি ৰাৱ
সীলায়না খামনিআ জীবীং গাঁৱাব সিন। জুনিয়ায়ে মেথাইনি ৰাৱ সীলায়নায়
বেলায়াও শীদীব এবা Syllable ফাঁৰনি ৰীখায়ৈ গাঁৱাব হীনায়ে আৰু গুৰৈ
ৰাওঁ জীং গাঁৱী ফ্লেণায় শীদীব মীল্লয়া জীবীং গাঁৱাব। মানীনা বে ৰাওঁ সীলায়নায়
মেথাইখৌ মেথাই মহৰ ৰীজাবনী থাংনয়োও গুৰৈ মেথাইনি দেংখী আৰি
বিথিং আৰী তাল মাননি ফাৰ্চেৰী মাজীৰ হীনাংগৌ যায়ী। বে থাৰৈন গাঁৱাব
বাথ্ৰা। আৰী জীং বাৰী মিবিথিগৌ শংকৰদেৱা বৰগীতনি ৱাৱআ জীং খীনাফ্লেণায়
থানায় আখিখাননি অসমীয়া নঙা।

[বড়ো ভাষা-সংস্কৃতিৰ গৱেষক-পণ্ডিত ড° অনিল বড়ো গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ লোক-
সংস্কৃতি গৱেষণা বিভাগৰ অধ্যাপক]

দানপায়নী লানায় মেথাই ফাঁৰনি বাংসিনানী আৰোজ মেথাইনি আখুথাই
গীনাং। থামহিনবা বে মেথাই ফাঁৰা থাঁংজাঁও আৰোজ মেথাই, আনান গোসাই
সাঁৰজিগিচিনি সেৰাও গুণ্ডৰৰ খুলুমনানৈ সিবিয়াৰি এবা ভক্ত আ বাঁজাবনয়ে
মেথাই। শংকৰদেবনি বৰগীত ফাঁৰখৌবা বে শিৰিনি মেতাই বুংদাঁং গাঁৰাংগাঁৰা
আৰী বিজিৰ গিৰি বিথাং মীনহা। গাঁবাঙা বুংদাঁং Song celestial আৰী noble
numbers হীননা। ৰাৰ সীলায়নায় মেথাই ফাঁৰনি হাঁফাজাবে গেদেমা দেংখাগিৰি
ৰিংগুদামসানি গেদেমা সানগ্ৰি আৰী খস্থাইয়াৰী গুননি সীমোন্দৈ যিবথিনা খাবু
মীনগাঁন জাঁংনি গাঁসী গুদুং ফৰায় গাথ্ৰো। মেখোনী মিজিং থিৰায়।

(১) ৰাগ— আশোৰাৰী

জয় জয় যাদৱ জলনিধিজাধৰ ধাতা।
শ্ৰুতমাত্ৰাখিলত্ৰাতা স্বৰণে কৰয় সিদ্ধি
দীনদয়ানিধি ভকত-মুকুতিপদদাতা।।

পদ — জগজন-জীৱন অজন-জনাদন
দনুজদমন দুখহাৰী।
মহদানন্দকন্দ পৰমানন্দ
নন্দনন্দন বনচাৰী।।
বিবিধবিহাৰ-বিশাৰদ শাৰদ -
ইন্দু নিন্দি পৰকাশী।
শেষশয়ন-শিৱ কেশীবিনাশন
পীতবসন অবিনাশী।।
জগতবন্ধু বিধু মাধৱ মধুবিপু
মধুৰ মুৰতি মূৰনাশী।
কেশৱচৰণ সৰোৰুহ -কিংকৰ
শংকৰ এহু অভিলাষী।।)

ধ্ৰু : জৈ জৈ যাদৱ লোখিনি গিৰি গাঁসৈ বেদিন বনসাইগিৰি
স্বৰণাওঁ খলোমী সিদ্ধি গাঁৰিবনি বৈখাগিৰি ভকতনি ৰাহাগিৰি
পদ : গাঁসৈ মুলুগ বিগীমা দুখু ফাঁজীশ্ৰাংগ্ৰা দুখাং দমন খালামগ্ৰা
গেদেমা ৰংজানায় আৰ জীবৰীওঁ গাঁজানিনি ফুংখা নন্দনি ফিসা হাগ্ৰংগ্ৰা
গিদিংগ্ৰা।।

বাইদি বিহাৰনি বিশাৰদ জায়নি দোহটাও মেছেং অখাফীৰনি
জীংফবনায়।
জীবথা জিৰায় নায়াও কেশীখৌ দবথাইগ্ৰা গীমী সি গানগ্ৰা
জগতনি লীগী বিধুমাধব মধু বিপু অসুৰ দবথাইগ্ৰা
কেশৰনি চৰণ হমনা বান্দা শংকৰ আ বেখৌনী হাস্থায় গীৰা।।

(২) ৰাগ- ধনশ্ৰী

ধ্ৰু — নাৰায়ণ কাহে ভকতি কৰোঁ তেৰা।
মেৰি পামৰ মন মাধৱ ঘন ঘন
ঘাতুক পাপ ন ছোড়া।।
পদ — যত জীৱ জঙ্গম কীট পতঙ্গম
অগ নগ জগ তেৰি কায়া।
সবকহ মাৰি পুৰত ওহি উদৰ
নাহি কৰত ভূতদায়া।।
ঈশ স্বৰূপে হৰি সব ঘটে বৈঠহ
যৈচন গগন বিয়াপি।
নিন্দাবাদ পৈশুন্য হিংসা হৰি
তেৰি কৰোহোঁ হামু পাপী।।
কাকু শংকৰ কৰ কৰহু কৰুণা নাথ
যো ন ছাড়হুঁ ৰাম বাণী।
সব অপৰাধক বাধক তুৱা নাম
তাহে শৰণ লেহু জানি।।)

ধ্ৰু : নাৰায়ণ মাৰ্বাৰৈ সিবিগীন নীংখৌ
গজ্জি গীসীআ আংনি গলে গলে
হিংসায়াৰি ফাফ খামানিআওঁ মজিয়ী।।

পদ : যেসেদি জীউ এমফী এনলা
হাজী হালমো নীংনি নী কায়া।।
বয়খৌ সিথাৰনা সুফুঙী গাওঁ উদৈ।
দিহিআ ৰুওঁ নীবা গীবাণি অনায়।।

ইশীৰা দং বয়বী জীবিনি দেহায়াওঁ।
 নখীৰাঙা য়েৰৈ দং য়েৰৈবী সগ্লেবনা।।
 নিন্দিনায় হিংসা থগাইনায় জীং হে হৰি।
 নাংখৌ সী সাজায়বায় আং পাপী।।
 বেনিখাইনী আৰোজ গাবী শংকৰা।
 হে গোসাই অনদী, যাহাথে বাম নাম নাগৰো।।
 নাংনি মুঙা সাসে অপৰাধ ফাঁজীবশ্ৰাংগ্ৰা।
 বেখৌ মিথিনা লাবায় শৰণ নাংনি মুংলানা।।

(৩) ৰাগ— ধনত্ৰী

(ধ্ৰু — নাৰায়ণ চৰণে কৰোহোঁ গোহাৰি।
 বিষয়-বিলাস-পাশে ছান্দি ইন্দ্ৰিয় মোহি
 ওহি লুটে বাটোৱাৰী।।

পদ — নাসা গন্ধ মধুৰ বস বসনা
 শ্ৰৱণে বিবিধ ধ্বনি ধাই।
 নয়নে ৰূপ পৰশ তুচ চাহে
 কাহে ভজোহোঁ পহু পাই।।
 কাম ক্ৰোধ মদ মান মোহ মেৰি
 ঐসব বৈৰী বিশাল।
 শংকৰ কহ পহু তুহু বিনে নাহি আৰ
 সেৱকপাল গোপাল।।)

ধ্ৰু : নাৰায়ণনি আখিঙাওঁ গাবী আৰোজ
 বিষয় বিলাসনি মোহ আওঁ গাফবদীং ইন্দ্ৰিয় খৌ
 সিখাওঁ বাইদি খাত্ৰব খাত্ৰব।।

পদ : গাঠঙা নাগিৰী মাদীমফু মীনামনায়
 খীমায়া নাগিৰী সুদেম মেথাই।
 মেগনা গফবী সমায়না নুখাইনি আবিৰজীং
 ফুজি বাওঁনী মাৰীলা প্ৰভুনি আখিঙাওঁ।।
 লিবি ৰাগা দেদগা মুহিনায়
 গাসৈবী গেদেৰ শুথুৰ আংনি।

শংকৰা বুঙী, হে প্রভু নীং নঙাবীলা গৈলিয়া
সিবিথ্রাফৌৰনি খাংগ্ৰা গোপাল ॥

(৪) ৰাগ— ধনশ্ৰী

ধ্ৰু — শাৰংগপাণি পাহে পামৰমতি হামি।
নিৰয়-নিৰাৰ আৰৰি নাই হেৰোহোঁ
বিনে চৰণ তয় স্বামী॥

পদ — জৰা মৰণ মেৰি নিকটহি আয়া
কায়া পড়ত কেতি বেৰি।
কৰতছ পাপ সমাপন আৰি
ভাবি চৰণ না তেৰি॥
দেখছ খীণ দিন দিন দেহা
আধি ব্যাধি বিঘাত।
অন্তকালে গতি মেৰি কমলাপতি
শংকৰ কৰু প্ৰণিপাত॥)

ধ্ৰু : কাৰংগপাণি, খাংদৌ লৌৰাং গৌসৌনি আং।
নৰকনি দুখু ফৌজৌবগ্ৰা নুনৌ মৌনাথে
নীং বাদি স্বামীনি চৰণ গাৰনানৈ॥

পদ : বিয়াদ আৰী ঠৈনায়া খাথি সফৈবায়
দেহায়া জীবত্ৰাংনৌ আৰী বেসে গৌবাউ।
ফাফ মাৰনানৈ নৌ জীউ আ থুংগে হাং হাং
অল্লাবী হায়াথে নীংনি চৰনাও হমনৌ॥
নুবায় দেহায়া সানফ্ৰামবৌ ৰানজিৎ দীং।
দাহা আৰী বিয়াদিআবৌ নাৰসিন দীং॥
থুংগেআওঁ গতি আংনি কমলাপতিং
শংকৰ আ বেখাইনৌ গাবহৰী আৰোজ॥

১। শাৰংগপাণি : 'শাৰংগ' মুংনি বৌলা দৈনৌ হাগ্ৰা থামনিহবা বিষ্ণু, যাইনি আখাই
আওঁ শাৰংগ মুংনি বৌলা দং।

২। কমলাপতি : সৌৰজিনি গুদি গৌহানি বিথা, যাইনি মুঙা বিষ্ণু।

(৫—

নাৰায়ণ লীলা জানব কোই
সনক সনাতন চিন্তি চতুৰমুহ
অধিকহি বিমোহিত হোই।।

পদ—

কোটি কোটি অণু আৰত য়াৰত
ৰোম বন্ধমহ যাব।
সোহি ভূমিভাৰ হৰসি শুব শুব
নৰসিংহ অৱতাৰ।।
যত দেখু কায়া সুত বিত জায়া
মায়াকু সব ধন্ধ।
হামু যত জীৱ শিৱ তেৰি অংশ
কাহে ওহি মোহ বন্ধ।।
শংকৰ কহ পছ পয়ৰহি লাগোঁ
মাগোঁ নাহি আন কামা।
ওহি কৃপা কৰু ৰূপ হৃদয়ে ধৰু
ৰহ মুহ ভৰি তেৰি নামা।।)

৫ :

নাৰায়ণ, নাংনি লীলা মিথিনী সাৰ
সনক সনাতন বাদি ব্ৰেবেদ গীৰীং ব্ৰহ্মায়াবী
সানবীলা বাৎসিনসী গীমী হাবী।।

পদ :

কোটি কোটি ব্ৰহ্মাণ্ড থাংলাই ফৈলহি
যায়নি ৰোমনি ৰীদা গেজেৰাও।
বুহ্মনি বিবান ৰুজুনদীং অমা
আৰী নৰসিংহনি মোহৰাওঁ।।
যেসে নুদীং দেহা বিসিফিসা ৰাং
নুনায়মানি মায়ানিসী গেলেনায় ফাওঁ।।
জীংনি যেসেমানি জীউ নাংনি বাহাগী
মানী দং নীং মেহা আওঁ বীনজানা।।
শংকৰা বুঙী হে প্ৰভু খুলুমী নাংনি চৰণাওঁ
লাবৈয়া আং মীননী গুবুন য়েবী।
অনদী আংখৌ যাহাথে নাংনিমোহৰ মীনী
মীখাঙাওঁ য়েৱাবী নাংনি মুংগাবজ্জি হায়ী।।

(৬) বাগ— সুহাই

(ধ্রু — ছিৰিৰাম মদ্রিঃ হবি পাপী পামৰ
তেৰি ভাৰনা নাই।
জনম চিন্তামণি কাহে গয়ো
যৈছে কাঁচক লাই।।

পদ — দিৱস বিষয়ে বিয়াকুল নিশি শয়নে গোঁৱাই।
মন ধন খোজি বিমোহিত তেৰি আৰতি নপাই।।
হৃদয়কমলে হৰি বৈঠহ চিন্তো চৰণ না তেৰি।
কৰল গৰল যৈছে ভোজন হামু অমিয়া হেৰি।।
পৰম মুৰুখ হামু মাধৱ একু ভকতি ন জানা।
দাস দাস বুলি তাৰহু এছ শংকৰ ভাণা।।)

ধ্রু : শ্ৰীৰাম আং পাপী জীবীৰ মুৰ্খ
নাংখৌ সিৰিনৌ বাংথাৰা
জীউ চিন্তামণি বহা গীমখৌ
নংখাই মূৱানি থাখায়।।

পদ : সানা বাৰলাঙী বিষয়নি সান্নায়াওঁ, হৰা জীবী উন্দুনায়াওঁ
বাংবাং হীন্না মুখুব গীসীআ, নাংনি বাঁগে সান্নী সম বহা
গীৰ্বানি গেজেৰাওঁ দং নাং থেওঁবী সিৰিৰাঙা নাংনি চৰণ
লাংফাং বায় বিষখৌনী অমৃত সানফাংবায়।।
জীবীৰ মুৰ্খ আং য়েবী মিথিৰাঙা।
শংকৰা বুঙী বৈখাখালামদৌ বান্দানিবী বন্দো সাননা।।

১। চিন্তামণি : যথৌসে সানবীলাউৰিআৰি ৰত্ন— যায়নি হেফাজাবে গীসীজীং হাংস্থায়নায়
মূৱা ফীৰখৌ মীনজীবনী হায়ী।

(৭) বাগ— বসন্ত

(ধ্রু — কৈছে নৰহৰি তৰণ উপায়।
নাশ সকল কইলো বিষয় লুভাই।।

পদ — অথিৰ জীৱন ধন যৌৱন দেহ।

সুহৃদ সোদৰ সুত কিছু নোহে কেহ।।
 পেখিতে অমিয়া বস বিষ পৰিণাম।
 তথিএ মজাইলো মন মেৰি ৰাম।।
 নিৰমিল বিষবিস্মু কামিনী লোহে।
 তাসু পৰল মেৰি এ মন মোহে।।
 তাকৰ ছোড়াইতে সখ নাই থিক।
 গৰুৱা মনোৰথ বাঢ়ল ধিক।।
 জনমে জনমে হামু দাসকু দাস।
 কেশৱ সবছ ছোড়হ মোহ-পাশ।।
 শমনক লাই জীৱ বৰ ডোৰ।
 শংকৰ কহ হৰি সেৱক তোৰ।।)

ধ্ৰু : নৰহৰি^১ বাঁৰে ৰাহা মীনগীন আঙী।
 জীবশ্ৰাংবায় গাসিব্বী বিষয় লিবিআওঁনী।।
 পদ : অজীৰ জীউ ধীন যৌমীন দেহা।
 আংগী ফংবায় বিদা ৰাওবী নীঙা।।
 নুবায় অমিয়া বিদৈনি বিষ ফিঠাই।
 বেয়াওনী মজিহাবায় জীউ ৰীজাবথাই।।
 আন্দাইনাংবায় আইজীনি মীদানফবনায়াও।
 আংনি গীসীআ গীলৈবায় বিনি মিবিআওঁ।।
 বাৰগনী হায়া হায়া দা মীনবায়।
 দেদগানায় লুবৈনায়া লাসিংসিং বাংবায়।।
 জীনীম জীনীম বান্দানিবী বান্দা আং।
 হে কেশৱ^২ আংখৌ খালাম মায়ানিফাই উদাং।।
 জীউনি গীজীন নাগিৰনা গিথ্ৰং হাবাদীং
 হৰি সেৱক শংকৰা বেখৌ বুংখিদিং।।

১। নৰহৰি : নৃসিংহ, খৈফীদনিফায় বৈৰাখালামগ্ৰা, বিষ্ণু।

২। কেশৱ : মীনথাম গুণ গীনাং দেৰছিন চৈতন্য পুৰুষ, আনান গোঁসাই।

(৮) বাগ — শ্রী

(৬ — গোপালে কি গতি কইলে
গোরিন্দে কি মতি দিলে
নাথ হে বিফলে বয়স সব গেল বে।

পদ — এভর গহন বন অতি মোহপাশে ছন্ন
তাতে হামু হৰিণ বেবাই।
ফন্দিলাঁ মায়াৰ পাশে কাল ব্যাধ ধায়া আসে
কাম ক্ৰোধ কুন্তা খেদি খায়।।
হৰাইল চেতন হৰি নজানো কিমতে তৰি
গুণিতে দগধ ভইল জীৱ।
লোভ মোহ দোহোঁ বাঘ সততে নছাড়ে লাগ
ৰাখু ৰাখু সদাশিৱ।।
পলাইতে নেদেখোঁ সন্ধি দিনে দিনে দৃঢ় বন্দী
ভইল মন্দ মনৰ যুগুতি।
তুৱা হৰি লাগোঁ গোড় মোৰা মায়া পাশ ছোড়
শংকৰ কৰয় কাকুতি।।)

৬ : গোপাল আ মা গতি খালামখী আংখৌ
গোবিন্দআ মা সানশি হীখী
গীৰা হে ফেলেং থাংবাই আংনি জীউ।

পদ : বে সংসাৰ গুদু হাগ্রামা মোহজীং মেংখনজানায়
আং বেয়াও মৈ জানা থাবায় থিঙী।
মায়ানি বান্দী আওঁ গফবী সমনিফলানা হীসীযি
লিবি আৰ ৰাগায়া ছৈমা বাদি হীসীয়া।।
সীমাবায় বদ' হৰি মিথিয় হাস্থিনী বাঁৰৈ
সানৈ সানৈ খামল্লিবায় জীউ।
লিবি আৰ মোহআ মীশাবাদি হীসী বাদীং
গোসাই বৈখাখাললামদী আংখৌ।।
খাৰখুমানী গৈয়া ৰাহা সানফ্রামবী যাদীং বন্দী
লীৰ্বাং যাদীং গীসানি সান্নায়।

নাংনি আঠিঙাওঁ হমী গ্লাম নায়াজেনিফ্রায় উদাং
শংকৰনি নাজাওঁদী আৰোজ গাবহৰনায় ॥

(৯) ৰাগ— কেদাৰ

(ধ্রু. —	পাৰে হৰি হৰি	কৰোহোঁ কাতৰি
	প্ৰাণ ৰাখবি মোৰে।	
	বিষয় বিষধৰ	বিষে জৰজৰ
	জীৱন নাৰহে থোৰে ॥	
পদ —	অথিৰ ধনজন	জীৱন যৌৱন
	অথিৰ এহু সংসাৰ।	
	পুত্ৰ পৰিৱাৰ	সবহি অসাৰ
	কৰবো কা হেৰি সাৰ ॥	
	কলম-দল-জল	চিত্ত চঞ্চল
	থিৰ নোহে তিল এক।	
	নাহি ভৱভয়	ভোগে হৰি হৰি
	পৰম পদ পৰতেক ॥	
	কহতু শংকৰ	এ দুখ সাগৰ
	পাৰ কৰা হৰীকেশ।	
	তুহু গতি মতি	দেহু শ্ৰীপতি
	তত্ব পন্থ উপদেশ ॥)	

ধ্রু : আঠিঙাওঁ হমনা গাবসৈ আৰোজ
জীউখৌ লাখিদী আংনি।
বেচাং মোহৰ জিবৌনি বিচ জীং জেং জেং
জীউআ থাওঁৰিয়া আংনি ॥

পদ : অজীৰ ধীন জীন জীউ জৌমীন
অজীৰ বে সংসাৰ।
বিসি আৰ ফিসা গাসৈবী নংখায়
খালামনী মাখৌ সাৰ ॥
ফামে বিলাইনি দৈ বাইদি বিৰহাংগীসী

দিদীম থায়া দান্দিসেবী।
 গিনী বীণাসৈ সংসাৰনি ভোগকাণ্ড বাওসীমনা
 আন্দায়দীং জৌসিন পদ সাননা।।
 বুঙী শংকৰআ বে দুখুনি লৈখী
 বাৰহীদী হে হৰীকেশঃ।।
 নীংনৌ আংনি থুলুংগা সাম্মায়নি
 হীদী তত্বনি উপদেশঃ।।

- ১। হৰীকেশ : ইন্দ্রিয়খৌ সামলায়গ্রা পৰমাআ, ইন্দ্রিয় ফৌৰনি সামলায়গিৰি বিগীমা।
 ২। উপদেশ : বীসীন, সুবুৰনথাই।

(১০) বাগ— আশোৰাবী

(ধ্রু — শুন শুন বে সুৰবৈবী প্ৰমাণা
 নিশাচৰ নাশনিদানা।
 বামনাম যম সমৰক সাজি
 সমদলে কয়লি পয়াণা।
 পদ — ঠাট প্ৰকট পটু কোটি কোটি কপি
 গিৰি গৰ গৰ পদঘাৰে।
 বাৰিধি তৰি তৰি কৰে গুৰুতৰ গিৰি
 ধৰি ধৰি সমৰক ধাৰে।।
 হাট ঘাট বহু বাট বিয়াপিএ
 চৌগড়ে বেঢ়ল লংকা।
 গুৰু ঘন ঘন ঘোষ ঘৰিষণ গৰ্জন
 শ্ৰৱণে জনময় শংকা।।
 ধীৰ বীৰ শূৰশেখৰ বাঘৰ
 বাৰণ তুৰাপৰি জাম্পে।
 সুৰ নৰ কিন্নৰ ফণধৰ থৰ থৰ
 মহীধৰ তৰসি প্ৰকম্পে।।
 অন্ধ মুগুধ দশস্কন্ধ পাপবুধ
 জানকী শিৰত চৰাই।

ধ্ৰু : খীনা খীনা মীদাইনিশুথুৰ ফীৰ্মান মীমাই খীথা।
হৰবি সিখাওঁ ঠৈনাংনায়নি জাহীন খীনা।
ৰাম নাম মোহৰৈ যম আ দাওঁহা নাংনৌ।
হাঞ্জা সুৰবীগৌ হনৈ নাইহৰদৌ।।

পদ : সীখী মীখী ফৈনয়ে কৌটি কৌটি মীখানি
আখিংনি শীদৌবজীং হাজীআ গীম গীম সীগীমদৌং।
লৈখী বাৰৈ হাজী দৈখাংনাং লাৰীনানৈ লৈহীৰ লৈহীৰ
দাওঁহা নাংনৌ হাঞ্জাসুৰবৌদৌং।।
হাথাই গাথৌন লামা বাৰবীনা
লংকানি য়েৰেবৌ বেংথেজী বাদৌং।।
গলে গলে শীদৌব হুথীংনায় সীগীমনায়
খীনানানৈ গীসীআ গিগ্লংখাংদৌং।।
দেৰসিন বীৰ ৰামআ গৌহেলৌ
হে ৰাবন নৌংনি সায়াও বাৰসীমদৌং।।
মীদাই মানসি ফিল্লৰ জিবৌখমফিদৌং থীৰ থীৰ।
লীগীমে হাজী আবৌ মাওঁফাদৌং।।
মোহ আওঁ নুয়ি জানায় যিখৰ' গীনাং ৰাৱন
জানকীখৌ খৰ'আওঁ দৈখাংনা লাৰী।।
আৰ আখিভাওঁ হমফৈ বঘুপতি ৰামনি।
শংকৰ আ বে ৰাহা হীয়া।।

মিচিং অনুবাদত শ্ৰীশ্ৰী শংকৰদেৱৰ বৰগীত

জ্যোতি প্ৰসাদ পেণ্ড

(১) ৰাগ : আশাৱাৰী (জয় জয় যাদৱ জলনিধিজাধৰ ধাতা...)

প্ৰঃ — জয় জয় যাদৱ জলনিধিজাধৰ ধাতা।
শ্ৰুতমাত্ৰাখিলত্ৰাতা স্মৰণে কৰয় সিদ্ধি
দীনদয়ানিধি ভকত-মুকুতিপদদাতা॥

পদ — জগজন-জীৱন অজন-জনাদৰ্শন
দনুজদমন দুখহাৰী।
মহদানন্দকন্দ পৰমানন্দ
নন্দনন্দন বনচাৰী॥
বিবিধবিহাৰ-বিশাৰদ শাৰদ -
ইন্দু নিন্দি পৰকাশী।
শেষশয়ন-শিৱ কেশীবিনাশন
পীতবসন অবিনাশী॥
জগতবন্ধু বিধু মাধৱ মধুবিপু
মধুৰ মূৰ্তি মূৰনাশী।

[গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ইংৰাজী বিভাগৰ সহকাৰী অধ্যাপক শ্ৰীজ্যোতি প্ৰসাদ পেণ্ড
সম্প্ৰতি বৰগীতৰ মিচিং অনুবাদৰ প্ৰকল্প এটাৰ সৈতে জড়িত।]

- I. Írroi Írroi ru:né-píné jadov-krishno
Takamém ru:né no takamém píné no
Takamém turboné amin-ayang alígé no.
- II. Yalo kané takamké aine-aimanéké
A:ppíngké nagsotém no la:pakné
Abu a:o migomé Nondo asin ménamé
Takamké mepo-so:man ajoné no.
A:ppílo duné no a:ppígém ka:né no
Lodípe turné uyu-ru:tumé no.
Ponyi-polo karsin-kardang takamke yallo no
Nokké alé laksin ru:yilo dupéné tniyé ngo
Ladípe ru:né nok ru:yilo dubolang ngom
Asin yallom tolígla kumdung ru:né nom

(২) বাগ : ধনশ্রী (নাৰায়ণ কাহে ভকতি কৰো তেৰা...)

- (৫ — নাৰায়ণ কাহে ভকতি কৰোঁ তেৰা।
মেৰি পামৰ মন মাধৱ ঘন ঘন
ঘাতুক পাপ ন ছোড়া।।
- পদ — যত জীৱ জঙ্গম কীট পতঙ্গম
অগ নগ জগ তেৰি কায়া।
সবকহু মাৰি পুৰত ওহি উদৰ
নাহি কৰত ভূতদায়া।।
ঈশ স্বৰূপে হৰি সব ঘটে বৈঠহ
যৈচন গগন বিয়াপি।
নিন্দাবাদ পৈশুণ্য হিংসা হৰি
তেৰি কৰোহোঁ হামু পাপী।।
কাকু শংকৰ কৰ কৰহু কৰুণা নাথ
যো ন ছাড়হুঁ ৰাম বাণী।
সব অপৰাধক বাধক তুৱা নাম
তাহে শৰণ লেহু জানি।।)

- I. Ru:ré nom ngo kapé kumyané
Asinsé ngokké lodípe aimané
Ayirém mébo bomdu né
- II. Tapum-tarié turné takamé
Adiyé domíré nokgíngké amíré
Aki légapé ngo appíngém mokedo
Sékomsin ngo ayang tokumabo.
- Domír amíré appílo dungkampé
Ru:né nosin appíng amírlo dagduné
Símín-situmém aimapé ludolo
Nommíng ru:na ngo aimapé ludubo.
- Émpila silo ru:né nom kumduné
Nokké aminém ngom mitpan moyoka
Aímunémsin aimonné nokké aminé
Ru:né nok a:lé ruyilo ngom dumoteika.

(৩) বাগ : খনশ্রী (নাৰায়ণ চৰণে কৰোঁহো গোহাৰি ...)

ধ্রু — নাৰায়ণ চৰণে কৰোঁহোঁ গোহাৰি।
বিষয়-বিলাস-পাশে ছান্দি ইন্দ্ৰিয় মোহি
ওহি লুটে বাটোৱাৰী।।

পদ — নাসা গন্ধ মধুৰ বস বসনা
শ্রৰণে বিবিধ ধ্বনি ধাই।
নয়নে ৰূপ পৰশ তুচ চাহে
কাহে ভজোঁহোঁ পহু পাই।।
কাম ক্ৰোধ মদ মান মোহ মেৰি
ঐসব বৈৰী বিশাল।
শংকৰ কহ পহু তুহু বিনে নাহি আৰ
সেৱকপাল গোপাল।।)

- I. Ru:né nok alélok tolíkla kumdubong
Lambélo dopsongé murkongém dopkampé
Aimané asinsé ngom dopbom dubong.

- II. Nampo kolopé yébungsé dopokolopé ayosé
Yerungsé sin tatpokolopé gíduné
Amik-amírsok méponam makolo
Ru:né nom kumnam mitpanduné
Mépo méngané ayang a:glíngé
Silo ngom yadyud bomdubong
Ru:néno ka:ma:mílo pínéno pímamílo
Ngom turbo pénné kamabong.

(৪) বাগ : ধনত্ৰী (শাৰংগপাণি পাহে পামৰমৰি হামি...)

(ধ্ৰু — শাৰংগপাণি পাহে পামৰমতি হামি।
নিৰয়-নিৰাৰ আৰৰি নাহি হেৰোহোঁ
বিনে চৰণ তযু স্বামী॥

পদ — জৰা মৰণ মেৰি নিকটহি আয়া
কায়া পড়ত কেতি বেৰি।
কৰতহু পাপ সমাপন আৰি
ভাবি চৰণ না তেৰি॥
দেখহু খীণ দিন দিন দেহা
আধি ব্যাধি বিঘাত।
অন্তকালে গতি মেৰি কমলাপতি
শংকৰ কৰু প্ৰণিপাত॥)

- I. Ru:né-pínéno ngom kalabong
Nokké alé ugyumlo ngo duma mílo
Dungko ngokké kama:bong.
- II. Sinané ngokké ayiré a:dubo
Amíresin a:ba ayirko dumabo
Turla dudoso aimanédém méboto
Ru:né nok aminém mébotoma ngo.
Amírsé ngokké lodípe yo:ga bomdubong
Asin méposin kamabong
Sidí ayiro:so ru:nénom mépadung
Yalo sém nomníng tolígdubong.

(৫) বাগ : ধনশ্রী (নাৰায়ণ লীলা জানব কোহ...)

(ধ্রু — নাৰায়ণ লীলা জানব কোই
 সনক সনাতন চিন্তি চতুৰমুহ
 অধিকহি বিমোহিত হোই॥
 পদ — কোটি কোটি অণু আৰত যাবত
 বোম বজ্জমহ যাব।
 সোহি ভূমিভাৰ হৰসি শূৰ শূকৰ
 নৰসিংহ অৱতাৰ॥
 যত দেখু কায়া সুত বিত জায়া
 মায়াকু সব ধন্ধ।
 হামু যত জীৱ শিৱ তেৰি অংশ
 কাহে ওহি মোহ বন্ধ॥
 শংকৰ কহ পছ পয়ৰহি লাগোঁ
 মাগোঁ নাহি আন কামা।
 ওহি কৃপা কৰু কপ হৃদয়ে ধৰু
 বহু মুহ ভৰি তেৰি নামা॥)

- I. Ru:né nok agommém sékobí mépiyén
 Méngkinní takaméla ru:né Bormabísín
 Méla mepíng patomang.
- II. Turné takamsé ru:nénok amíré
 Ru:né no domír-takaré
 Tani-sumyo uyupé noggíng dakkansuduné
 Takamém ru:néno kasíla duné
 Tani amírsé néng-ommang-murkongé
 Okkosin aromang ru:na
 Turné takamsé noggíngké amíré
 Ngo kinsuman kapila!
 Ru:né nok a:lélo asiné m tolígdung
 Okkomsin ngo mé:bo mabong
 Turdoso ru:né nok a:miném kinmolang
 Ainé gomugém ngom lumolang.

অ নু না দ/২০

(৬) বাগ : সুহাই (ছিৰিৰাম মঞি হৰিপাপী পামৰ...)

ক্ৰ —

ছিৰিৰাম মঞি হৰি পাপী পামৰ
তেৰি ভাৰনা নাই।

জনম চিন্তামণি কাহে গয়ো
যৈছে কাঁচক লাই।।

পদ —

দিবস বিষয়ে বিয়াকুল নিশি শয়নে গোঁৱাই।
মন ধন খোজি বিমোহিত তেৰি আৰতি নপাই।।
হৃদয়কমলে হৰি বৈঠহ চিন্তো চৰণ না তেৰি।
কৰল গৰল যৈছে ভোজন হামু অমিয়া হেৰি।।
পৰম মুৰুখ হামু মাধৱ একু ভকতি ন জানা।
দাস দাস বুলি তাৰহ এহ শংকৰ ভাণা।।)

- I. Ru:né nok agoméng ngo mépíma:la
Lodípe ményokla du:to
Ru:né nok aminém ajji:pe méngela
Émmumém ngo arrompé méto.
- II. Longé yumépe ru:né nom ményogdung
A:íké agom méngkola ru:nénom mitpandung
Asin aralo nommíng dumogela
Ru:né nom silo ngo kapila ményogdung!
Okkomsin kinmané tani-tariyé ngo
A:íké émla kasí-mosílang ru:né no.

(৭) বাগ : বসন্ত (কৈছে নৰহৰি তৰণ উপায়...)

ক্ৰ —

কৈছে নৰহৰি তৰণ উপায়।

পদ —

নাশ সকল কইলো বিষয় লুভাই।।

অথিৰ জীৱন ধন যৌৱন দেহ।

সুহাদ সোদৰ সূত কিছু নোহে কেহ।।

পেখিতে অমিয়া বস বিষ পৰিণাম।

তথিএ মজাইলো মন মেৰি ৰাম।।

নিৰমিল বিষবিশ্ব কামিনী লোহে।

তাসু পৰল মেৰি এ মন মোহে।।

তাকৰ ছোড়াইতে সখ নাই থিক।

গৰুৱা মনোৰথ বাঢ়ল ধিক ॥
জনমে জনমে হামু দাসকু দাস।
কেশৱ সবছ ছোড়হ মোহ-পাশ ॥
শমনক লাই জীৱ বৰ ডোৰ।
শংকৰ কহ হৰি সেৱক তোৰ ॥)

- I. Kapé ngo turya:né ru:né no luteika
Migluné amigsém arodém kangkin moteika.
- II. Turnamsé aromang murkong-amír aromang
Aromang a:o-ommang bíro-bírmang
Yongmompiné émmumdém arro emla turtoné
Ru:né nom méngkin kintomang.
A:mik ka:bonammém mébo-boto
Édé appíngé émmumpé ikang
Siyad asílo babut sukampé
A:bapé jíngala gíkang.
Ru:nénok ruyilopé ngo gímamílo
Ngokké dungko-dagko kamabo
No ngom silo kasí-mosí mamílo
Asin yallosin ngokké yogyébo

(৮) ৰাগ : শ্ৰী (গোপালে কি গতি কইলে...)

(ধ্ৰু — গোপালে কি গতি কইলে
গোৱিন্দে কি মতি দিলে
নাথ হে বিফলে বয়স সব গেল ৰে।

পদ— এভৰ গহন বন অতি মোহপাশে ছন্ন
তাতে হামু হৰিণ বেৰাই।
ফন্দিলোঁ মায়ৰ পাশে কাল ব্যাধ ধায়া আসে
কাম ক্ৰোধ কুন্তা খেদি খায় ॥
হৰাইল চেতন হৰি নজানো কিমতে তৰি
গুণিতে দগধ ভইল জীৱ।
লোভ মোহ দোহোঁ বাঘ সততে নছাড়ে লাগ
ৰাখু ৰাখু সদাশিৱ ॥
পলাইতে নেদেখোঁ সন্ধি দিনে দিনে দৃঢ় বন্দী
ভইল মন্দ মনৰ যুগুতি।

- I. Ru:néno kapi:né nagsotém bitoné
Pínéno kapi:né agomém lutoné
Turnamsé ngokké émmumpé ikané.
- II. Sé turkosé kémoné yumrangé
Asin dumsungpé ila yogdung
Ésa:bol pauné dumsung ménbomkampé
A:imané a:glíngé ména:bomdung.
Kapé siyéné kapé ngo turyéné
Mé:la asin-yallo yogdung
Asiné sumyo-simínpé ngom méngobomduné
Ru:né no ngom kasílang.
Ésa:b modilokké ngo dukpísupémang
Lodípe a:bapé yedbomdung
Ru:né nom kumdung ngom a:ipé kasílang
A:iné lambé-lékorém korbolang.

(৯) বাগ : কেদাৰ (পাৰে পৰি হৰি কৰোহো কাতৰি...)

(ধ্ৰু. —	পাৰে হৰি হৰি	কৰোহোঁ কাতৰি
	প্ৰাণ ৰাখবি মোৰে।	
	বিষয় বিষধৰ	বিষে জৰজৰ
	জীৱন নাৰহে থোৰে।।	
পদ —	অথিৰ ধনজন	জীৱন যৌৱন
	অথিৰ এহু সংসাৰ।	
	পুত্ৰ পৰিৱাৰ	সবহি অসাৰ
	কৰবো কা হেৰি সাৰ।।	
	কলম-দল-জল	চিত্ত চঞ্চল
	থিৰ নোহে তিল এক।	
	নাই ভৱভয়	ভোগে হৰি হৰি
	পৰম পদ পৰতেক।।	
	কহতু শংকৰ	এ দুখ সাগৰ
	পাৰ কৰা হৰীকেশ।	

তুহ গতি মতি

দেহ শ্রীপতি

তত্ত্ব পঙ্খ উপদেশ।।)

- I. Alélok sogabla kumdung ru:né nom
Ngokké yalosém kasílang
Yongmompiné ngosotém bomla turladung
Yalosé abako dupémabong.
- II. Émmumé taniyé émmumé murkongé
Émmumé turko modisé
Néng-ommangé okkosin aromang
Okodém arro émla méyén
Asin-yalobesin a:sipé kaggodung
Ésarpé sargola dung
Émdaggom turkosém Méryoklatomang
Sémmíng arroémla dung.
Émpila ru:nénom asinki kumpadung
Ngasot a:ném korígsulang
Turla dudoso a:ipé turbolang
A:iné luyir agom lubilang.

(১০) বাগ : আশোরাবী (শুন-শুন বে সুৰবৈৰী প্রমাণা...)

(ধ্রু —

শুন শুন বে সুৰবৈৰী প্রমাণা

নিশাচৰ নাশনিদানা।

ৰামনাম যম সমৰক সাজি

সমদলে কয়লি পয়াণা।

পদ —

ঠাট প্রকট পটু কোটি কোটি কপি

গিৰি গৰ গৰ পদযাৰে।

বাৰিধি তৰি তৰি কৰে গুৰুতৰ গিৰি

ধৰি ধৰি সমৰক ধাৰে।।

হাট ঘাট বহু বাট বিয়াপিএ

চৌগড়ে বেঢ়ল লংকা।

গুৰু ঘন ঘন ঘোষ ঘৰিষণ গৰ্জন

শ্রৱণে জনময় শংকা।।

শ্রীৰ বীৰ শূৰশেখৰ ৰাঘৱ
 ৰাৱণ তুৱাপৰি জাম্পে।
 সুৰ নৰ কিল্লৰ ফণধৰ থৰ থৰ
 মহীধৰ তৰসি প্ৰকম্পে।।
 অন্ধ মুণ্ড দশস্কন্ধ পাপবুধ
 জানকী শিৰত চৰাই।
 বহুপতি পদবৰ ধৰ ৰজনীচৰ
 শংকৰ কহতু উপায়।।)

I. Tattoka tattoka uyuki pamínné kídara:
 A:imané kémonédé yokyépe
 Jomké amírpé ru:né-píné Rambí
 Pamín mokapé dagrob duné.

II. Sabla sabamlamanam sibé kídarlok
 Lékorlo adiyé jinduné
 A:gorém ba:ngkola adiyém jobomla
 Pamín mokapé dugduné.
 A:ríg a:né lambé pítumém
 Dagri-dagyed bomdubong
 Ager-germam urrat mimagki
 Asin yallosin jimdu bong.
 A:píngém pínébé ru:né Siri Rambé
 Rabonki pamín mobomdung
 Édém ka:la uyu-tani-simínésin
 Ésa:ro a:nné jinkampé jindung.
 Émpila Rabona íyíng mittuk kanná
 A:né Sitamé kumto kuka no
 Ru:né ké alélok sogabla kumtoka
 A:iné luyirém lubidung ngo.

দৈত্যাৰি ঠাকুৰৰ নৃসিংহ যাত্ৰাৰ আলমত বড়ো ভাষাত
অনিল বড়োৰ দ্বাৰা কটা নাট :

হিৰণ্যকশিপু বধ

শ্ৰীকৃষ্ণায় নমো নমঃ।।

শ্লোক ১ : অৱিক্ৰিয়ং সত্যমনন্তমাদ্যং
গুহাশয়ং নিষ্কলমপ্ৰতৰ্ক্যম্।
মনোহৰায়ানং ৰচসানিৰুক্তং
নমামহে দেৱৰৰং ৰৰেণ্যম্ ॥১॥

অপিচ : যেনাকাৰি ঋতং স্বভক্তবচনং ধৃত্বা নৃসিংহং তনুং
সৰ্বাধাৰধৰ : প্ৰভুশ্চ ভগবান্ বৈকুণ্ঠনাথো হৰি।
যেনামাৰি ৰিপুৰ্হিৰণ্যকশিপুৰাশ্বাস্য ভক্তং সুতম্
তস্মৈ শ্ৰীগৰুড়াসনায় গুৰুৰে কৃষ্ণায় তুভ্যং নমঃ ॥২॥

[বড়ো ভাষা-সংস্কৃতিৰ গৱেষক-পণ্ডিত ড° অনিল বড়ো গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ লোক-
সংস্কৃতি গৱেষণা বিভাগৰ অধ্যাপক]

ধ্রুং : জয় জয় ভব-ভয়হাৰি ।
তুয়া পাৰে প্ৰনাম হামাৰি ॥

পদ : সৃষ্টি-স্থিতি-লয়-লিলাকাৰি ।
ব্ৰহ্মাহৰ সেরক জাহাৰি ॥
নিজভক্তা-বাক্য সত্যকাৰি ২ ।
নৰসিংহ ৰূপে দেৱহাৰি ৩ ॥
বধিলাহা হিৰণ্যকশিপু ।
ত্ৰিদস দেৱৰ ঘোৰহাৰি ॥
প্ৰহ্লাদক ৪ কৰিয়া ৫ আশ্বাস ।
কহয় দৈত্যাৰি হৰিদাস ॥* ॥

সূত্ৰ : নান্দ্যন্তে সূত্ৰধাৰঃ । অলমতি বিস্তৰেণ । প্ৰথমে শ্ৰীকৃষ্ণঃ শ্ৰীকৃষ্ণঃ
ইত্যুচ্চাৰ্য্য নত্বা নাৰায়ণং সভাসদঃ প্ৰত্যাহ ॥

শ্লোক : ভো ভো : সভাসদঃ যুয়ং শৃণুত সাৰধানতঃ ।
শ্ৰীনৃসিংহ-লীলা - যাত্ৰাং শ্ৰদ্ধয়া পশ্যতাধুনা ॥৩ ॥

অথ ভটিমা :

জয় জয় পৰমঃ পুৰুষ পুৰুষোত্তমঃ
পৰমানন্দ মুৰাৰি ।

জয় জয় জগতঃ জনক জগজীৱনঃ
যাদৱ দনুজ সংহাৰি ॥

জয় জয় ৰামঃ ৰমন ত্ৰিভুবনঃ
সজ্জন ৰঞ্জনকাৰি ।

জয় জয় নিত্যঃ নিৰঞ্জন কায়াঃ
মায়া অধিন ৬ জাহাৰি ॥

জয় জয় হিৰণ্যঃ কশিপু বিদাৰিঃ
হাৰি ৭ দেৱক ভয় ।

জয় জয় ভক্তঃ প্ৰহ্লাদক পালিঃ
কৰতু জগত পৱিত্ৰ ॥

জয় জয় যাদৱঃ যদুকুল পঞ্চজঃ

প্রকাশক সূর্য্য মুৰাৰি।

জয় জয় চতুৰঃ

উজৰ কৰপঙ্কজঃ

কম্বুকণ্ঠে ১২ কৌস্ত ভধাৰি ১৩ ॥

সোহি মহেশ্বৰ ১৪ঃ

কৃষ্ণক ১৫ নাটক ১৬ঃ

নৃসিংহ চৰিত্ৰ নাম।

সুনহ সভাসদঃ

খন্দোক আপদঃ

ডাকি বোলছ বাম বাম ॥

সূত্র : হে সমাজাৰি সুবংঃ যায় মুলুগনি গুৰু পৰম ঈশ্বৰ নাৰায়ণঃ ব্ৰহ্মা
মহেশ সিবিনায়াওঃ পুৰুষোত্তমঃ মহা মহা পাপীসা যায়খৌ
গোসাঁখাংনা গিখলঙীঃ বৈ মহেশ্বৰঃ ভকত অনসায়গ্ৰা গুণজীং
ভকতখৌ বীজবীঃ নৰসিংহ মহৰৈ আংখাৰথিয়ীঃ হিৰণ্যকশিপু
বধ লীন যাত্ৰা দিহ্মিয়ীঃ গোসাঁ হগাৰসাৰনা মেলাও বেখৌ দিহ্মিগীনঃ
বেখৌ নায়দী খীনাংসংদী আস্থীৰজআযাসে হৰি বুং হৰি ॥
আৰীবাওঃ সূত্রআ সাংবাৰীঃ হেলীগীঃ মাবাদ্য (দামগ্ৰা) দামদীং ? ॥

অঃ শ্ৰী বৈকুণ্ঠনাথ মিলল মিলল ॥

(অঃ শ্ৰী বৈকুণ্ঠনাথ মীনবায় মীনবায় ॥)

শ্লোক : প্রবেশসকৰোদেৰো গোৰিন্দোগৰুড়ধ্বজঃ।

পাৰ্শ্বদপ্রবস্ত্ৰীতিঃ সহ চাৰুচ তুৰ্ভূজঃ ॥৪ ॥

সূত্র : হে সমাজাৰি সুবংঃ আং যায়নি বাগ্ৰা বুংদীং বিয়ী শ্ৰী নাৰায়ণঃ
লক্ষ্মী সৰস্বতী বিনি সানৈ বিসি জয় বিজয় সানৈ পৰিষদ জীং
লীগীসেঃ বৈ মেলাও হাবফৈয়ী ॥

ইতি সূত্রঃ নিষ্কান্তঃ ॥

(থুগে সূত্রঃ নিষ্কান্তঃ ॥)

গীত ॥ বাগ ধনশ্ৰী ॥ একতালি ॥

(মেথাই ॥ বাগ ধনশ্ৰী ॥ এক তালি ॥)

ধ্ৰুং : দেখৰে লোইঃ হৰিএ আৱত ১৮ঃ বৈকুণ্ঠপতি।

জয় বিজয় দুহৌ ১৯ পাৰিষদঃ সঙ্গে লক্ষ্মী সৰস্বতী ॥

পদ : পৰম পৰিত্ৰঃ চতুৰ উজৰ কৰ সোহে।
কৌটি মদন মন এঃ হৰিএ মোহন ৰূপঃ
ত্ৰিভুবন মন মোহে।।
স্যামল অঙ্গঃ পিত বসন এঃ
সঙ্ঘ চক্ৰ গদা পদ্মধাৰি।
চৰণে মঞ্জিৰ ২১ মনিঃ বাজত ৰিনি ঝিনি
এছ ৰস কহয় দৈত্যাৰি।।*।।২।।

সূত্ৰ : বিদ্বিনী হাবনানৈ : শ্ৰীনাৰায়ণা সানৈ বিসিঙ্গীং বৈকুণ্ঠ মন্দিৰাও
ৰত্নামনাও জিৰায়ী। জয় বিজয় সানৈবী পৰিষদ স্বনি ফাৰনৈবী
দৰ নেগ্ৰা জানা থায়ী।

শ্লোক : একদা ব্ৰহ্মণঃ পুত্ৰা বিষ্ণুৰ্লোকং যদৃচ্ছয়া।
সনন্দনাদয়ো জগ্নুশ্চৰন্তো ভূৱনত্ৰয়ম্।।*।।৫।।

সূত্ৰ : বেলি উনাও সনেসে খালি ব্ৰহ্মানি ফিসা মনক জীং ব্ৰৈ সিদ্ধআঃ
শ্ৰী বৈকুণ্ঠনাথ দৰ্শন খালামনী গীমী যানাঃ মাৰ্বীৰৈ বৈকুণ্ঠআও
থাংখী বেখৌ নায়দী, খীনাংসদী : আহীৰ আসাচে হৰিবুং হৰি
বুং।।২৩।।

গীত ।। ৰাগ কানড়া ।। তাল ছুটা ২৪।।
(মেথাই ।। ৰাগ কানড়া ।। তাল ছুটা ২৪।।)

ধ্ৰুং : আয়ে চাৰি সিদ্ধ মহা কৌতুকে।
হৃদয়ে ব্ৰহ্মক চিস্তি উৎসুকে।।

পদ : পঞ্চ বৰসিয়া সিঁশু সঙ্কাস ২৫।
নাহিকে বস্ত্ৰ সবে দিগবাস ২৬।।
আনন্দে লোকক ফুৰি আছন্ত।
দিনেক বৈকুণ্ঠক দেখিলন্ত।।
সদায়ে সুনিয় ২৭ হৰি কীৰ্ত্তন।
হৰি পাৰে গতি দৈত্যাৰি ভন।।*।।৩।।

সূত্র : বিদিনি ব্রৈ সিদ্ধআ হাবহৈনানৈ বুঙী : জীবীং বংজাগীসীয়ে ইশ্বৰ
দৰ্শননি থাখায় থাঙী : দথি দৰ বাৰ নানৈ নুয়ী : স্নিথি দৰনি
ফানৈবীঃ সানৈ দিব্য পুৰুষ : চতুৰ্ভূজ বুক লানা গদা হমনানৈঃ
দৰনেগ্রা যানাদং। বেনি উনাও সানৈ দৰ নেগ্রায়া নুবায়ঃ যেবী
সীঙা বালানী ব্রৈ সিদ্ধআ লংথং : সিঙাও হাব বীয়া। বেখৌ নুনা
সানৈ পাৰিষদাঃ জীবীং বাগাজীং খুগা সীমারীঃ মেগন মুসুগুৰ
ফিদিংনাঃ যেৰাওনি বেত লানাঃ ব্রৈ সিদ্ধখৌ হীসীহৰীঃ বেখৌ
নায়দী, খীনাংসংদী আছীৰ জআযাচে হৰি বুং হৰি বুং॥

গীত॥ বাগ আসোআৰি॥ পৰিতাল॥

(মেথাই॥ বাগ আসোআৰি॥ পৰিতাল॥)

ধ্রুং : দেখল জয়বিজয় দুহুঁ দ্বাৰি।
বিবস্ত্রে আসন্তয়ে সিদ্ধ চাৰি॥

পদ : নাহি পুছিয়ে পসয় ২৯ অভ্যন্তরে।

দেখিয়ে দুহুঁ দ্বাৰি কুপিত অন্তরে॥

ক্ৰোধে কৰি ভ্রুকুটি কুটিল।

বেত্রে খেলি চাৰিকো খেদিল॥

কৃষ্ণ দৰসন আসা ভঙ্গে।

ক্ৰোধে চক্ষু পকাই মাতে খঙ্গে॥

৩০ মাধৱদেৱৰ চৰণ স্মৰি।

এহু ৰস কহ সেৱক দৈত্যাৰি॥*॥৪॥

সূত্র : হে সমাজাৰি সুবুংঃ ব্রৈ সিদ্ধ আ কৃষ্ণ দৰ্শননি সিজিং বায়জানাঃ
জীবীং বাগাজীং যেৰৈ মেগন ফেৰখাইনা বুদং।

ব্রৈ সিদ্ধআ বুঙী॥ হে জয় বিজয়ঃ নীংসীৰ সানৈবী কপট (গাজি

গীসীনি) বৈষ্ণৱঃ খব্রাং আখুনিঃ নীংসীৰ পাৰিষদ হীননা দেদগানা

লায়ী। যায় শান্ত মূৰ্ত্তি চিদানন্দঃ বে নিৰ্বিকাৰঃ কালময়ো বাইদিনি

সামলায়গিৰি আনান গোসাইঃ পৰমেশ্বৰঃ বেখৌ নীংসীৰ গিয়াঃ

বে বৈষ্ণৱনি আখু নঙাঃ অসুৰনিসী আখু। নীংসীৰ বৈকুণ্ঠআও

বদনাম লাৰী বায়। দানয়া বৈকুণ্ঠনিফ্রায় থাংনা নীংসীৰ অসুৰনি
গাঁৱীআও জীনীম লাহৈ।।

সূত্র : বিদ্ধি গিলুবালু শাৰৈ যানা জয় বিজয় সানৈবী পাৰিষদাঃ জীৱীৰ
গিথ্ৰংনানৈঃ ব্ৰৈ সিদ্ধখৌ আথিঙাও হমনা বুঙী গলে গলে খুলুমনা
যেৰৈ হাংখুৰখালামী বেখৌ নায়দী, খীনাংসংদী আছীৰ আজাসে
হৰি বুং হৰি বুং।।

গীত।। ৰাগ সুহাই।। ধৰম জোতি।।
(মেথাই।। ৰাগ সুহাই।। ধীৰীম জীংলাৰি।।)

৳ : কৰহু কৰুণা সিদ্ধ সব ৩৩ হামাৰি।
কয়লো অপৰাধ তোহাক ৩৪ নিবাৰি।।

পদ : কৰহৌ কাতৰ মৰসিয়ো দোষ বাপ।
মিলোক আমাক জিবা দিলা চণ্ড সাপ।।
আপুনাৰ দোষে হেৰা জাঞঁ অধোগতি।
প্ৰভুৰ চৰণে মাত্ৰ নচাড়োক মতি।।
এতেক ৩৫ প্ৰাণী কৰো৩৬ তোহাঁৰ চৰনে।
কহয় দৈত্যাৰি মেৰি গতি নাৰায়নে।।*।।৫।।

বাথ্ৰা : জয় বিজয়া বুঙী।। হে মুনি নীংথাংমীনঃ নীং- সীৰখৌ চিনায়িআও
গেদেৰ অপৰাধ মাওফ্ৰাংবায়। বে পাপনি থাখায় জীং অধোগতি
থাংনাসৈ। নাথায় প্ৰভূনি আথিঙাও খুলুমনী গাৰাঃ নীংসীৰখৌ
হাংখুৰ জানাঃ বেখৌনী আৰজ গাবী।।

সূত্র : বিদ্ধি বুংনানৈ জয় বিজয়া ব্ৰৈ সিদ্ধখৌ হাংখুৰৈ খাওলায়ী। বেনি
উনাও বিদ্ধি দাওৰাও খীনানাঃ শ্ৰীনাৰায়ণাঃ লক্ষ্মী সৰস্বতীখৌ
লাফনানৈ মাৰীৰে বে জায়গাসিম ফৈখী বেখৌ নায়দী খীনাংসংদীঃ
আছীৰ জআযাসে হৰি বুং হৰি বুং।

গীত।। ৰাগ কামোদ।। জ্যোতিমান।।

৳ : চলয় বৈকুণ্ঠপতিঃ লক্ষ্মী-দেৱি সৰস্বতী৩৯ঃ
লিলা গজপতি ধিৰে ধিৰে।

শ্বেত চামৰ ঢুলে ৪০ঃ

উৰে বনমালা লুলে ৪১ঃ

ধৰল ছত্ৰক সোহে সিৰে ॥

পদ : চৰনে মঞ্জিৰ ৪২ মনিঃ কটিমহ কিঙ্কনঃ

স্যামতনু সোহে পিতবাস ।

নয়ন পঙ্কজ-পাসিঃ

মুখে মনোহৰ হাসিঃ

কহয়ে দৈত্যাৰি হৰি দাস ॥*॥৬॥

সূত্র : বিদ্বিনী কৌটি শ্ৰীকৃষ্ণনি মীথাং নুনানৈঃ ব্ৰৈ সিদ্ধ আ জীবীৰ
ৰংজাবায়ঃ সাব্ৰৈনিবী- গীসীনি হাশ্বায়নায়া য়াফুংবায় । দৰ নেগ্ৰা
সানৈআ লীগী লীগী খুলুমবায়ঃ শ্ৰীকৃষ্ণ চৰণ
খৌ গীসীআও লানা আৰোজ গাববায়ঃ আথিঙাও হমনাঃ বুংবায়ঃ
বিদ্বিনী জয় বিজয়া আখাই খবজবনা আৰোজ গাবনৌ হমবায় । ব্ৰৈ
সিদ্ধ আ মাৰ্বীৰৈ গিবি গিবিআও আৰোজ গাবদৌংমীনঃ বেখৌ
খীনাংসংদৌঃ

চাৰি সিদ্ধ বোল ॥ পয়াড ॥

(ব্ৰৈ সিদ্ধআ বুঙী ॥ পয়াৰ ॥)

জয় জয় জগন্নাথ কৰহৌঁ প্ৰনাম ।

জয় জয় ৪৩ ভৰভয়-মোচন ৰাম ॥

তোহাৰ চৰনে জিতো পসয় সৰন ।

তজু গুন নাম কৰে শ্ৰৱণ কীৰ্ত্তন ॥

মোক্ষক সুখক সিতো নুখুজে তোমাত ।

নুখুজিবো আন সুখ কি কৈবু সাক্ষাত ॥

তজু গুন নাম জদি থাকে কৰ্ণে ভৰি ।

সদায়ে আমাৰ মুখে বোলে জেবে হৰি ॥

অৰুণ ৪৪ চৰন জেবে চিন্তোহৌঁ তোমাৰ ।

তেবে নৰকত জন্ম হউক আমাৰ ৪৫ ॥

দেখায়া আমাক দিব্যৰূপ চমৎকাৰ ।

সাধিলা ৪৬ আনন্দ কিনো অন্তৰে আমাৰ ॥

অঞ্জলি সকলে নাম নলৰে তোমাৰ ।

আমি হেৰা পড়ি হৰি ৪৭ কৰু নমস্কাৰ ॥

তোমাৰ চৰনে হৌক একান্ত ভকতি ।

এহি ৪৮ দান ৪৯ দিয়া প্ৰভু ৫০ আমাক সম্প্ৰতি ॥* ॥৭ ॥

কথা : আৰীবাও ব্ৰৈ সিদ্ধআ বুঙী ॥ হে পৰম ইশ্বৰঃ নীংনি চৰণাওল' থীজাচে ভকতি যথীংঃ বে প্ৰসাদ খৌনী আংনী হীদী : আৰী যেবী নাংলিয়া ॥

সূত্ৰ : বিদ্ধি আৰজ গাবনানৈ ব্ৰৈ সিদ্ধআ শ্ৰী কৃষ্ণনি আথিঙাও হমী ।

বাথ্ৰা : শ্ৰীকৃষ্ণআ বুঙী ॥ হে মুনি নীংথাংমীন : বে জয় বিজয়আ আংনি পাৰিষদ সানৈবী জীবীৰ অপকাৰ মাওদীং বিসীৰ নাংগৌ দণ্ড মীনবায়; সেৱকনি অপৰাধনি থাখায় স্বামী খৌ মীনবায় । বেখৌ মিৰথিনা জীংনি বে অপৰাধখৌ নিমাহা হীদী ।

সূত্ৰ : বিদ্ধি বুংনা শ্ৰীকৃষ্ণআ চিৰি থাবায় । বেনি উনাও ব্ৰৈ সিদ্ধআ কৃষ্ণনি বাথ্ৰায়াও গীজীননা জীবীং বংজানায়জীং বুং বায় ।

বাথ্ৰা : ব্ৰৈ সিদ্ধ আ বুঙী ॥ হে স্বামী (সুৰামী) নীংনি বাথ্ৰাখৌ আং যেবী বুজিচ হাদিয়া নীং মীদাই নিবী দেৰচিন মীদাই গাওনী ইসীৰ যানানৈ জীংখৌ আৰজ গাবদীং : বে মায়া খৌ সীৰ বুজিনী নাথায় ধীৰীমণি লামা ৰৈখা খালামবায় ।

বেয়াও গুবুন গৈয়া । হে স্বামী (সুৰামী) নীংনি সানৈ পাৰিষদ সানৈ;বিসীৰখৌ সাওঁ হীনী আং গেদেৰ অপৰাধ মাওবায় আংখৌ শাস্তি হীদী ॥

শ্ৰীকৃষ্ণ আ বুংবায়ঃ হে মুনি নীংথাংমীন নীংসীৰ দুখু দাখলামটে নীংনি শাএ মীননা জয় বিজয়া অসুৰ যাবায় সুখুৰ সানফ্ৰাংনা বিসীৰ আংনি বাথ্ৰা সানগীখুলুমীন আংনি সিম ফৈফিনগীন আং গাসৈ বাথ্ৰা বুংবায় ॥

সূত্ৰ : বেলি উনাওঁ ব্ৰৈ সিদ্ধআ মাধবখৌ গিদিংনা খুলুমী বৈকুণ্ঠনি থাগিৰি ফৌৰনি গাবামণি বাথ্ৰা মীননা গীসীআও দেদগানায় মীনী আৰী আংখাৰ লাঙী । বেনি ৰাদায় হীনানৈ বুঙী ॥

শ্ৰীকৃষ্ণ আ বুঙীঃ হে জয় বিজয় নীংসীৰ অসুৰনি উদৈআও জীনাম

লাহৈদৌ নীংসীৰ যেবৌ গিনী নাজা বে ব্ৰক্ষ শাওঁখৌ আং গৈয়া
খালামনী হায়া বেনি গীনাংখি দং নীংসীৰ আংখৌ সুখুৰ সানগীন
নীংসীৰ জীং লীগীচে বুহমাও বাইদি লীলা গেলে গীন নীংসিনি
দুখুখৌ আঁ ফীজীবঅংগীন।

সূত্র : বিদ্ধ বুংনা শ্রীকৃষ্ণ বিসিসানৈ লক্ষী সবস্বতীখৌ লাফানানৈ গাওঁনি
মন্দিৰাও হাবহৈবায়। বেনি উনাওঁ গাহায় পাৰিষদ (মাওঁ ফাৰিয়া)
আ লামা গীথে যাবায়। হে বাইজী ফীৰ নাইদৌ নাইদৌ ব্ৰৈ সিদ্ধখৌ
এদাওনানৈ জয় বিজয়া লামা গীথে খানা শ্রীনাৰায়ণনি সিগাঙাওঁনী
ঠেকুঠনি ফায় গীলৈ বীনাংগৌ যাবায়। গুবুন মানসিতা মহন্তনি
বেৰেখা বিদ্রোহ খালামনা লামা গীথে যাগীন বেখৌ মা ইননা
বুংনৌ; বেখৌ মিবখিনা ভকতা বিদ্রোহ খালামনী গাৰনা আস্থীৰ
জআযাচে হৰি বুং হৰি বুং।

শ্লোক : জজ্ঞাতে তৌ দিতেঃ পুত্রৌ দৈত্যদানর বন্দিতৌ।
হিৰণ্যকশিপুজ্যেষ্ঠৌ হিৰণ্যাক্ষৌহ নুজন্তত।।

সূত্র : জয় বিজয়া গাওঁ দেহা ত্যাগ খালামনা দিতিনি গীৰাঁ আও
হিৰণ্যকশিপু হিৰণ্যক্ষআ মুঙৈ সানৈ অসুৰ জীনাঁম লাহৈবায় বে
হিৰণ্যকশিপু ফংবায় হিৰণ্যক্ষআ গীবাং বীনিয়া ফাইখি লানানৈ
চামৰ বাঁজল হৈ ফিৰফিলা লানানৈ জীবীং দেদলা দেদলা ঝল
(যৌচাং) আওঁ ফৈবায় হে বাইজীফীৰ বেখৌ নায়দৌ খীনাংসংদৌ
আস্থীৰ জআযাচে হৰি বুং হৰি বুং।।

গীত।। বাগ কানড়া। তাল ছুটা ৫৯।।

(মেথাই বাগ কানাড়া তাল ছুটা ৫৯ ধুৰা।।)

ধ্রু : আরত হিৰণ্যকশিপু বিৰ।
পাৰৰ প্ৰহাৰে ভূমি নোহে থিৰ।।

পদ : আগহি ষণ্ডামৰ্ক দ্বিজবৰ।
শ্বেত ছাত্ৰ সোভে সিৰ উপব।।
সঙ্গহি দুৰ্জয় দানবগন।
ধৰমাৰ ৰোল কৰে ঘনে ঘন।।

হাতে সুল ধৰি চামৰ ঢুলে৬০।

গতি গোবিন্দ মেৰি দৈত্যাৰি বোলে।।১০।।

সূত্র : বিদ্ধি হাববীনাঃ হিৰণ্যকশিপুআ ফাৰ্শেথিং জিৰায়ী। বেনিউনাও
হিৰণ্যকশিপুনি ফংবায় উন্দে হিৰণ্যাক্ষ আ দাওঁহায়াও থাংনৌ থাখায়
বিথীন লায়ী।

(হিৰণ্যাক্ষ আ বুঙীঃ হে আদাঃ আংখৌ বিদায় হীদীঃ আং দিগ্‌বিজয়
খালামনৌ থাংনৌসৈ।।

হিৰণ্যকশিপু আ বুঙীঃ হে ফং বয়েঃ নীং আংনি অনজালু ফংবায়
উন্দেঃ নীংখৌ হৰসিং হৰসিং দিগ্‌বিজয় খালামনৌঃ থাংহীনৌ গিনায়
মীনৌ। হিৰণ্যাক্ষ আ বুঙী।। হে আদাঃ নীংনি আশীৰ্বাদ মীনল্লাঃ
আং বৌসৌৰসে আওঃ বেই ত্ৰিসংসাৰ (থাম মুলুক) গেজেৰাও
যেসে বৌৰ দংঃ বয়খৌবৌ ফেজেনজৌৰগীন।)

সূত্র : বিদ্ধি বুংনা বিদা গেদেৰ নিফ্রায় বিদায় লানাঃ দাওহানি খোসাব
গাননাঃ জীবৌৰ দেদগানায় জীংঃ য়েৰৈ বীৰদাপনা পাৰালাও
হাবহৈখীঃ বেনি উনাও শ্ৰীবিষ্ণুআ বৰাহ মোহৰ লানা দৈত্যখৌ
বুখাৰনৌঃ লীলা গেলেনৌ পাতৰ পুজওঃ বিনি মিখাঙাও নুজা হৈখৌ।
(সিগাঙাও বৰাহ (অমা) খৌ নুনা হিৰণ্যাক্ষ আ জীবৌৰ বাগাজীং
বুঙী।।)

বাখা : হিৰণ্যাক্ষ আ বুঙী।। হে বৰাহঃ নীং আংজীং দাওহা নাংনৌ গিনানৈঃ
বহা খৰখুমানৌ সানদৌং দিনৈ নীং বৰাহআ বুঙী।। হে দুথাং কুলাংগাৰ
দৈত্যঃ নীং মানি থাখায় আংজীং দাওহা নাংনাঃ থৈনৌ ফৈদৌং
দিনৈ নীংখৌ যমপুৰীআও দৈতায় হৰগীন।

(হিৰণ্যাক্ষ আ বুঙীঃ আঃ এফা অহংকাৰঃ নংখাই জুনাং হাৰি অমা
যানানৈঃ আংজীং দাওহা নাংনৌ সাহস খালামদৌং নায়দৌ বে গদাজীং
দানৌ নীংখৌ থেৰবেথেৰ খালামগীন।।

বৰাহ আ বুঙীঃ পাৰঙঃ বে অমানি আখায়নি ফ্রায় নীংহা নিস্তাৰ
গৈয়া। মাবাৰ ইষ্ট লৌগী ফৌৰখৌ গৌসীখাং।

সূত্র : বিদ্ধিনৌ হিৰণ্যাক্ষ আ বৰাহ জীং মাৰৌৰৈ দাওঁহা নাংখীঃ বেখৌ
নায়দৌ, খীনাংসদৌঃ আস্থীৰ জআযাসে হৰি বুং, হৰি বুং৬১।

গীত ॥ বাগ কানাড়া ॥ ছুটিকলা ॥

(মেথাই ॥ বাগ কানাড়া ॥ ছুটিকলা ॥)

ধ্রু : কয়ল ঘোৰ যুদ্ধ ববাহ হৰি।

হিৰণ্যাক্ষ আসিল ক্ৰোধে সুলধৰি ॥

পদ : দুহানৰ ঘোৰ নাদে ভৈলা কোলাহল।

তৰাস ভৈলেক সবে জাই বসাতল ॥

কতোহো ববাহ উৰ্দ্ধে কতো তল পৰে।

কতো হিৰণ্যাক্ষ পৰি ধৰফৰ কৰে ॥

উভয়ৰে ঘোৰ যুদ্ধ প্ৰহৰৰ পশু।

পৰ্বত অৰণ্য জত সবে ভৈল নষ্ট ॥

কতো বেলি ছিদ্ৰ চায়া সে ববাহ হৰি।

দন্তে ধৰি সুলক ভাঙ্গিলা মছ কৰি ॥

কালান্তক যম ৰূপে বক্ষক বিদাৰি।

মাৰিয়া দৈত্যক গৈলা পৃথিবি উদ্ধাৰি ॥

সূত্র : বে বীখীম দাওহা নাংনাঃ ববাহ মহৰৈ হৰিআঃ হিৰণ্যাক্ষনি

গীৰ্বীবিখ্যাখৌ হাথায়জীং অৰফুংনা। গেলে গেলে বুথাৰবায়। বে

বাথ্বায়া থাথীং সৈঃ বেনি উনাওঁ হিৰণ্যকশিপু আ বিফংখৌ

বুথাৰদীং হীন্না খীনানাঃ আখায়াও শূল লানা বুংবায়ঃ গাসৈ ব্ৰহ্মাণ্ড

নাগিৰবায়ঃ বিষ্ণুখৌ নাথায় লীগী মীনাথৈসৈঃ দানবফীৰখৌ

লাবীনানৈ হুকুম হীবায়ঃ

হিৰণ্যকশিপুআ বুঙী ॥ হে দানবফীৰঃ নীংসীৰ বুহ্মাও থাংনানৈ

তপ, জপ, যজ্ঞ গাসৈবী ধ্বংস খালামহৈ থাংঃ ব্ৰাহ্মান ফীৰখৌ

ফীজীবজাংহৈঃ জানী মীনালা বিষ্ণুনী গাৰনী গাৰ থৈগীন ॥

সূত্র : বেখৌ বুংনানৈঃ দৈত্য ফীৰখৌ বিখীন হীবায়ঃ হিৰণ্যকশিপুআ

তপ খালামনী মন্দৰ হাজীসিম থাংনায়সৈ।

শ্লোক : স তেপে মন্দৰদ্রোণ্যাং তপঃ পৰমদাক্ষণম্।

উধ্ব বাহ্নৰ্ভোদৃষ্টিঃ পাদাস্থষ্ঠা শ্ৰিতাৰনিঃ ॥৭ ॥

সূত্র : মন্দৰ হাজী আওঁ থাংনানৈ ৰাজা হিৰণ্যকশিপু আ গীজৌ ফাৰ্শে মীখাং
যানানৈঃ আখাই গীজৌ আও দৈখাংনানৈঃ আখিং থাংসেজীং হাথায়
গানানৈঃ ব্ৰহ্মানি বাথ্ৰা সানবায়। বিদ্দিনী যৌসে বীছীৰ য়ালাংবায়ঃ
উৰিআ হাফাওঁ খালামবায়ঃ বেনি সায়াও হাথ্ৰা বংথ্ৰা ৰজবায়।
থেওৱাবী এ হু গৈয়া। মীদায় ফীৰা গিনানৈ সীগাঁ গাৰনা খাৰবায়।
বেনি বিদ্ধি উগ্ৰ তপ খালামনায়খৌ নুনাঃ ব্ৰহ্মায়া মাৰ্বীৰে নুয়াফৈখী
বেখৌ নায়দী, খীনাংসংদীঃ আছীৰ জআয়াসৈ হৰি বুং হৰি বুং।।

গীত।। ৰাগ আসোআৰি।। পৰিতাল।।

(মেথাই।। ৰাগ আসোআৰি।। পৰিতাল।।)

ধ্ৰুং : আয়ে চতুৰানন আনন্দ মনে।
৬৫ চৌপাসে বেড়ি চলে দেৱগনে।।

(ধ্ৰু : ফৈদীং চতুগনন ৰংজাগীসীয়ে।
থেইৰবী বেদ আওৰায়ী থাবথাৰে।।)

পদ : হসেজানে চড়ি মহা কৌতুকে।
দণ্ড কমণ্ডলু ধৰি উৎসুকে।।
আগহি নাৰদে হৰিগুণ গায়।
হাতে বীনা প্ৰেমে পুলক কায়।।
চাৰি মুখে চাৰি৬৬ বেদ উচ্চাৰি।
হৰি পাৱে গতি কহে দৈত্যাৰি।।১১।।

সূত্র : বিদ্দিনী হাবনানৈঃ ব্ৰহ্মায়া ফাৰ্শেখিং জিৰায়না থাবায়। বেনি উনাও
গাসেবী মীদাইআ ব্ৰহ্মানি সেৰাও থাংবায়ঃ গুণ্ডৰৰ খুলুমনা বুংবায়।।
মীদাইফীৰা বুংবায়।। হে গোসাইঃ দৈত্যফীৰনি ৰাজানি তপস্যানি
যাউনাও গাসে সীজিআ জীবশ্ৰাং জীবনাসৈ। নীংথাঙা বৈখা
খালামাঃ গামৈ সংসাৰা জীবশ্ৰাং জীবনাসৈঃ বেনি ৰাহা খালামদীঃ
জীংখৌ বৈখা খালামদী।

সূত্র : বিদ্দি বুংনানৈঃ মীদাই ফীৰা গোসাইনি সিগাঙাও দুখুনি বাথ্ৰা
বুংথিবায়। বেখৌ খীনানা গোসাইআ বুংবায়।।

ব্রহ্মায়া বুংবায় ।। হে মীদাইফীৰঃ নীংসীৰ যেবী জিংগা দাসিঃ আং
দানী বেনি বাহা হীগীন ।

সূত্র : বিদ্বি বুংনানৈঃ গোসাইআ হাংসীথানাও গাখীনা মীদাই বাজানি
সেৰাও সৌহৈবায় । অপস্যানি গীহীমখৌ নুনানৈ সীমীনাংহাবনা
বুংবায় ।

ব্রহ্মায়া বুংবায়ঃ হে খাছেওনি ফিচাজ্জাঃ সিখাৰদী সিখাৰদীঃ নীং
যা তপ খালামবায়ঃ বিদ্বি তপ খালামগ্ৰা বাওবী গৈয়াঃ নীং
হাস্থায়নায় বীৰখৌ বিগী ।

সূত্র : বিদ্বি বংনাঃ দৈ জাৰিনানৈ শান্তি খালামবায়ঃ অন্নানী দৈত্যনি দেহায়া
অৰ বাইদি যাবায় । হানিফ্ৰায় সিখাৰনাঃ জীবীৰ গীজীননায়জীংঃ
আঁৰে বীৰ বিবায় ।

শ্লোক : নিবীক্ষ্যাম্বৰে দেৱং হংসৱাহমুপস্থিতম্ ৬৮ ।
ননাম শিবসা ভূমৌ তদর্শনমহোৎসৱঃ ৷৮৷

সূত্র : অখ্ৰাঙাও হাংসীযানাও ব্রহ্মাখৌ নুনানৈঃ হিৰণ্যকশিপু আ খৰ'
দৈখাংনাঃ জীবীৰ বংজানায়জীং খুলুম হৰবায়ঃ বীৰ বিবায় ।।
হিৰণ্যকশিপুআ বুংবায় ।। হে গোসাইঃ আংনৌ বীৰ হীনা
নাগিৰদাংবীলাঃ নীং বুহ্মাও যেসেবাং জীবি সীৰজিদীং বিসীৰনি
আখায়াও আং দাথেথীংঃ হাতিয়াৰজীং দাথেথীংঃ হৰাওবী স্নানাওবী
দাথে থীংঃ
ত্রিলোকনি সুবুঙা আংনি আথিং সিঙাও
গীলৈথীংঃ বে বীৰখৌনী আংনৌ হীদী ।

সূত্র : বে বাখা খীনানা ব্রহ্মায়া যা বুংবায় ।। ব্রহ্মায়া বুঙী ।। বীৰ মীমায়া
জীবীৰ গীৱাব । থেওৱাবী নীংনি গীসীনি হাস্থায়নায় য়াফুংথীং ।

সূত্র : বিদ্বি বুংনা ব্রহ্মায়া গাওঁ থাওঁনিসিম থাংফিনবায় ।

শ্লোক : এৱং লঙ্কৱৰো দৈত্যো বিভ্রঙ্কেমময়ং ৰপুঃ ।
ভগৱতকৰেদ্বেষং ভাতুৰ্ৰধমনুস্মৰন্ ৷৯৷

সূত্র : বিদ্বি বীৰ মীননাঃ দৈত্যনি দেহায়া সোনাগাব যাবায় । বিফং থৈনায়

বাথ্রা গীসী খাংনানৈঃ ভগবন্তুখৌ হিংসা খালামনী লাবায়ঃ মীনথাম
মুলুকখৌ দবথায় বায়ঃ বেখৌ নুনা মীনথাম মুলুকা গিনানৈ আৰজ
গাববায়ঃ বুং বায় উদ্দনি অমৰাৱতীখৌ চেনানৈ লাবায়ঃ ব্ৰহ্মা বিষ্ণু
ৰুদ্ৰ বিনা গােসেবী মীদাই আ খুলুমবায়ঃ মীদাই ফীৰনি গীসী আও
গীজীন গেয়াঃ মীদাই ৰাজানি আখাইনিফ্ৰায় বাৰগো হায়া হায়া
যাদীংঃ জীবীৰ দুখুজীং হৰিণি আঠিঙাও শৰণ লাবায়ঃ হৰি নি
অনগায়ৈ দুখু জাৰ্লা বাৰগনী ৰাহা গেয়া । মিবথিনা হৰিখৌ আৰজ
গাবনী হমবায় ॥

দেৱতাসব বোল ॥ ভটিমা ৭০ ॥

(মীদাইফীৰা বুঙী ॥ ভটিমা)

জয় জয় অনাদি অনন্ত । জয় জয় প্রভু ভগবন্ত ॥
ব্ৰহ্মা হৰে মহিমা নপান্ত । হামো পাপি কি পাইবো অন্ত ॥
হিৰণ্যকশিপু দৈত্যেশ্বৰ । কৰিলন্ত গোৰ অত্যাচাৰ ॥
হে প্রভু কৰিয়োক দায়া । দিয়োক ইবাৰ পদছায়া ॥
ৰাখিয়োক আপুন যসস্যা । পুৰিও আমাৰ মনবাঞ্চা ॥

(জৈ জৈ অনাদি অনন্ত ॥ জৈ জৈ প্রভু ভগবন্ত ॥
ব্ৰহ্মা মহাদেবানী ৰাহামীনাথে । জীং পাপীআ মী ভু মীননী ।
হিৰণ্যকশিপু দৈত্যনি ইসীৰ । খালামবায় জীবীৰ অত্যাচাৰ ॥
হে প্রভু খালামদী দয়া । হীদী খনসে পদছায়া ॥
লাখিদী গাৱনি গাহাম মুং । য়াফুংহীদী জীংনি লুবৈমুং ॥)

সূত্র

৪ বিদ্ধি বুংনাঃ মীদাইফীৰা শ্ৰীহৰিখৌ জীবীৰ আৰজ গাবহৰবায়ঃ
মীদাই ফীৰনি সিবিলায়খৌ নুনাঃ শ্ৰীকৃষ্ণ আ অত্ৰাংনিফ্ৰায় যা
বুংহৰবায়ঃ
শ্ৰীকৃষ্ণ আ বুঙী ॥ (দৈব বানী) হে মীদাইফীৰঃ নীংসীৰ দাগিঃ
বে দুখজাৰ্লায় । ইসেআও জীবত্ৰাংগীন । আংনি পৰম ভকত
(সিবিয়াৰী)ঃ প্রহ্লাদখৌ যা বুল্লি আও দুখু জাৰ্লা হীগীনঃ বে
বুল্লিআওনী বিখৌ বুথাৰগীনঃ নীংসীৰ গিনায় গৈয়াযাসে থা ।

সূত্র : বিদ্বি অর্থাংনি বানী (বাদায়) খীনানানৈ মীদায় ফীৰা গাওঁ গাওঁ
জায়গাসিম থাংবায়। বেনি উনাও দৈত্যনি ৰাজাহা সাত্ৰৈ ফিসা
জীনীম মীনবায়ঃ ফিসা প্ৰহ্লাদ আ শ্ৰীকৃষ্ণনি একান্ত ভকত যাবায়।
বে প্ৰহ্লাদাঃ দৈত্য ফীৰনি ফিচাফীৰজীং লীগীসেঃ য়েৰৈ হাববীদীংঃ
বেখৌ নায়দী, খীনাসংদীঃ আছীৰ জআযাচে হৰি বুং, হৰি বুং।।

গীত।। ৰাগ সিন্ধুৰা।। একতালি।।
(মেথাই।। ৰাগ সিন্ধুৰা।। একতালি।।)

শ্ল : আয়ে প্ৰহ্লাদ সন্ত৭৫ কয়ে পৰবেস।
স্যামতনু পিত বাস দেখিতে সুবেস।।

পদ : পৰম গম্ভিৰ বিৰ ধিৰ মহা সান্ত৭৬।
হৰি পাৰ হৃদে ধৰি হৰি গুন গান্ত।।
সঙ্গে দৈত্য শিশুগন আনন্দিত মন।
কহয়ে দৈত্যাৰি গতি গোবিন্দ চৰন।।১২।।

সূত্র : বিদ্বি হাববীনাঃ প্ৰহ্লাদা দৈত্য গথ'ফীৰজীং লীগীসেঃ জীবীৰ ৰংজা
গীসীজীংঃ ফাৰ্চে- থিংজায়ঃ জিৰায়বায় থাবায়। বেনি উনাও
দৈত্যনি ৰাজায়া প্ৰহ্লাদখৌ ফীৰাংনৌ থাখায় ফণ্ডামৰ্কনী গথাইনৌ
হীবায়।
হিৰণ্যকশিপু আ বুংবায়।। হে গুৰুঃ আংনি ফিসা প্ৰহ্লাদখৌঃ
মীজাঙে ৰাজখাষ্টি ফীৰীং।।

সূত্র : বিদ্বি বিথীন মীনানৈঃ যণ্ডামৰ্চআ প্ৰহ্লাদখৌ স্বআও লাৰীনা বামানয়
শাস্ত্ৰ ফীৰাংনৌ হমবায়। গুবুন দৈত্যগথ' ফীৰা ফৰায়নৌ হমবায়ঃ
হেখৌ নুনা প্ৰহ্লাদা মীজাং মীনাথে। সানসে খালি হিৰণ্যকশিপু আ
প্ৰহ্লাদখৌ বামনা লানানৈ মিনি মিনি সীংবায়।।
হিৰণ্যকশিপু আ বুঙী।। হে আফা প্ৰহ্লাদঃ নীং সীৰখৌ গীসীজীং
গীসী মীজাং হীনা সানীঃ আংনৌ যাব ফিন হী।।
প্ৰহ্লাদা বুঙীঃ হে আফাঃ বে স্ব'আ অন্ধকূপ বাইদিঃ বেখৌ
নাগাৰলাংনানৈঃ তপোবনাও থাংনানৈঃ গীসী বাওসীমনানৈ হৰিখৌ
আৰজ গাবহেঃ বেনি খুই য়েবী গাহাম থানী হায়া।।

- সূত্র : বিদ্ধি বাথ্রা খীনানানৈঃ দৈত্যনি রাজায়া মিনি মিনি বুংবায়।
হিৰণ্যকশিপুআ বুঙী।। হে গুৰুঃ বিনি বুদ্ধিখৌ সৌৰবা গাজি
খালামবায়। হে ফণ্ডামৰ্কঃ বিখৌ মীজাঙৈ ফৌৰাংদৌ।।
- সূত্র : বেখৌ খীনানাঃ ফণ্ডামৰ্কআ প্রহ্লাদখৌ গাওঁনি স্বসিম লাবীনানৈ
সৌংবায়।
ফণ্ডামৰ্ক আ বুঙী।। হে ফংবায় প্রহ্লাদঃ নীংনৌ বিদ্ধি উলথাবুদ্ধি
সৌৰ হীখীঃ বেখৌ আংনৌ মাবাৰৈ থিছা।।
- সূত্র : প্রহ্লাদা শ্রীকৃষ্ণনি চৰণখৌ গীসীজীং খুলুমহৰনানৈ বুঙী।। প্রহ্লাদা
বুঙী।। হে গুৰুঃ ব্রহ্মা বাই দি যেছে মৌদাই দং। যায়খৌ মায়াজীং
বীননৌ হায়াঃ যায়নি মহিমানি থুংগে গৈয়াঃ বেই হৰি আনৌ আংনি
বুদ্ধিখৌ আন্দায় হীদৌং।
- সূত্র : বিদ্ধি বুংনা প্রহ্লাদা সিৰি থানায়ছে। ফণ্ডামৰ্চ জীবীৰ বাগাজীং সৌগীম
খাংবায়।। ফণ্ডামৰ্ক আ বুংবায়।। নৈ পাপী দুৰাচাৰ।। নীং দৈত্য
কুলনি হেংথা মহৰৈ জীনৌম মীনবায় আংনি বদনাম খালামবায়
বিষ্ণুপক্ষ যানানৈ গামৈ বংশনি বানি খালামবায়।।
- সূত্র : বিদ্ধি বুংনানৈ।। জীবীৰ ছিগিনানৈ আৰীবাওঁ ফৌৰাংবাওবায়। বেনি
উনাওঁ ফণ্ডামৰ্কআ সাম্ভ বীংবায় সাননানৈ জীবীং বংজা গীমৌয়ে
প্রহ্লাদখৌ দৈত্য রাজানি সেৰাও লাংবায়। হিৰণ্যকাল পুআ
আখায়াও দৈখাংনা লানানৈ প্রহ্লাদখৌ আশ্বাস হীয়া য়েৰৈ হামনা
লায়ী খুদুমনানৈ সৌঙী।।
হিৰণ্যকশিপুআ বুঙীঃ হে আফা (বাচা) নীং যা মীজাংফথ ফৰায়
গাসিনৌ দং আংনৌ মাবাৰৈ ফৌৰমায়।।
- সূত্র : বিফানি বাথ্রা খীনানা প্রহ্লাদা জীবীৰ গুৰৈ ৰাৰৈ য়েৰৈবুংবায় বেখৌ
নায়দৌ খীনাছংদৌ আস্থীৰ জআযাসে হৰি বুং হৰি বুং।।

গীত।। ৰাগশ্রী।। জোতিমান৮১।।

(মেথাই।। ৰাগশ্রী।। পৰিতাল।।)

- ধ্রু : প্রহ্লাদে বোলয় পিতৃৰ আগে পৰম সাদৰে।
নাহি সুসোভন পাঠ হৰি-ভক্তি পৰে।।

- ধ্রু : প্রহ্লাদা বুঙী বিফানি সিগাঙাও জীবীৰ গুৰৈ কাবৈ,
গৈয়া মৌজাংসিন ফৰা হৰি ভক্তিখৌ গাৰনানৈ।।
- পদ : শ্ৰৱণ কীৰ্ত্তন পদ কথিব স্মৰণ।
দাস্য সখিত দেহা অৰ্পন বন্দন।।
নববিধ ভক্তি সদা কৰুচ-২ আচৰন।
কহয় দৈত্যবি গতি মেৰি নাৰায়ন।।১৩।।
- বাথ্ৰা : প্রহ্লাদা বুঙী।। হে আফা গুৰীখীম ভক্তি য়েল্লাবৌ দিহ্মিয়ৌ বেনৌ
সাবাসিন ফৰায়নায় বেনিখুই সাবসিন গৈয়া।।
- সূত্ৰ : বেখৌ খীনানা হিৰণ্যকশিপুআ ৰাগাজীং খম্বিনৌ হমৌ।।
হিৰণ্যকশিপুআ বুঙীঃ নৈ পাপী অধম ব্ৰাহ্মণ গথখৌ নীং (ফৰা)
ফৌৰীংখী।। সূত্ৰ ফণ্ডামৰ্ক আ জীবীং গিনানৈ।। বুংনৌ হমবায়
ফণ্ডামৰ্কঅবুঙী।। হে ৰাজা বে পৰীখৌ আং ফৌৰীঙাথে ৰাওবৌ
ফৌৰীঙাথে নীংনি গথআ ফৌৰীঙাথে ৰাওবৌ ফৌৰীঙা থৈ নীংনি
গথ আ (ফিচায়া) গাওঁনৌ গাওঁ সৌলীংদীং আংখৌ গৌৰীহি দাহম।।
- সূত্ৰ : হিৰণ্যকশিপুআ প্ৰলোদখৌ সৌংফিন বয়ে।। হিৰণ্যকশিপুআ বুঙী
ঃ হে আফাঃ গুৰু আ ফৌৰীঙাথেল্লা বিদ্ধি খৈফৌদ খীনাং বাথ্ৰা
বৌৰে বুংনৌ সৌলীংখী।।
প্ৰহ্লাদা বুঙীঃ হে আফা বিষয়ীহা য়েবৌ গতি গৈয়া নীংথাঙা বিষয়ী
থানানৈ যায় বিষয় খৌ গুৰু মানিদীং য়েৰৈ অন্ধআ অন্ধখৌ বৌচীন
হীদীং বিদ্দিনী সাধুখৌ সিবিআল্লা কৃষ্ণখৌ মিৰথিনী ৰাহা গৈয়া।।
- সূত্ৰ : বিদ্ধি বাথ্ৰা খীনানা হিৰণ্যকশিপুআ প্ৰহ্লাদখৌ ৰাগাজীং হায়াও
গাৰসৌমী।।
- শ্লোক : হিৰণ্যকশিপুং পুত্ৰং প্ৰহ্লাদং কেশৱপ্ৰিয়ম্।
জিঘৎসুৰকৰোন্নানা যাতনা মৃত্যু-তৰে।।
- সূত্ৰ : হিৰণ্যকশিপুআ প্ৰহ্লাদখৌ বুথাৰনৌ থাখায় বাইদি যাতনা হীয়া জীবীং
ৰাগাজীং ৰাক্ষসফৌৰখৌ বিথীন হীয়া।।
হিৰম্যকশিপুআ বুঙীঃ হে ৰাক্ষসফৌৰ বে পাপীঠখৌ মাবৌৰে
বুথাৰ।।

সূত্র

: বিদ্ধি বিখীন মীননা বাক্ষসফীৰ আখায়াও শূল হমনা দানথাৰ বুথান
বুনা প্ৰহ্লাদখৌ বুনা হমবায় বেদেনানৈ শূলআ বাজল খাঙী ॥ বেখৌ
নুনী হিৰণ্যকশিপুআ বুঙী ॥
হে দানবফীৰঃ বে পাপীষ্ঠখৌ মৈদেৰ লাবীনানৈ বুথাৰ ॥

সূত্র

: বিদ্ধি বিখীন মীননা দৈত্যফীৰ প্ৰহ্লাদখৌ লাংনানৈ জীবীৰ গেদেৰ
মৈদেৰ জাবসিননা হীবায় ॥ মৈদেৰা জীবীং বাগাজীং হাথায়জীং
উত্থায়নী হমবায় ॥ হাথায়সী বায়বায় থেওল্লাবী উত্থায়নী হমবায় ॥
যেবী হানি খালামনী হায়াথৈসৈ বেখৌ নুনানৈ হিৰণ্যকশিপুআ
বুংফিনী ॥
হে দানবফীৰঃ বেখৌ দৈআও গাৰছীম নানৈ সায়াও হাজী যাবসিননা
হী ॥

সূত্র

: ৰাজানি বিদ্ধি বাথ্ৰা খীনানা দানবফীৰ প্ৰহ্লাদখৌ দৈআও গাৰসীমনা
সায়াও হাজী জাবসিননা হীয়া বেওনী যেবী থায়াথৈসৈ ॥ বেখাইনী
দানবফীৰেখৌ বুংফিনায়সৈ ॥
হিৰম্যকশিপুআ বুঙীঃ হে দানব ফীৰ বেখৌ দিৰৌ লাবীনানৈ
সৌহী ॥ বেআওবী থৈয়াল্লা হাজী সায়াও দৈখাং নানৈ গাহায়াও
গাৰহৰ হাখৰ জাওনা ফবনা জীন বিষ দৌ বি ৰীখীম দুগতি খালামনা
বিখৌ বুথাৰ ॥

সূত্র

: বিদ্ধি আদেশ (হুকুম) মীননানৈ দৈত্য ফীৰা জীবীৰ যীখীন
খালামনানৈ ভুজঙ্গতখৌ লাবীনা প্ৰহ্লাদনি মায়াও যাবসিনবায় ॥
হে ৰাইজীফীৰ ভক্তনি মহিমানি বাথ্ৰা মা বুংনী প্ৰহ্লাদখৌ
সৌনানৈজিবৌ হাথয়ে বায়নানৈ থৈবায় ॥ বেনিউনাও দৈত্যফীৰ
প্ৰহ্লাদখৌ হাজী সায়াও লাংনা খাক্ৰবনা গাহায়াও গাৰহৰবায় ॥ বেয়া
ওবী অনসুলা হৰিআ গীবানানৈ লাবায় ॥ জীউখৌ ফীথাংনা
লাখিবায় ॥ বেনি উনাও হলাহল বিষ দৌবায় থেওল্লাবী গথ হা
যেবী খহা যায়াথৈসৈ ॥ বিদ্ধিনী বাইদি ৰীখীম দুগতি খালামবায় ॥
থেওবাবী গথনি জীউখৌ ফীজীবনী হায়াথৈসৈ ॥ শ্ৰীকৃষ্ণনি চৰণনি
বাথ্ৰা গীসী থাং হে সমাজাৰি সুবুং হৰি চৰণ সিৰিনায়নি মহিমাখৌ
নায় নায় নায় বাইদি দুগতি আওবী গথআ থৈয়াথৈসৈ ॥ বেখৌ

নুনা সীমীনাংনানৈ হিৰণ্যকশিপুআ বুঙী ॥ হিৰণ্যকশিপুআ বুঙী ॥
 আঃ এফা নায়াসেআওবী গথখৌ বুথাৰনী হাদিয়া মাৰাহুই বেখৌ
 বুথাৰবাওনী হে দৈত্যফীৰ মাৰাৰ আংনি সিগাঙাও আৰ সুখাংদৌঃ
 বেখৌ সীদীনা আৰু আখাই খাখবনা ॥ অৰাও গাৰসীম ॥ সূত্র ॥
 হেৰাইজীফীৰ ॥ দৈত্যৰাজানি বিদ্ধি কাও খীনানা দৈত্যফীৰ গেদেৰ
 অৰ সুখাংবায় গেদেৰ অৰনি দুংহাওআ অখাং নাংহৈবায় বেখৌ
 নুনা প্ৰহ্লাদা যেৰৈ শ্ৰীহৰি খৌ গীসীখাং হৰনা গাৰজি হৰখৌ বেখৌ
 নায়দৌ খীনা সংদৌ আষ্টীৰ জআয়াসে হৰি বুং হৰি বুং মেথাই ॥
 ৰাগ তুৰ ভাঠিয়ালী ধৰমজ্যোতি ॥

ধ্ৰু : এহৰি দেহু দেখা অস্তিম সময় ।
 প্ৰচণ্ড বহিৰ তাপে মেৰি প্ৰাণ জাই ॥

পদ : নভৈল ভকতি মেৰি পাতকি পৰম ।
 সোহি দোষে আজি মেৰি জাইবেক জিৰন ॥
 কৰিয়া আছিলো আসা ভজিবো চৰন ।
 নভৈলেক আসা সিদ্ধি গৈলেক জিৰন ॥
 জিৰনে সৰনে জোনো স্মৰু তজু নাম ।
 ওহি আসা প্ৰভু মম সিদ্ধি কৰা ৰাম ॥
 ওহি বুলি শ্ৰীহৰিক হৃদয়ত ধৰি ।

সূত্র : হে ৰাইজীফীৰ বিদ্ধি বিলাপ খালামনা যেৰৈ প্ৰহ্লাদা অৰাও
 বাৰসীমখী প্ৰহ্লাদনি দেহাআও নাংনায় লীগী লীগী অৰা লীগী
 গুচু যাবায় হৰি সেৱানি মহিমনি বাখাখৌ মা বুংগীন প্ৰহ্লাদ নাওনী
 ফীৰমান মীনবায়এফা খৈফীদ থেওবী জেবী মাওনী হায়াখৈসৈ ।
 যায় হৰি আও এক শৰণ লানা হৰিগুন শৰণ কীৰ্তন খালামী বেখৌ
 হৰিনি চৰণখীসাৰ (বিথা) খালামনা আষ্টীৰ জআয়াসে হৰি বুং
 হৰি বুং ।

শ্লোক : ইতি তং চিন্তয়া কিঞ্চিনল্লান শ্ৰিয়মধোমুখম্ ।
 শণ্ডামকাৰোশনসৌ বিবিক্ত ইতি হোচতু ॥১১॥

সূত্র : হিৰণ্যকশিপুআ প্ৰহ্লাদখৌ গিথাৰি নুনানৈ জীবীং চিন্তাআও

গাঁলৈবায় : মীখাংগীথে থানা : গংশিনা থাবায় : বেখৌ নুনা
যণ্ডামৰ্শআ বুংবায় ॥

যণ্ডামৰ্কআ বুঙীঃ হে মহাৰাজ : নীং মানি থাখায় জিংগা সিদাং :
মীনথাম মুলুক জৈ খালামখাং নানৈ নীংহা মাখৌ গিনীগীনাং দং।
বেখৌ দায় দাহম : বেয়ী বুজিনী বীঙি উন্দৈ গথঃ বেমে ক্ষান
বৰলানি সেৰাও জীবনা

দীননা বাসয়নী হনী : থাৰৈনৌ বৈসী যায়ীল্লা মীজাং বুদ্ধি মীনগীন ॥
হিবন্যকশিপুআ বুঙী ॥ হে গুরু ফিসা : বখৌনী খালামদৌ :
মীজাঙৈ ৰাজখাছি ফীজীংদৌ।

সূত্র : ৰাজানি। খুগায়াও। বিদ্দি বাত্ৰা খীনানানৈঃ যণ্ডামৰ্কআ প্রহ্লাদখৌ
আৰীবাও স্বসিম লাবীনানৈঃ যৌবীৰ যৌথীনৈ ফৌৰীংবায় : প্রহ্লাদা
শ্রীহৰি চৰনাও গীসৌ বীনথাবনা দীনদীংঃ বেনি অনগায়ৈ মজোং
গৈয়াঃ বেনি উনাও গুৰুনি স্বআও খামানি আওঁ নাংহৈ বায়ঃ প্রহ্লাদা
খুদিয়াফৌৰআ লিংহৰবায় : খুদিয়াফৌৰা দেদগা গীসৌয়ে প্রহ্লাদখৌ
বেংথেনা লাবায় : প্রহ্লাদা গথ'ফৌৰনী যৌৰৈ গাহাম বীচীন হীদীং
বেখৌ নায়দৌ খীনাসংদৌ : আহীৰ জআযাচে হৰিবুং হৰি বুং ॥

গীত ॥ ৰাগ কল্যান ॥ একতালি ৯০ ॥

(মেথাই ॥ ৰাগ কল্যান ॥ এক তালি ॥)

ধ্রুং : এ বালকসবঃ সুন সুন স্বৰূপ বচন।

এহি সংসাৰঃ সাৰ নাহি জানিয়েঃ

হৰি পারে পসিয়ো ৯১ সৰন ৯২ ॥

পদ : কুমাৰ কালত হৰিঃ ভজিয়ো নিশ্চয় কৰিঃ

জাৰতে বিষয়ে ধৰে নাহি।

পুত্র পত্নি কলৈবৰ ৯৩ঃ অনুমাত্র নোহি সাৰ ৯৪ঃ

আৰ অৰ্থে ব্যৰ্থে আয়ু জাহি ॥

নলাগে ভক্তিত ৯৫ দেৱঃ দ্বিজ সদাচাৰি ৯৬ হুইবেঃ

৯৮ কহয় দৈত্যাৰি ওহি সাৰ ॥ ১৫ ॥

বাথ্রা : প্রহ্লাদা বুঙী : হে গথ'ফীৰ : বে সংসাৰা ফেলেন্ (আংথি গৈয়ি)
 ইননা মিথিনা: উদ্দে বৈসীআওনী ইৰি ভক্তি আৰম্ভ খালাম :
 গাসৈ হালীদাওনা ভক্তি খালাম : হৰিভক্তি আওঁ দেবদিতক
 সদাচাৰ নাংলয়ো ডাক্ষৰক্ষ জুনাংফাবী গতিমীনী : বেখৌ মিবিথিনা
 অসুৰ আখুখৌ গাৰ । হৰিখৌ ভহি (আৰজগাব) : আং বে বীসীন
 খৌনী নাৰদনি ফ্রায় মীনবায় ।

সূত্র : ফীনানা খুদিয়াফ্রা প্রহ্লাদনাও সাংবায় ॥
 খুদিয়াফ্রা বুঙী: হে ৰাজখুংগুৰ: নীং অন্তেৰপুৰাওসী দঙোমীন :
 নাৰদখৌ বীৰে লীগী মীনখী : আঁৰে দঙোমীন : নাৰদখৌ বীৰে
 লীগী মীনখী : আঁৰে বাইদি গাঁদে হৰিনাম: নাৰদনিফ্রায় বীৰে
 শীলীংনৌ হাখী ।

প্রহ্লাদা বুঙী : হে গথ'ফীৰ : নাৰদখৌ বীৰে লীগীম নেখী : বেখৌ
 খীনাংসং । আংনি আফায়া তপস্যা খালামাহে দীং খীনানা : দৈত্যফীৰ
 গিনানৈ খাৰখুমা জীবায় : ইন্দ্রআ আইখৌ হমনানৈ গাবনি থাওনি
 সিম লাঙী : বেই সমাওনী নাৰদখৌ লীগী মীনী : ইন্দ্রআ বীসীন
 হীয়া : নাৰদনি বাথ্রা খীনানা ইন্দ্রআ আইখৌ হগাৰী আৰী গাওঁ
 জায়গাসিম থাঙী : কুপামা নাৰদা আইখৌ আশ্রমাও দীননা :
 জ্ঞাননি বীচীন হীয়া : আংখৌ আইনি গীৰ্বীআও থানায় সমাওঁনী
 বীচীন হীবায় : আং ঋষিনি গাহাম সান্নানৈ বীচীন ফীৰখৌ
 গীসীআও খীলৈয়ী ।

সূত্র : প্রহ্লাদনি বিদ্ধি বাথ্রা খীনানানৈ : খুদিয়াফীৰনি গীসীআ গুস্লায়বায়
 : হৰিভক্তি খালামনী হমবায় : গুৰুনি শীলীংথাইআও গীসী হীয়ি
 : নুনানৈ ষণ্ডামৰ্কআ বয়খৌ বুগ্গিবায় :
 থেওঁল্লাবী ৰাম হসিথ্রাওঁ হসিথ্রাওঁ ৰাম বুংনায়মীন : বেখৌ নায়দী,
 খীনাংসংদী : আত্মীৰ জআ যাসে হৰি বুং হৰি বুং ॥

গীত ॥ ৰাগ মাহুৰ ॥ একতালি ॥

(মেথাই ॥ ৰাগ মাহুৰ ॥ একতালি ॥)

ধ্রুব : দৈত্য বালকবাকঃ সুনীয়া প্রহ্লাদ বাকঃ
 সবাহাৰে ভেদ ভৈল মন ।

গুৰু শিক্ষাত মতিঃ

নেদি কৃষ্ণ পাৰে বতিঃ

দিয়া কৰে শ্ৰৱন কীৰ্ত্তন ॥

পদ : দেখিয়া পৰম ক্ৰোধেঃ ষণ্ডামৰ্ক দ্বিজবৰে ।
ধৰি আনি সবাকো মাৰয় ।

তথাপিতো ভয়৯৯ এড়িঃ চাপৰি বজায়া হৰিঃ
ৰাম ১০০ বুলি ১০০ আতাস পাৰয় ॥

গুৰু ষণ্ডামৰ্কে সুনিঃ বিস্ময় মনত ১০২ গুনিঃ
ভৈলন্ত দৈত্যৰি দাসে কয় ॥ ১৬ ॥

সূত্র : ষণ্ডামৰ্কআ অদ্ভুত মীনানৈ : গিখুংনানৈ বুঙী : প্ৰহ্লাদনি আখায়াও
হমনানৈ : জীবীৰ খাৰনানৈ ৰাজানি সিগাঙাও লানানৈ থাংবায় :
ৰাজানি সেৰাও সৌহেনানৈ ষণ্ডামৰ্কআ বুংবায় ॥
ষণ্ডামৰ্কআ বুঙী ॥ হে মহাৰাজ : নীংনি ফিসাজলায়া গাওঁবী
শাস্ত্ৰ ফৰায়াথে : সুবুন গথ'ফীৰখৌবী নষ্ট খালামবায় : নীং
মিবথিয়াযাসে আংখৌ দায় হমবায় ।

সূত্র : বেখৌ খীনানা হিবন্যকপুআ জীবীৰ ৰাগাজীং খম্বিনানৈ : মেগন
গাঁজা খালামনানৈ : হাথায় অৰনানৈ বুংবায় ॥
হিবন্যকশিপুআ বুঙী ॥ নৈ পাপৰি : নীংনি জীউখৌ দিনৈ
ফীজীবগীন : ব' ব' : আংখৌ বেসেন হীআ নীং : আঃ আঃনি
হুকুম বাৰগা খালামগ্ৰা ॥

সূত্র : খীনানা প্ৰহ্লাদা আখাই খবজবনা বিফানি ফাৰ্চে নাইনা : জীবীৰ
গুৰৈয়ে বুংবায় : বেখৌ নায়দী, খীনাসংদী : আস্থীৰ জআযাসে
হৰি বুং হৰি বুং ।

গীত ॥ ৰাগশ্ৰী গান্ধাৰ ॥ একতালি ॥

মেথাই ॥ ৰাগশ্ৰী গান্ধাৰ ॥ একতালি ॥

ধ্ৰুং : পৰম সাদৰ কৰিঃ হিবন্যকশিপু আগেঃ
কহয় প্ৰহ্লাদে দৃঢ় বানি ।

ভকত বৎসল দেৱঃ নাহি হৰি বিনে কেৱঃ

সবাহানে বৰ চক্ৰপাণি ।।

পদ : ব্ৰহ্মা হৰ আদ জাৰ : চৰণ সেবয় সদাঃ
আপুন মায়াৰ বলে জেই।
সৃষ্টি স্থিতি লয়-কাৰিঃ ভকতৰ ভয়হাৰিঃ
জাত পৰে বড় নাহি কোই ।।
অসুৰ স্বভাৱ এড়িঃ ভজছ ১০৬ নিয়ম কৰিঃ
নাৰায়ণ অৰুণ চৰণ।
কৰিলো সাৰৰ সাৰঃ তেজি জত অহঙ্কাৰঃ
হৰি পাৰে পসিয়ো সৰন ।।১৭।।

ব্ৰাথ : প্ৰহ্লাদা বুঙী : বে সংসাৰা নংখায় (অসাৰ) হীননা মিবখিনানৈ :
বেয়াও ফাঁথাইনী গাৰনানৈ : হৰিখৌ আৰজ গাব : ব্ৰহ্মা হৰআ
যায়নি চাকৰ : নেওচি মানায়নি ৰাহাগিৰিঃ সৌমি থাখি ফাঁজীবনায়নি
গিবি ভগবন্তখৌ : দেৰসিন মৌদাই সাননানৈ : দেদগানায় গাৰনানৈ
আৰজ গাব। আং জীবথা সাৰ (সৈখী) খৌ বুংথিবায ।।

সূত্ৰ : খীনানানৈ হিবন্যকশিপুআ বুঙী ।। হে পাপীষ্ঠ : আংখৌ বিদ্ধি বাদগা
বাথ্ৰা বুংদীং : নীখৌ দিনৈ আং ফাঁজীব থাৰগীন : নায়দিনি নীংখৌ
সৌৰ ৰৈখা খালামৌ : নীংনি হৰিঅ বহা দং আংনৌ দিষ্টি ।।

সূত্ৰ : বেখৌ খীনানা : প্ৰহ্লাদা মিনিনা বুঙী ।। প্ৰহ্লাদা বুঙী ।। হে আফা :
বে ইসীৰানী গাসৈ মুলুগ গীসাৰনানৈ দং আং বৈ স্ফটিকনি
খুঠিয়াআওবৌ নুয়া ।।

সূত্ৰ : বেখৌ খীনানা : হিবন্যকশিপুআ জীবীৰ ৰাগাজীং আসননিফায়
সিখাৰনানৈ : খামফায়াও আখাই মুক্তি জীং চৌবায : য়েৰৈ প্ৰলয়নি
জীমৈ সৌগীমৌ : খামফা সিঙাওঁ বিদ্ধি সৌগীম বায : সমাজাওঁ
যেসেবাং দৈত্য দং : বয়বৌ গিবায : খীনানা দৈত্য ৰাজানি ধাতুআ
আথ্ৰাংআও বিৰলাংবায : মানি থাখায় হসি থাওখী : বেনি
জাহীনখৌ সাননী হায়াখৈসৈ ।।

শ্লোক : সত্বমেনং পৰিতোহ পৰিভোৰিপশ্বন্
স্তম্ভস্য মধ্যদনুৰ্জিহানম ।

নায়াং মৃগো নাপি নৰৌ যিচিহ্ন
মহো কিমেতন্মৃগেন্দ্রকপম ॥ ১২ ॥

সূত্র : বেনি উনাওঁ : অনসুলা নাৰায়না : ভকত অনসুলা গুনজীং গাওঁনি
ভক্ত প্রহ্লাদনি বাথ্রাখৌ সৈখী ফীৰমান হীনা : যেৰৈ বেই খাম্কা
সিংনিফ্রাই আংখাৰ থিখী : হে ৰাইজীফীৰ : বেখৌ নায়দী, খীনাংসংদী
: আছীৰ জআমাসে হৰি বুং, হৰি বুং।

গীত ॥ ৰাগ বেলোৱাৰ ॥ পৰিতাল ॥
মেথাই ॥ ৰাগ বেলোৱাৰ ॥ পৰিতাল ॥

ধ্রুং : দেখৰে নয়ন দোহো ভৰিয়ে
আৰে ঈশ্বৰ নৰসিঙঘ ৰূপ ধৰিয়ে ॥

পদ : চক্ষু দুই তপ্ত সুবৰ্ণৰ বৰ্ন।
ভ্ৰুকুটি কুটিল মুখ তবধ কৰ্ন ॥
বিকট দসন আছে প্রকটি।
বহল হৃদয় দিৰ্ঘ গ্ৰীৱ কৃস কটি ॥
অৰ্দ্ধেক তনু নৰ অৰ্দ্ধেক সিঙঘ।
কহয় দৈত্যাৰি হৰিপদ সদ-সঙ্গ ॥* ॥ ১৮ ॥

সূত্র : বিকিনী নৰসিংহ মহৰ লানা হাবনানৈ : ফাৰ্শেথিং জিৰায়বায় :
বেনি উনাওঁ জীবাৰ গিনায়জীং : হিৰন্য কশিপুআ গীসী সিঙাও
সাননী হমবায় ॥
হিৰন্য কশিপুআ বুঙী ॥ আ : মিবথিবায় : আং নাগিৰবায় থানায়
হৰিআ ফৈবায় : হে ফংবায়নি শুথুৰ হৰি : নীংখৌ দিনে মীজাং :
লীগী মীনফ্রাংবায় : ৰ'ৰ' : বে গোদাজীং নীংনি ফাফ্রিখৌ
সিফাইথাৰনা ॥

সূত্র : বিকি বুনা : গোদা লানানৈ হীসী বাবায় : বেখৌ নুনা নৰসিংহআ
বুংবায় ॥

বাথ্রা : নৈ পাপীৰী দৈত্য : নীং মীনথাম মুলুগাও যেসে লাঞ্চনা খালামখী

: ভক্ত প্রহ্লাদখৌ যেসে দুখু যাল্লা হীখা : দিনে বিনি ফিন ফিথাই
হীনা : নৰহিংস মহৰৈ খামফানি সিঙনিফায় নুজাথিবায় : দিনে
আংনি আখাইনিফায় নীং বাৰগ'আ : দিনে নিফায় দৈত্য কুলখৌ
ফৌজীবজ্জাংগীন ॥

হিৰন্য কশিপুআ বুঙী ॥ হে ফংবায়নি শুথুৰ হৰি : নীংখৌ নাগিৰনা
: থাম মুলুগাওঁ মীনদিয়া : মীজাঙানী যাদীং : য়েৰৈ ফান্দআও
মৈ নাংফেয়া : বিদ্দিনী দিনে বে গাজ্জি গীসীনি হৰিখৌ : খামফা
সিঙাও মীনফেবায় : দিনে বে গোদানি আঘাতজীং গমামায়ৈনৌ
খৰ'খৌ খীঙী খীঙী খালামগীন ॥

সূত্র : বিদ্দি বুংনানৈ : নৰসিংহজীং গিলুবালা দাওঁহা নাংবায় : হে বাইজী
ফৌৰ : বেখৌ নায়দৌ, খীনাংসদৌ : আছৌৰ জআযাসে হৰি বুং হৰি
বুং ।

গীত ॥ বাগ কানাড়া ॥ পৰিতাল ॥ পয়াড় ॥
মেখাই ॥ বাগ কানাড়া ॥ পৰিতাল ॥ পয়াৰ ॥

ধ্রুং : কৰে গদা ধৰি দৈতেন্দ্র আসে ।
নেদেখি দৈত্যক নৃসিংহ পাসে ॥

পদ : গিদিঙ্টী পাকসে দুখাং দুৰাচাৰ ।
নৃসিংহখৌ হীয়া গোদানি প্রহাৰ ॥
নৃসিংহ আ বাৰগোয়ী খাইথা যানানৈ ।
গদাজীং জাবজীং হমৌ জাবসিননানৈ ॥
বাৰগোয়ী দৈত্যআ আৰিমূৰি খালামনানৈ ॥
গেলে গেলে নাগাৰবায় হৰিআ গাওঁনী ।
দানৱা উনাও হমবায় জাওনানৈ ।
বিৰবায় দাউ বাইদি নাযাথাবনানৈ ॥
গাহায় গীজৌ গিদিঙ্টী থাব থাব ডাক ।
খাণ্ডা ফিদিংনা হগাৰী থাব থাব ডাক ॥
নুনানৈ ৰংজা গীসী মিনিয়ী নৰসিংহআ ।

খৰ সীমাওনা খীমীনা জাংখনা ॥
 গীত্ৰীং শীদীবজীং সীগাঁ সৌসিনা ।
 হুম্বায় বাৰসীমনা দৈত্যৰাজাখৌ ॥
 গীমাবায় বদত গৈলিয়া বাওঁ ।
 যাবায় বাওঁ গৈয়ি গাঁথে বাইদি ফাওঁ ॥
 ভক্তনি গীনাংখি সুফুংনৌ থাখায় ।
 ফেন্দায়াও ফজনা গীসী বংজাহীবায় ।
 গীৰীখৌ বিনি আসুগুৰ জীং সফুংবায় ।
 গৰুড়া য়েৰৈ জিবৌখৌ অৰস'বায় ॥
 থৈজীং জাফবনায় দেহাখৌ
 খৰ'আও মেৰাইফববায় ফাৰনৈথিংবৌ ॥
 নুনানৈ হীসীবীবায় দানৰ ফীৰা ।
 নাযাবায় বুথাৰনৌ নৰসিংহখৌ ॥
 নৃসিংহআ গাৰজাববায় দৈত্যৰাজাখৌ ।
 হীসীলাংবায় থাংখিনা দৈত্যফীৰখৌ ॥
 সীৰখৌবা খালামবায় আসুগুৰজীং ফাৰনৈ ।
 সীৰখৌবা ছীবানানৈ সীৰ্ণাৰ্ণাল খালামবায় ।
 ফীজীববায় দংনায়মানি দৈত্যনি বিদা ফংবায় ॥
 নাগাৰবায় দৈত্যনি
 যায় মুলুগনি বয়বৌ গিখলুংজীববায় ॥
 বিচিত্ৰ দৈত্যনি সিংহাসনাওঁ ।
 গাখীবায় নৰসিংহআ বাগাজীং ॥
 মীনিনি নাগিৰনা আৰীবাও যুজিগ্ৰা ।
 বাগাজীং মীখাঙা যাবায় খীমশি ॥
 নুনানৈ থাম মুলুগাওঁ গিখলবায় ।
 বুং হৰি হৰি মাখীং পাপনি প্রলয় ॥

সূত্র : দৈত্যেন্দ্ৰ থৈবায় খীনানা : মীদাই ফীৰা ফেনানৈ বুংবায় ॥ গামি
 গামিআওঁ নৃসিংহখৌ আৰজ গাবফৈবায় : ব্ৰহ্মায়া হাংসীযানাও
 গাখীনানৈ ফৈবায় : মহেশআ বৃষভাওঁ গাখীনা ফৈবায় : গাসৈ

মীদাই হাৰিআ আৰোজ গাবনী হমবায় : থেওবী নৃসিংহআ বাগা
জীংগায়াথে : বেখৌ নুনা মীদাইফীৰা লক্ষীখৌ মা বুংবায় ॥ ইন্দ্র
আ বুঙী ॥ হে বিমা : নীংনি ফিসাই (সুৰামী) খৌ শান্ত খালামদী ॥
খীনানানৈ লক্ষীআ সিগাংবীবায় : ফিসাইনি গিলুবালু মোহৰ নুনা
জীবীৰ গিনানৈ মেগন মিসিবনা খাৰখীমাবায় ৷ বেনি উনাওঁ ব্ৰক্ষ্যো
প্রহ্লাদখৌ যা বুংবায় ॥

ব্ৰক্ষ্যো বুঙী ॥ হে আফা (ফিসা) প্রহ্লাদ : নীং নৃসিংহনি বাগাখৌ
সুগ্লাইহীনী নাযাদী ॥

সূত্র : ব্ৰক্ষ্মানি বাথ্ৰা মানিনালৌ ॥ প্রহ্লাদআ কৃতাজ্জলি খালানা : গুণ্ডৰব
খুলুমনা নৃসিংহখৌ আৰজ গাববায় : নুনানৈ জীবীৰ অননায় জীং
নৰসিংহআ বেখৌ গীবাথ্ৰববায় : আখৰাই আৰী খৰ'আওঁ বিলিৰ
হয়বায় ৷ বিষ্ণুনি অন্মায় নুনানৈ প্রহ্লাদনি গীসীআওঁবী অন্মায়
সীমজিখাংবায় : গীসীআ বংজ খোংবায় : গীৰীআ থাজিম যাবায় :
মীদৈ গবায় (বংজানায়নি) : বাথ্ৰা গদ গদ : আখাই খবজবনা
যেৰৈ আৰজ গাববায় বেখৌ নায়দী, খীনাসংদী : আছীৰ জআযাসে
হৰি বুং, হৰি ॥

গীত ॥ বাগ বসন্ত ॥ জ্যোতিমান ॥

মেথাই ॥ বাগ বসন্ত ॥ জ্যোতিমান ॥

ধ্ৰুং : কৈছে কৰব ১১৫ হৰি ভকতি তোমাক ৷
পঞ্চেন্দ্ৰিয়ে কৰে সদা আকুল ১১৬ আমাক ॥

পদ : তবু মুখ পৰম আনন্দে আনন্দে আছো চাই ১১৭ ৷
কৰ্ণত ১১৮ মধুৰ ধ্বনি নেড়য় সদাই ॥
ভয়শকৰ ৰূপ তবু দেখি ভয় নাই ৷
সংসাৰ নিকাৰ দেখি সদা ধাতু জাই ॥
হে প্রভু তবু পাৰে পসিলো সৰন ৷
কহয় দৈত্যৰি কৃপা কৰা নাৰায়ন ॥* ॥২০ ॥

বাথ্ৰা : প্রহ্লাদ বুঙী ৷ হে পৰমেশ্বৰ : পৰম পুৰুষ পৰষোত্তম : নীংনি গিলুবালু

ঝক নুনাঃ আং গিনী ঝাঙাঃ সংসাৰনি জালা নুনানৈসী জীউআ
অত্ৰাঙাও বিৰলাঙী হে স্বামী (গোসাই) ব্ৰহ্মা বাইদি মীদাই হাবি
আনী সেৱা খালামনী ঝাঙাথে আংবাদি অসুৰ গীসানি গথআ
মাবীৰৈ ঝাঙী থেওৱাবী জামবা জামথাহৈ মুৰ্খ যানানৈ আৰোজ
গাববায় বেয়াওনী গীজনদী নীংনি ঝক নুনা ব্ৰহ্মা বাইদি মীদাই
ফীৰা গিনায়াও থৈনী থৈনী যায়ী বেখৌ মিবথিনা ৰাগাখৌ ফীজীৰ
স্ৰাংদী (এংগাৰদী) ॥

সূত্র : প্রহ্লাদনি বিদ্ধি আৰজগাবনায় খীনানা ৰাগাখৌ নংগাৰনা হৰিআ
মিনি মিনি বুংবায় ॥
হৰিআ বুঙী ॥ হে প্রহ্লাদ নীংনি ভক্তি নুনানৈ জীৱীৰ
গীজননায় মীনবায় নীংনি থা গীসানি হাস্থায়নায় বেখৌনী বিদী
আং ভকতনি গীসানি হাস্থায়নায়খৌ হীগীন আংনি দৰ্শন
(নুযাথিনা?) আ ফেলেং যায়ীথে ॥

সূত্র : বেখৌ খীনানা প্রহ্লাদা যা বুংবায় ॥
প্রহ্লাদা বুঙীঃ হে প্রভু নীং আংখৌ আনজাদ নায়দীং নীং আংনি
গীসীখৌ যিবথিখৌ নীং নিষ্কাম ভকত থেওৱাবী মীনসে মনুনি
সম ৰাজা যানানৈ থা নীং নাথায় আংনি শ্ৰৱণ কীৰ্ত্তন
খালামবায়খাগীন জীৱথাৰনায়াও আংনি চৰণাও গীৰীৰ ফৈগীন
বেখৌনী যায় শ্ৰৱণ কীৰ্ত্তন খালামগীন বেনী আংখৌ মীনগীন ॥

সূত্র : বেখৌ খীনানা প্রহ্লাদা যা বুংবায় ॥
প্রহ্লাদা বুঙী ॥ হে প্রভু নীং আংখৌ আনজাদ নায়দীং নীং আংনি
গীসীখৌ মিবথিগৌ আংহা যেবী বীৰ বিনাংগৌ গৈয়া ॥

সূত্র : বেখৌ খীনানা প্রহ্লাদখৌ মিনি মিনি বুংবায় হৰিআ বুঙী ॥ হে প্রহ্লাদ
আং মিবথিগৌ নীং নিষ্কাম ভকত থেওৱাবী মীনসে মনুনি সম
ৰাজা যানানৈ থা নীং নাথায় আংনি শ্ৰৱণ কীৰ্ত্তন খালামবায় যাগীন
জীৱথাৰ নায়াও আংনি চৰণাও গীৰীৰ ফৈগীন বেখৌনী যায় শ্ৰৱণ
কীৰ্ত্তন খালামগান বেনী আংখৌ মীন গীন ॥
প্রহ্লাদা বুঙী ॥ হে প্রভু থেওৱাবী মীনসে বীৰ বিয়ী আংনি আফায়া

নাংনি বেৰেখায়ে বিদ্রোহ খালামনা পাপ খামানি মাওদাং বেনিফ্রায়
আফাখৌ বেহাই হীদী বে বীৰকৌনা আংনী হীদী ॥

সূত্র : প্রহ্লাদনি বিদ্ বাথ্রা খীনানা স্থসিরহআ বুংবায় ॥ বাথ্রা ॥ হে প্রহ্লাদ
বে বীৰা নাংনি যাথায় নীঙা নীং পৰম ভকত নাংনি নৈথিসে ফিৰিআ
উদ্ধাৰ যাবায় (পাপনি ফ্রায় উদাং) নীং গীজীনে ৰাইজী যাদী ॥

সূত্র : বেনিউনাও নৃসিংহআ মীদাই হৰিখৌ লাফানানে প্রহ্লাদখৌ অতিযেক
খালামবায় প্রহ্লাদআ দৈত্য-দানব ফীৰনি ৰাজা যাবায় মীদায় ফীজ
আশীৰ্বাদ হীবায় সীগীফুৰিআও বাংফ্রিবায় বেনি উনাও দৈব্য
ৰাজাখৌ বুথাৰনানে শ্রীনাৰায়না যেচেবাং মুলুগাওঁ ৰংজাখী বেখৌ
নায়দী খীনাংসংদী আস্থীৰ জআযাসে হৰি বুং, হৰি বুং ॥

গীত ॥ ৰাগ কল্যাণ ॥ খৰমান ॥

নেথাই ॥ ৰাগ কল্যাণ ॥ খৰমান ॥

ধ্রু : জৈ জৈ জগত জনক জগতজীৱন ফদৰ দনুজ জীবজ্ঞাংগিৰি ।
সিয়ান বয়ন বাইদি নিকন্তৰ
মীদাই হৰিআ যাইনি সিবিগিৰি ॥

পদ : সেবায় সংসাৰ বিনোদ যায়নি
যায়জীং সমান গৈয়া ৰাওবী
সজ্জন বৈখা খালাংমগ্ৰা দুথাং খৌ বুথাৰগ্ৰা
নেওসি জাগ্ৰা বৈখা গিৰি নাংনি ॥
ৰৈ মহেশ্বৰাঃ নৰসিংহ মহৰৈ
জামনী ৰীঙৈ যানা অৱতাৰ ।
হিবন্যকশিপু : বাইদি অসুৰ বুথাৰনা
বুহ্মখৌ খালামবায় উদ্ধাৰ ॥
ভক্ত প্রহ্লাদ নীঃ ৰাদায় হীনানে মীদাইনীঃ
শুথুৰ খালামনী নিৰজান ।
মাধৱ দেৱনিঃ পদ অৰায় সান
লাখি দৈত্যাৰিণি মান ॥

সূত্র

ঃ হে সমাজাৰি সুবুং ॥ বেনী নৃসিংহ চৰিত্ৰঃ দৈত্যেখৌ বুধাঙ্গ
 প্রহ্লাদনি পুন্যখীথাঃ যায় সিবিলায় জীং খীনাঙ্গী এৰা বুঙীঃ বেহু
 শ্ৰীকৃষ্ণনি ফাৰ্চে ভকতি বাঙীঃ যায়ফাৰা কৃষ্ণনি চৰণতে শৰণ
 লায়ীঃ বিসীৰনি গাৰ্শেবী থৈফীদ জীবজাঙীঃ জীবনায়াঙ
 বৈকুণ্ঠপুৰীআঙ শ্ৰীকৃষ্ণনি আখিঙাঙ গীৰীৰ হৈয়ী (চাখিল
 জাহৈয়ী) । হে সমাজাৰি সুবুংঃ যায়নি মুং গাবজ্জিনানৈ পৰম নেওঁদ
 যানায়াঃ গীতি মীনীঃ বে দয়াময় কৰুণা সিদ্ধুঃ শ্ৰীকৃষ্ণনি চৰণআঙ
 গীসীহীথাবনা শৰণ লাঃ আছীৰ জআযাসে হৰি বুং হৰি বুং ॥
 বেয়াওনৌ নৃসিংহ লীলাযাত্ৰা ভাওঁথিনায়া থুংগেবায় ।

সীতাহৰণ বালীবদ

মূল নাট : নিৰূপমা মহন্ত

মিচিং অনুবাদ : বামেশ্বৰ মেদক

শ্ৰীকৃষ্ণায় নমোনমঃ

শ্লোক

য়ন্যামাখিল লোক শোক শমনং যন্যাম প্ৰেমাঙ্গদয়ং
পাপাপৰ পয়োধি - তাৰণ ধৌবিদৌ যন্যাম পীন পল্লৱঃ ।
য়ন্যাম শ্ৰৱণাং পুনাতি স্বপচঃ প্ৰাপ্নোতি মোক্ষং ক্ষিতৌ
তং শ্ৰীৰাম মহং মহেশ বৰদং বন্দে সদা সাদৰম্ ॥

ভো ভো সমাজিকাঃ যুয়ং শুনুতাবহিতং বুধাঃ ।

শ্ৰী সীতা হৰণ বালীবধ নাম নাটকম্ মোক্ষ সাধনম্ ॥

ভটিমা

নমো নমো ৰাম

দূৰ্বাদল শ্যাম

তনু আতি অনুপাম

[ধেমাজিৰ গোগামুখ নিবাসী লেখক-গৱেষক শ্ৰীৰামেশ্বৰ মেদক পঃবাগ উৎসৱৰ বিষয়ে
প্ৰকাশিত এখন প্ৰমাণ্য গ্ৰন্থৰো ৰচয়িতা।]

সৰ্ব পুৰুষাৰ্থ

কৰে যাৰ গুণ নাম।

পিতৃ বাক্য ৰাখি

বনত খপিলা

বিৰাধৰ লৈলা প্ৰাণ

কল্প মাৰীচ

খৰদুযনক

লীলায়ে কৈলা নিৰ্য্যান।

বালীক বধিলা লঙ্কাত পশিলা

সাগৰত বান্ধি সেতু

কপি সঙ্গ লৈয়া

ৰাৱণ বধিলা

সীতা হৰণৰ হেতু।

জগজন তাৰণ কাৰণ নাৰায়ণ

পুৰল পৰমা কাম

ভূমিক ভাৰক

কৰিলা তাৰণ

জানি ডাকি বোলা ৰাম ৰাম।

সূত্ৰ : ভো ভো সভাসদ সাধুজন, যে জগতক পৰম ঈশ্বৰঃ ৰাম দশবথ
গৃহে অৱতৰি বনবাস খপিয়ে ৰাক্ষসক বধি ভূমিক ভাৰ হৰণ
কয়লঃ সোহি ভগবন্ত ৰাম-লক্ষণঃ সীতা সহিতে প্ৰবেশ দেখহ
গুণহ -আহে সঙ্গী কি বাদ্য বাজত।

সঙ্গী : দেৱ দুন্দুভি বাজত।

সূত্ৰ : সেঃ পৰম ঈশ্বৰ শ্ৰীৰাম মিলন মিলল শ্লোক।

শ্লোক : প্ৰবেশকৰোঃ শ্ৰীৰামো ৰাজীৱ লোচনঃ

সীতা সহ সোদৰো ধনুঃ পানি ৰূপেন প্ৰতিমো ভুবি।

গীত, ৰাগ সিন্ধুৰা একতালঃ

আৰে ৰঘুনাথ কয় পৰবেশ

সঙ্গে সুন্দৰী সীতা দেখিতে সুবেশ।।

লক্ষণ সোদৰ সমে সমজ্যাক পাইল।

নিৰন্তৰে নৰে ডাকি ৰাম হৰি বোল।।

সূত্ৰ : ওহি পৰকাৰে শ্ৰীৰাম প্ৰবেশ কৰিয়ে সীতা সমে পঞ্চৱতী বনে
সোদৰ সহিতে পৰ্ণ কুটীৰে ৰহল।

Ram : Biro Lokmona, Odokki Sita, ngok redulo giminna
nomuye migom era:lok u:gim mikuts uge:la yumrang

ara:lo durgo:minna dung. Nomyim ngo okoko bila:du:n?
Ngok tuptari simpil ika:n?

(ৰাম বোল : আহে ভায়া লক্ষণ, আউৰ সীতা। হামাক লাগি ৰাজ সুখ চোৰি
তোৰা দোহো বনমধ্যে আৱলি সুখ অঃ হামাক কপাল।)

Sita : Edempe no oko agomim ludu:n? Ne:lokkipi milbo:de:i
sina-turnani. Odokkesin se gesi-geyomni yumrang
ara:so du:la ngok arina:se airu:pi mi:po-menganna
dung. Ngoluk legangi no ajloukosin me:dirpinam
kamang.

(সীতা : হে স্বামী, তোহো কি বাক্য বোলস। সাধ্বী পত্নীৰ স্বামীসে জীৱন।
আউৰ ওহি সুশোভিত বনমধ্যে হামাৰ মন উৎফুল্লিত হয়।
জানি চিন্তা চোৰহ।)

সূত্র : তদনন্তৰে ৰাৱণক ভগ্নী সুৰ্পনখা প্ৰৱেশ কৰিয়ে যে বোলন
Surponoka : Ai no Okolok ya:meyen? A:ng amire lipar lakpari,
yang yaukpe kirni dumidi, ka:po Kamgani. Ngo bekkipi
gige:la me:po minganna du:pe. O:, ele ka:yumne
miyumili sikki yamnin? Ele bik ne:ngemilo bim
mepagge:la ngom la:ma:ye. Empidagnim ngo
kangkano:ni mimbirpi ige:la bikkolo:pi gia:pi.

(সুৰ্পনখাঃ আহে তহি কাহেৰ কুমাৰ, সিংহবন্ধ স্বৰূপ, নীল আকৃষ্ণিত কেশ,
কেন চমৎকাৰ ৰূপ। ইহাক স্বামী বৰণ কৰি হামাৰ জীৱন সাফল
কৰোহো। অঃ ওহি সুন্দৰী কাহেৰ গৃহিণী। হোৱে যদি তাহেৰ
ঘৰিণী। নাহি ভজিৱন্ত মোক তাক পৰিহৰি।। জানি এখনে সুন্দৰী
ৰূপ ধাৰণ কৰিয়া আৱৰো।)

সূত্র : ওহি কহি নিজৰূপে এৰি দিব্য মোহিণী ৰূপ ধৰিয়ে ৰামক
পাশে আসি হাস্য কৰি যে বোললঃ

Surponoka : Ai Kangkanni ya:meya, no taniyii uiyoi ngom lubisutei.

(সুৰ্পনখাঃ হে সুন্দৰ যুৱক। তপস্বী বেশ ধৰী, তোহো কিবা দেৱ, কিবা
গন্ধৰ্ব হামাত স্বৰূপ কহ।)

Ram : Miyumna, ngo Dokorotki ao Ramsondro:bi, Bi ngok
biro Lokmonbi. Ba:buki agom liga:pi yamni Sita:me
gijonna Ponsoboti:so:pi gito. No oko legangi
ngolukkoso:pi:giaton?

(শ্রীৰাম : হে কন্যা, হামু দশৰথ সূত শ্রীৰামচন্দ্র । ওহি হামৰ কনিষ্ঠ ভাতৃ
লক্ষ্মণ । পিতৃ সত্য পালি পত্নী সীতা সমে পঞ্চৱতী বনে আৰলো ।
তোহো কি নিমিত্তে হামাৰ পাশে আৰলি ।)

Surponoka : Nok ya:me amirim ka:la ugo kangaksudung. Nokkip
yamnipi gige:la ngo turnamsim turyumsuli:dung

(সূৰ্পনখা : তোহাৰ ৰূপক দেখি ছয়া গৈলো ভোল আলিঙ্গন দিয়া কৰ জীৱন
সাম্ফল ।)

Ram : Ka:yumni mimbira, ngok biro Lokmonbi yamni
kama:la atero:pi Ponsoboti:so dung. No bikkipi gige:la
ajonpi du:to.

(শ্রীৰাম : আহে সুন্দৰী, হামাৰ ভাতৃ লক্ষ্মণ, পত্নী বিহিনে একেশ্বৰে পঞ্চৱতী
বনে আছয় । তাহাক বিবাহ কৰি সংগ দেৱহ । (হাস্য কৰি লক্ষ্মণক
নিৰেখি)

Surponoka : (Lokmonkolo:pi ka:la yiryumsula) Kangkanni ya:me
Lokmona, ngom yamnepe langgeila nok me:ta me:yal
ya:me me:namdim me: yumsumoto.

(সূৰ্পনখা : হে সুন্দৰ লক্ষ্মণ কুমাৰ, হামাক পত্নী ৰূপে গ্ৰহণ কৰি তোহাৰ
ৰূপ যৌৱন সাম্ফল কৰহ ।)

Lokmon : Yowi Debiya, ngo Ramki pagbopak. No
ngokkipigimiloi no:sin Sita:ki pagnipi ipa:ye.
Einnamkokki no Ra:mi:mi likoda Wangkitokung.

(লক্ষ্মণ : হে দেৱী, হামু ৰাঘৱক ভৃত্য, যেনে তোহো হামাৰ ভাৰ্য্যা হোৱবি
তেৰে তোহো সীতাৰ দাসী হোৱবি । জানি পুণৰ বাৰ ৰামক পাশে
চলহ ।)

Surponoka : O: piyuyang kani Sita:ki ligangima:lang nonnye ngom
lure: luta:du:n. Ka:sutok, ka:sutok.

(সূৰ্পনখা : অঃ পাপিষ্ঠী সীতাক লাগি হামাক অপমান কয়লি । দেখু দেখু)

সূত্ৰ : ওহি বোলি ভয়ঙ্কৰ ৰূপ ধৰি সীতাক গিলিতে উদ্যমকয়ল দেখি
লক্ষ্মণ সূৰ্পনখাৰ নাক কাণ ছেদ কয়ল আৰ্ত্তনাদ কৰি সূৰ্পনখা
প্ৰস্থান কয়ল ।

Ram : Biro Lokmona, agerdim no airu:pe gergaptomang.
Su:pagagolu raikongein moyas:sunam legange anmi:
ka:mi:sula du: pinampi idung.

(ৰাম : আহে ভায়া লক্ষ্মন, তোহো উচিত নাহি কয়লি। এখন ৰাক্ষসক
প্রতি সারধান হোৱহ চলহ। তদনন্তৰে খৰ দুষণ আউৰ ৰাক্ষস
সৰৰ প্ৰৱেশ দেখহ-)

Kor : Ai biro Dukona, mimongim ka:si: mosi:nam ligangi biro
Longkesorbi ngolum Ponsoboti:so du:motung.
Emkunammi Posoboti mimo:sok agomim ngom lujarra
lutei.

(খৰ : আহে ভায়া দুষণ, ৰাজ্য ৰক্ষাক নিমিত্তে ভ্ৰাতৃ লক্ষ্মেশ্বৰ পঞ্চৱটী
বনে থাপন কৰি হামাক দায়িত্ব দেৱল। জানিৰাজ্যৰ সৰ কুশল
বাৰ্তা বিৱৰি কহ।)

Dukon: Kaiya ngolukkimpinemite midumi du:dakso nokki
me:pinammi Okkosin Kamang. Ennamino aso:pi
me:po minganna du:to.

(দুষণ : হে দাদা, হামাৰ সম বীৰ ভাতৃ থাকন্তে তোহোৰ চিন্তা নাহি। জানি
সুখে ৰহ।)

সূত্ৰ : হেন সময়ে সূৰ্পনখা কান্দি কান্দি যে বোলল।

Surponoka : Kaiye Kaiya,
Nolukke birmi ngom nolu ka:suto Ramki biro
Lokmonbi mogid momatto Gigo:manna gila ngo
Ponsoboti:p pi:to Muniyimpin ya:me annyik ngo
Ponsoboti:p pi:to Muniyimpin ya:me annyik ngo
ka:bekto. Binmyein moyatpi einna ngo luyadim luto
Lokmonbi sogabla ngom yebu: yerung gatto, Kaiye
Kaiya, birokiringa, nolu su:paging Ram Lokmonmi
mokebima:milo rgo su:paging oksursula siye.

(সূৰ্পনখা: হে দাদা, তোহাৰ ভগিনী মোৰ দেখিয়ো বিপত্তি, লক্ষ্মণে কৰিল
মোৰ এনুৰা দুৰ্গতি। ফুৰন্তে ভ্ৰমন্তে মই পঞ্চৱটী গৈলো, দুহান
তপস্বী সমে সুন্দৰী দেখিলো। তাহাক ভুঞ্জিবে মই কৰিলো প্ৰয়াস,
ধৰিয়া লক্ষ্মণে কাটিলেক কান নাক।

-আহে ভাতৃসৰ, যেবে ৰাম লক্ষ্মণক বধ নাহি কৰহ, হামু এতিক্ষণে
প্ৰাণ ত্যাগ কৰবো)।

Kor : Ah!Sisukpi ige:la se:ko sumnyom urrobdon Agling ra:la
mensarungi inggom ningkidon?
Ngoluk birenim siddiko iri sinyom ipeneko lenka:n. Ei

biro Dukona, mirug ajonkiringim jonsula lomdauna
Ram Lokmonmi mokekapi lento.

(খব :

অহ, মৃগ ছয়া কোন জনে জগাইলেক বাঘ-ক্ৰোধ কৰি শৃগালে
সিংহৰ ভৈল আগ। হামাৰ ভগিনীক এতমান অপমান কয়ল।
ঐয়ে দুখন, যুদ্ধ সাজে কাচি সেনাগণ সহিতে সত্ৰৰে বাম লক্ষণক
পাশে চলহ।)

সূত্র :

Ram :

ওহি পৰকাৰে সবহি বীৰদৰ্পে চলিয়া গেল। পেখি শ্ৰীৰাম -
Ai birra, ete raikongkiri:de mina:bomna gido. No
Sita:me kanggappo: to. Ngo bulukkokki mimag
mominsupo:pe.

(শ্ৰীৰাম :

আহে সোদৰ, ৰাক্ষসগণে ক্ষেপিয়া আৰল, তোহো সীতাক ৰক্ষা
কৰহ। হামু ইহাৰ সঙ্গে যুদ্ধ কৰোহো)।

Dukon:

Ei yumrang miduma, Rabonki birmidok yebu:
yerungim gadge:la no kape anpopi du:pi einna
me:langka:in? A:ngo me:la me:batzula no sittim
moye'supeniko lenka:n? Bikinke ige:dok pikipinikon
no! Sa: su:pag nok pakkisikinamdein lingkanto.
(Mimage).

(দুষণ :

ঐয়ে বনচাৰী, ৰাৱন ভগ্নীক নাক-কাণ ছেদি তোহো কি সুখে ৰহবি।
দস্ত অহংকাৰে মত্তছয়া হস্তীক জোকাৰ। গোমৰ কঙ্কালত হাত
দেৱস। এখনে হামাক মুনিষাই দেখাৰ)। (যুদ্ধ)

সূত্র :

যুদ্ধে খব-দুষণৰ মৃত্যু ভেল। তদনন্তৰ ৰাক্ষস গণ সহিতে ৰাৱণ
সভা প্ৰৱেশলঃ (গীত ৰাগ কানাড়া পৰি তাল)

আৱত লক্ষেশ্বৰ দশগোটা শিৰ।

হাতে গদাধনু ধৰি চলে মহাবীৰ।।

কৌতুহলে চলি যাই সমজ্যাৰ কোল।

সামাজিক লোকে ডাকি হৰি হৰি বোল।।

তদনন্তৰ সূৰ্পনখা কান্দি কান্দি ৰাৱণৰ পাৰে পৰি বহল ৰহল। আশ্বাশ
বাণী বুলি ৰাৱণে যে বোলল।

Rabon :

Diya birmi Surponoka, nom se:kobi simpit iton ngom
lomdaunalutei.

(ৰাৱণ :

আহে ভগিনী সূৰ্পনখা, কোনজনে তোহাৰ ঐচন অৱস্থা কৰল,
হামাত শিষ্মে ব্যক্ত কৰহ)।

Surponoka : Kaiye Kaiya Longkesora, Ram Lokmon biro kumsudi odokke Sita: imnam Ramki Ka:jub me:jubni yamnidiDondorakano:te gigo:manna dung. Nok ligangi edi Ka:yumni yamnidein moyad luyatkapi giddom Lokmonbi ngom sogabla simpe yebu: yerungim gatto. Edein kangge:la Trisira, Kor, Dukonbulu mirug ajonim jonsula mimag mokapi gikang. Mimagdo Rambi bulum mokkeyanto.

(সূৰ্পনখাঃ হে দাদা লক্ষেশ্বৰ, ৰাম লক্ষণ দুহো তপস্বী, আউৰ সীতা নামে এক দিব্য সুন্দৰী দণ্ডকাৰণ্যে বিচৰণ কৰি আছয়। তোহাক লাগি ওহি সুন্দৰীক আনিতে প্ৰয়াস কৰলো। তথি লক্ষ্মণে হামাৰ নাক-কাণ কাটি ওহি অৱস্থা কয়ল। হেন দেখি ত্ৰিশিৰা, খৰ আদি সেনা গণে ধাৱল। হাঁ হাঁ ৰাম অগণিত জাস গেল)।

Rabon : Aiyau, tani ao Rambi odokkiddikoi pakkinikon! Borma: ke biram bo:rkokki ngo ila: ma:nam agerimsin ila:dag. Basuki:mi mimaglo mopila ngo bik ne:ngim rodbomku. Ngok kira:so Ram-Lokmonbi re;koubi:n? Ngo pesula ludung Sita:me dukpagbolungkula ngo birmiki aligim ligbiye. Oiya, no me:diryobong.

(ৰাৱণ : আঃ মানুষ ৰামৰ এতমান সাহস। ব্ৰহ্মাক বৰে হামু দুষ্কৰ কাৰ্য্য সাধন কৰিতে পাৰো। বাসুকীক ৰণচেষ্টা কৰিয়া তাহাৰ ভাৰ্য্যা হৰণ কয়লো। হামাক আগে ৰাম লক্ষ্মণ কোনক্ষুদ্ৰ পতঙ্গ। হামু অঙ্গীকাৰ কৰি কহোঁ, সীতাক হৰিয়া ভগ্নীৰ মান্য সাধবো। হে ভগ্নী চিন্তা চোৰহ)।

Bibikon : Kaiya, Longkesor: re mo:pi aumsi nokkiddine mite midume kamang. No Sita:me dugbonamdim me:yok. Ramkokki ajeng anminsunamde aima:pe iye.

(বিভিষণ : হে লক্ষেশ্বৰ, ওহি ত্ৰিভুবনে তোহাৰ সমান বীৰ নাই, সতী হৰণ আশা চোৰহ। সে শ্ৰীৰাম বৈৰতা কৰিতে উচিত নোহে)।

Rabon : Tadliksumang, me:liksumang, Ngok pesunammi edilosin amo:lo oma:ye. Su:pag ngo Mariskobo:Pe gila birmeke aligim ligdokupe agerim gerrobbonye.

(ৰাৱণ : নুহি নুহি হামাৰ প্ৰতিজ্ঞা কৰহ ব্যৰ্থনুহি। এখনে হামু মাৰীচ আশ্ৰমে গৈয়া ভাতৃ বৈৰীৰ মান্য সাধবো।)

- সূত্র : তৎকালে বাৰণ চলিয়া গেল। অন্যত্ৰ মাৰীচ আশ্ৰমে ধ্যানস্থ
থিক। তথি বাৰণক পেখি মাৰীচ -
- Maris : Iwa, no gia:ligla ngok okum kundunge irgangkang.
No oko ligange so:pe gidungan lusarra lukitoka.
(মাৰীচ : আহে ভাগিন, তোহাৰ পদাপৰ্ণে হামাৰ তপোবন সাৰ্থক ভেল।
কিনিমিত্তে এঠা আৱলি থিক, প্ৰকাশি কহ।)
- Rabon : Tattoka ka:kino ngok agomim
Sita:me gijonna dung Ram Lokmonbi Imurma:ni Kor
Dukonme bimye moketo Ngok birmi Surponokam
yebu: yerung gatto Sita:me dugbolongkul aligem ligye:
Agerdim gerdope no Ka:dumsupe iye.
- (বাৰণ : শুনিয়েক মামা তুমি মোহোৰ বচন-সীতা সমে আসি আছে শ্ৰীৰাম
লক্ষণ। বিনাদোষে খৰ-দুষণৰ লৈলা প্ৰাণ-ভগ্নি সুপৰ্নসাৰ কাটিল
নাক-কাণ। সীতাক হৰিয়া তৰে প্ৰতিফল দিবো সহায় কৰাহা মামা
যেন কাৰ্য্য সাধো।)
- Maris : Longkesora, no dorni isni ara:lo sumbutsukapima: lang
lendu:n. Ramki pokki sikinammim no aijoukasin tatping
kinpi:mang. Ngasodi a:didoso no me:tum me:
lumsudung Nom ngo alilok sogabla kumdang. Sita:me
dugbonamdim me:ma:pe no sigrio:pe aiki mimo:pe
gilatkangkung.
- (মাৰীচ : হে লক্ষেশ্বৰ, তোহো জ্বলন্ত অগ্নিত জাম্প দিতে চাৱলি। বামৰ
বীৰত্ব তুহু কিছু জানয়ে নাই। আবাদ সময়ে তোহাৰ মতি ছন্ন
ভেল। হামু তোহাৰ কৰে ধৰো। সীতা হৰণ আশা পৰিহৰি প্ৰাণ
ৰাখি নিজ দেশে চলহ।)
- Rabon : Ngok akiye ige:la no oturungim luyumpeniko lendu:n!
Nom ngo su:paging matsikkokki teksotpo:pi. Ramb
nom kapi moya:yeji ngo Kongkiye.
- (বাৰণ : অঃ হামাৰ মাতুল হয়। তোহো শত্ৰুৰ গুণ বখান। খাণ্ডাহানি এখনে
তোহাক দোহাৰ কৰবো। দেখো কেনমতে ৰাঘৱে ৰক্ষা কৰয়।)
- Maris : Longesora, Nommei Kumdu:bong, asudouko tomi:la
tatp:to. Sigrio:pe lukitoka nom ngo Kapi
Ka:dumsupenammeji.

(মাৰীচ : হেলক্ষেপৰ ক্ষান্তহৰ, ক্ষান্ত ছয়া হামাক বাত শুনহ এখনে তোহাক
কি কৰিতে লাগয় ব্যক্ত কৰহ।)

Rabon : Ngok agom topagma:p Ka:ka tomi:danna tattok Ain
sisukpe ila Sita:k Ka:pangkado no resin domanna
du:tok Sita:k agom tadla biro Kumsud dugla giye nom
sogabbirape Sita:m aterpi pa:la bim tiggaba ngo ro:dlo
de:bol gikupi.

(বাৰণ : আমাৰ বচন ভঙ্গ নকৰ মাৰীচ মামা
বাক্য মোৰ দৃঢ় কৰি ধৰ
সুবৰ্ণৰ মৃগ ছই, সীতাৰ আগত চাই
কোমল বনত তই চৰ
সীতাৰ বচন ধৰি দুহো ভায়ে, জাইব লৰি
তোক ধৰিবাক লাগি
সীতাক একলে পায় চলিবো আপুন থানে
ৰথে চৰি জাইবো তাক তুলি।)

সূত্র : বাৰণ চলিয়া গেল। মাৰীচ (স্বগতঃ)

Maris : (ai aide) Me:ru me:nyon iwa, ngok Kampani Mujirim
no tapakton! su:pag ngo ain sisukpi ila ru:ne pine
Ramki alaglo sila taying amo:pe gipe. Ru:nino ngok
tuptasim runggrabru:tag.

মাৰীচ : ঐয়ে দুৰাচাৰ ভাগিন, মোহোৰ হিত উপদেশ তুচ্ছ কয়লি। এখনে
হামু মৃগ ৰূপ ধৰি, অৱতাৰী ৰামহাতে পৰি স্বৰ্গে চলবো। ওহি
হামাৰ পৰম ভাগ্য মিলল।

সূত্র : পৰ্ণ কুটীৰে তিনি প্ৰাণী ৰহি আছে - এক সুবৰ্ণ মৃগ পেখি সীতা
বোলঃ-

Sita : Kangkika ain sirug ka:po Kangani Olok legang asinsi
me:yi: me:sangi. Asigdem la:tei ngom elim upkege:l
Tumi ro:pe ager gerpe odo tettungge:l
Ajioukasin me:nodma:pe elim langgantei
Ngok lunam agomsim agerpe gertei.

সীতা : দেখা স্বামী স্বৰ্ণ মৃগ দেখিতে সুন্দৰ- ইহাৰ কাৰণে মোৰ উদ্ধাৰল
মন তাক মাৰি দিয়া আনি মৃগপছন্দ-তাহাত বসিয়া মই ধৰিবোহো
আল। বিলম্ব নকৰি দিয়া স্বৰ্ণ মৃগ আনি সাৰ্থক কৰাহা স্বামী

- Ram** : আমাসাৰ বাণী।
Oiy, ele raiko:lok maiye. Ain sisuge Kamang.
Asina:dok me:fonamdin meto. Se yumrang ara:so
edimpine maya kani attari abarungko dung.
- ৰাম** : হে জনক নন্দিনী, ওহি ৰাক্ষসৰ মায়া। সুবৰ্ণ হৰিণ নোহে। মোহ
পৰিহাৰ কৰহ। ওহিবনে এমত বহুত বহুৰূপী আছে।
- Sita** : Abba, ne:ngi imsula ngo nok ledulo Mimongim mege:
dung yumrang ara:so.Appingim mege:la ngo sisug,
asig madung Edemousin bila:ma:la lukin lumin ludung.
- সীতা** : হে স্বামী,
পত্নিত্বৰ ধৰ্ম ৰাখি তোমাৰ লগত
ৰাজ্যখন এৰি ফুৰো ঘোৰ অৰণ্যত।
কোন বস্তু চাৰ খুজি মৃগ পছ ছাল
তাহাক নিদিয়া পাতি লাহা আলজাল।
- Ram** : Oiya, agling sa:ma:jee sigrio:pe du:po:to. Biro
Lokmona, Sisug apkape ngo lenna gidagbong Sita:me
mikutsul no gilendamyofong.
- শ্ৰীৰাম** : হে প্ৰিয়ে স্বস্ত হৰ, আহে ভৈয়াই লক্ষ্মণ : মই চলি গৈলো হেৰা
মৃগ মাৰিবাক, যাবে নাথো সীতাক সত্বেৰে ৰাখিয়োক।
- সূত্ৰ** : ওহি কহি শ্ৰীৰাম সীতাক পেখি পেখি চলল। বনমধ্যে শৰহানি
মৃগক বধ কয়ল। তৎকালে “আইস লক্ষ্মণ।”
“আইস লক্ষ্মণ হামাক প্ৰাণ যাই” বুলি মাৰীচ আটাস পাৰল -
শুনি ভয়ে সীতা বোলল।
- Sita** : Tigo Lokmona, tatikika, tatikika ele rok kaike alinge
Yowe abba ngo okkom simpe itoni. Se Dondokarnyo
ara:so nom minyokpinampi ikang. Tigga, no lomdanna
gila nok kaime modumsupo:ta. Me:nodyobong,
mena:pe gikang.
- সীতা** : হে দেৱৰ লক্ষ্মণ, শুনহ, শুনহ, তহি ৰাঘৱক বাণী, হা স্বামী হামু কি
অকাৰ্য কৰলো। দন্দুকা বনে স্বামীক তেজলো। ভৈয়াই লক্ষ্মণ,
সত্বেৰে গৈয়া ৰাম স্বামীক ৰক্ষা কৰহ, বিলম্ব নাহি, কৰবি।
- Lokman** : Ma:ma, Debiya, ele raiko:lok maiye. Mite midum
Ramme mopila:ne mitomi se mo:pi aunse:sin kamang.

No oko me:mokosin me:ma:pe me:po mingano:la du:to.

লক্ষণ : হে দেবী ও হি বাক্সসক মায়া। পৰম দুৰ্জয় বীৰ ঈশ্বৰ বাক্স জিনন্তা ত্ৰিভুবনে নাই। জানি ভয় পৰিহৰি সুখে বহ।

Sita : Me:ru me:nyom me:ne nom silo kangkindung Rammi me:dag imdaggom arinde piyyang dung. Nok asin me:namdim ngo kangkindag. Rambilomna similo no ngom lagidag. Milbongi similo ngo imil sumbutsuyi li:pongim gatsursul ngo lo:tu:pe riye.

সীতা : হাওৰে পাপিষ্ঠ দুৰাচাৰ দুষ্ট চিত্ত-আজিসে বুজিলো বাঘৰত যেন চিত্ত।

লখিলোহো পাপীষ্ঠ তোহোৰ যেন আশ।

বামৰ মৰণে মোক ভজিবাক চাস।।

স্বামী অবিহনে অগনিত জাম্প দিবো।

গলে অস্ত্ৰ হানি মই প্ৰাণক ত্যজিবো।।

সূত্র : তহি কহি সীতা হৃদয়ত মুঠিহানি ভূমে পৰল। ওহি দুৰ্বাৰ বাণী শুনি লক্ষণ ভূমি পৰশি উত্ৰাৱল ভাৰে যে কহলঃ

Lokmon : Yowa, Rambilabi:ya:me no kumgisunami Nuluk ale monamdi ngok sina turnani. Okok me:la no ngom tordop lutosong Tattupsula ngo:dan turpei me:ma:bong.Do:nyi, po:lo, isar mong apping ka:la:bong Sitangki agom tadla ngo gidagbong.

লক্ষণ : হে মাতৃঃ, তুমি আৰাধ্যা দেবী বাম আদিদেৱ- সে দুইহানো চৰণ বিনা আন নাই কেৱ। হেন অযুগত বাণী বুলিলাহা কিক-শুনন্তেও পাপ আসে জীৱন্তেও ধিক।

চন্দ্ৰ সূৰ্য্য বায়ু বসুমতী ওইবা সাক্ষী। শিয়ৈ চলি গৈলো মই সীতা বাক্য ৰাখি।

সূত্র : ওহি বুলি সীতাক প্ৰনামি তিনিবাৰ প্ৰশক্ষিণ কৰি প্ৰস্থান কয়ল। সীতা পৰ্ণ-কুটীৰে ৰহল। অন্যত্ৰহাতে কমণ্ডলু তপস্বী বেপে সীতাক দেখি চক্ষু স্থিৰ হয়। বেদ ধ্বনি কৰি ৰাৱণ ৰহল।

Maya Rabon : Debiya no sikki ommin? Nok po:lompe ine dumsig migmodim ka:la asina:se airu:peme:fodung. No migom ne:pipag ikandag, yumrang ara;so durgo:la

dungkanmang. Okolokki gila no simpe ila du:n ngom
lusarra lukiteika.

মায়া বারণ : হে দেবী, তোহো কাহেৰ বমনী-তোহাৰ পূৰ্ণ চন্দ্ৰ বদন পেখিয়ে
মদনে মন মৰ্দয়। তোহো ৰাজ ৰাজেশ্বৰী পটেশ্বৰী ছইবাৰ যোগ্য।
বনবাস উচিত নোহে। কোথাহন্তে আসি আছহ-হামাত বিবৰি
কহ।

Sita : Minggesunam muniya, ngo Dokorotki ao Ramki
ne:ngi. No asudouko tedrasupo:to. Ram Lokmonbi
sisug apkege:la giladdamyikupibo.

সীতা : হে, তপস্বী, হামু দশৰথ নন্দন, ৰামক পত্নী সীতা। তোহো ক্ষণিক
বিশ্রাম কৰহ। ৰাম লক্ষ্মণ মৃগ মাৰি এখনে আসব। আউৰ তোহাৰ
যে মনোৰথ সিদ্ধি কৰব।

Rabon : Ka:yuma, ngo muni:mang. Soukosti Kola, soudo
astro:lok pakkine ngo Longkesor Rabonbi:pag.
Sitanga: Kangkana, fani: rammi mige:la ngokipe gito.
Mondudori lidulo li: lingko mijengi nok pagnepe iyepe.
Asinse nom airu:pe me: bodung. Mo:pi aumsok migom
Rabonkepe no gitoka.

বাৰণ : হে সুন্দৰী। হামু তপস্বী নুহি, লক্ষেশ্বৰ বাৰণ, চৌষষ্ঠী ক'লা, চৈধ্য
শাস্ত্ৰে পাৰ্গত। হে সীতে, মানুষ্যমক এৰি হামাক ভজহ। মন্দোদৰী
প্ৰমুখ্যে সহস্ৰ পটেশ্বৰী তোহাৰ দাসী হোৱৰ। মদনে মন মৰ্দয়।
ত্ৰৈলোক্য নাথ বাৰণক স্বামী বৰহ।

Sita : Ei piyyang ginna, inggolok ne:ngim mensarungi ka:
bodag Ansi:ne Sita:me no ka:fo me:bodag Piyyang
gini Rabonno airu:p lumurdung Rambigia:langkul nok
alagim tikpagyikung.

সীতা : এয়ে পাপীষ্টঃ
সিংহৰ ভাৰ্য্যাক শৃগালৰ অভিলাস
শান্তি সীতা মোক তই ভজিবাক চাস।
পাপীষ্ট দুৰাত্মাতোৰ মতি ভৈল ছন
অবিলম্বে ৰাঘৱে চেদিব তোৰ স্কন্ধ।

সূত্ৰ : বাৰণ নিজ ৰূপ ধৰি যে বোলল -

Rabon : Ha.... ha.... ha.... Nok bottle botttip lunamdim ngo
kangkipe.

- ৰাৱণ :** হাঃ হাঃ হাঃ এখনে তোহাৰ দৰ্পচূৰ্ণকৰবো।
সূত্ৰ : বামহাতে সীতাক বথেতুলি প্ৰস্থান কৰল -
 সীতা হাঁ বাম, হাঁ বাম বুলি আৰ্তনাদ কয়ল। অন্যত্ৰ জটায়ু পক্ষীৰ
 প্ৰবেশ কৰি ব্ৰহ্মদন লক্ষ্য কৰি স্তুতিত ছয়া সীতাক বাট ভেটি
 ধৰলঃ
Jotayu : Ei yebu: yerung kama:na, migompe ige:la no kamponi
 lambilok gima:pe piyyang agerim gergo:du:n! Migom
 Dokorotbi ngok ataye. Turra du:li:domilo yamingim
 meliggortoku. ekima:milo nom ngo alumpe metpagyi.
জটায়ু : ঐয়ে নিলাজ, ৰাজাছয়া ধৰ্ম পথ এৰি পৰস্বামী হৰণ পাপ আচৰলি।
 সে দশৰথ ৰাজা মোহোৰ কলৈৰৰ। য়েবে প্ৰাণৰ মমতা আছয়,
 বধুক পৰিহাৰ কৰহ। নতু তোহাক গিলিয়া উদৰ পুৰাইবো।
সূত্ৰ : ৰাৱণ - জটায়ু যুদ্ধ মিলল। চন্দ্ৰ যম সম শৰহানি জটায়ুৰ পাখা
 ছেদ কয়ল। সীতা পক্ষীৰ গলে ধৰি কান্দিতে লাগল।
Sita : Me:jubni ajona, ngo tupta kama:nesi nom
 mokemonampe ikang. Ka:ka. odog ligange ngom
 me:yinsubilang.
সীতা : হে পৰম বান্ধৱ পক্ষীৰাজ। তহি পাপীয়ে তোহাক প্ৰাণে মাৰল।
 হে শশুৰ, হামাৰ দোষ মৰিষণ কৰহ।
সূত্ৰ : তেতিক্ষণে সীতাক লৈয়া ৰাৱণ চলিয়া গৈল। অন্যত্ৰ বালী, সূগ্ৰীৰ,
 হনুমন্ত, অঙ্গদ, অক্ষদ আদি বীৰগণ প্ৰবেশ দেখহ।
Bali : Ai biro Sugriba, Homunana, Ni:la nolu me appinge
 mosi:bomtila dung. Ramke kampon do:yingein mo:pi
 aumso lusartoka.
বালী : আহে ভাতৃ সূগ্ৰীৰ, হনুমন্ত, নীল আদি মহামহা বীৰ গণ। কিস্কিন্ধ্যা
 ৰাজ্যৰ যশ গৌৰৱ তোৰা সবে ৰক্ষা কৰিতে লাগয়। ৰামৰ যশ
 ত্ৰিভুবনে ঘোষণা কৰহ।
Honuman : Migoma, nokkiddiko bottani mite midume se mo:pi
 aumsi:i kamang. Ngolu du:dakso nokki Okkosin
 me:penamme Kamang. Eindagnim no me:po
 minganna du:to.
হনুমন্ত : হেবান্ধৱ কপি ৰাজ, তোহো সম বীৰ ত্ৰিভুবনে নাই। হামু বিদ্যামানে
 তোহাৰি চিন্তা নাই। জানি সুখে বহ।

- সূত্র : সেই সময়ে অঙ্গদ আসিয়ে কহল।
Onggad : Ba:bou, Dundubi imnam bottipagni mitomko gia:la ngoluk Modubo:nim momigdanto. Bim Kapipenamini idimpee itok.
- অঙ্গদ :** হে পিতা দুন্দুভি নামে ভয়ঙ্কর এক গোটে হামার - মধুবন ধ্বংস কয়ল। জানি যে যুরাই তা কবহ।
- Bali :** Ah! Me:batsuni okurde ibad gibaddandung. Biro Sugriba no mimo:sim kanggappo:to, ngo okurdim mokepongkape.
- বালী :** আঃ দুঃস্বপ্ন অসুখ এতমাহ কক্ষা। ঐয়ে ভাতৃ সূগ্রী, হামু অসুখ বধ কৰিতে চলো। তুহু রাজ্য বক্ষা কৰি বহবি।
- Sugrib :** Abi:n kaiya, ngo:sin nok lidulo mimag mokape gimimye Honuman, Jambobanbulu so du:yepe.
- সূগ্রী :** হে জ্যেষ্ঠভাতৃ, হামু তোহাৰ সঙ্গে যুদ্ধে চলাবো হনুমান, জাম্বুবান আদি বীৰ সৰ্ব রাজ্য মধ্যে বহব।
- Bali :** Sa:impimilo, geminto.
- বালী :** ঐ, চলহ।
- সূত্র :** বীৰ দৰ্পে চলিয়া গেল। অন্যত্র বাম লক্ষণ পৰ্ণ কুটীৰে প্রবেশি সীতাক নেদেখি বিলাপ কৰিলে লাগল।
- Ram :** Vonokke omi sitangi..... i, ngolu appinge giladdungkubo.
 O... Sita, Sitange.... i (bi jenggo:dung)
- শ্রীৰাম :** হে জননন্দীনি সীতে, হামু সৰ্ব আৰল, হে সীতে হে সীতে.... (বুলি আৰ্ত্তৰাবে ডাকল)
- Lokman :** Debiya, lomdama ngoluk kira:so:pe gia:tokung. No okol dun:n yo: sitange... i
- লক্ষণ :** হে দেবী, সত্বে হামুসৰব পাশে আৰ, তুহুঁ কাহে বহৈছে হে মাই সীতা?
- Ram :** Yowe Yowa, biro Lokmona no okoko iton Sita:mi mige:la no Kapil gipakton Okol duksil du:n no Okolope gika:n Atirpi imoge:l nom se:ko yumbomka:n?
- বাম :** হাঁহা লখাই তই কিনো কৰিলিঅকাজ-সীতাক এৰিয়া কিয় গৈলি বনমাজ। কৈক গৈলা বান্ধে সীতা মোৰ প্রাণেশ্বৰী-মোহোক অনাথ কৰি কোনে নিল হৰি।

Lokman : Kaiya, ngok agomsim tatposto. Nok Kabnamimpe todla Sita:bi me: rigla:ma:la nom maminna gidope imna tordope Urrikkang. Ngo abarungko agmein lula luyirkika. Empige:la ma:mobi ngom a:rampe ge:to. Bik ge:namdim tadriksula: - ma:la ngo nom mamima gito. Kaiya, ngo Okokoi. germurtomilo odok a:ramim ramtoka.

লক্ষ্মণ : হে ভাতৃ শ্রীৰাম। হামাৰ বাত শুনহ। তোহাৰ আৰ্তনাদ যেন শুনি সীতা পৰম ব্যাকুলিত ছয়া হামাক বনমধ্যে যাইতে আদেশ কয়ল। হামু বহু প্ৰৱন্ধ কৰি প্ৰবোধ কয়লো। কিন্তু দেবী দুৰ্বাৰ বাক্য প্ৰহাৰ কৰি হামাক ভৎসনা কয় থিক। সেই বাক্যে হামু তাহাক এৰি বনমধ্যে চললো। হে ভাতৃ, হামাক খাণ্ডা হানি দণ্ড কৰহ।

সূত্ৰ : ৰাম ক্ৰন্দনে ভাগি পৰল। ৰাম ক্ৰোধে জাজ্বল্যমান ছয়া কৰে ধনু ধৰি বুলিবে লাগল।

Ram : Do:nyi po:la, odokki uikiringa, noluk appingim lupa:sula ngo aropi ludung. Lomdama ngok Sita;mi la:lenteikung. Ekima:milo viyo okuri, jo:ge na:ge appingem si imi yogmo kani ipuksokki apke obyeeye.

শ্রীৰাম : হে চন্দ্ৰ, সূৰ্য্য আদি ত্ৰিদশ দেৱতাগণ, তোৰাসৰ সাক্ষী কৰি নিষ্ঠে বোললো। তৎকালে, হামাৰ সীতাক আনিয়া দেৱহ। নতু সুৰা-সুৰ গন্ধৰ্ব, যক্ষ-নাগ সমন্বিতে ওহি অগ্নি শৰে ত্ৰিভুবন ছাৰ খাৰ কৰবো।

সূত্ৰ : শ্রীৰামৰ ক্ৰোধ পেখি লক্ষ্মণে যে কহলঃ

Lokmon : Kaiya, aglingim sa:po:yok.
Nowing sorjitak si mo:pi appi:sim
Anling sa:dung imna no Kapil mopennyin
Appingim mokepe me:yok atir imurki
Me:lentok Sita:me Pa:yikun Kapin Lamberi.

লক্ষ্মণ : দে দাদা, ক্ৰোধ সম্বৰণ কৰহ

আপুনি অজিলা ইটো সমস্ত জগত।

তাকে সংহাৰিবা আৰে কমন যুগুত।।

একাকী দোষত কেন মাৰিবা সবাক

চিন্তিয়ো উপায় মিলে যিমতে সীতাক ,

Ram : Birra, Sita:me makunam ligang lomna lentoka.

ৰাম : আহে ভায়া, সীতা অন্বেষণ নিমিত্তে তৎকালে চলহ।
গীত বাগ পয়াৰ, পৰিতান

লক্ষণ বচনে ৰাম ভৈলা শান্ত মন
সীতা অন্বেষণে চলে বিষাদিত মন।

ৰাঘৰে বোলন্ত দেখা কথা বিপৰীত
ৰথখান ভাগি পৰি আছয় ভূমিত।

কতোদূৰে জটায়ুক ভৈলা দৰ্শন
তেজে তুমুৰলি ছয়া ভূমিত শয়ন।

Ram : Birra, re likoda raiko:lok maiyeim gitupsudung. Pitta:pi
ige:la bi so otabla dung. Bim ngo mokepo:pe.

শ্ৰীৰাম : আহে ভায়া, তহি এক ৰাক্ষসৰ মায়া। ছদ্ম ৰূপে পক্ষী ছয়া পৰিয়া
আছয়। ইহাক নিধন কৰোহো।

Jatayu : Ba:bou Ra:ma,aglingem sa:po:yok. Gorundo:ke ao ngo
Jotayu:bi. Ngo nok ba:bu Dokorotki mi:bomsunam
ajoni. Raikong migom Rabonbi nok Sita:mi dugbola
gidakku. Debi Sita:me moya:nam ligangi ngo
Rabonkokki mimag mominsula ngo bik ro:ddin
dimpento. Bi ngom simpipi ito. Sita:ki agomein lubiram
ligangong ngo turra dung. Ngo nok alilok tunga:la
kumdung.

জটায়ু : হে বাপ ৰাঘৰ, ক্ৰোধ সম্ভৱণ কৰহ। গৰুড়ক পুত্ৰ হামু জটায়ু।
তোহাৰ পিতৃ দশৰথৰ পৰম বান্ধৱ। হে ৰাৱণ ৰাক্ষসে তোহাৰ
সীতাক হৰি নিয়া যাই। দেৱী ৰক্ষাৰ নিমিত্তে ৰাৱণৰ সঙ্গৈ যোৰ
যুদ্ধ কৰি তাহাক ৰথখন ভাঙ্গি দেৱলো। হামাৰ ইহেন অৱস্থা কয়ল।
সীতা দেবীৰ বাৰ্তা দিতে প্ৰাণে মাত্ৰ ৰহি আছোহো। তোহাৰ চৰণে
প্ৰণাম জনাৱলো।

সূত্ৰ : ওহি কহি জটায়ু পক্ষী ৰাম নাম স্মৰি প্ৰাণ চাৰল ৰাম-লক্ষ্মণে
“আজুসে মৰিল মোৰ দশৰথ বাপ বুলি আটাস পাৰল। জটায়ুক
দাহ কাৰ্য্য সমাপন কৰি সীতা অন্বেষণে চলিয়া গেল।
গীত পয়াৰ পৰিতাল -
পক্ষীক সৎকাৰ কৰি বীৰ দুই ভাই
বনে বনে ভ্ৰমে দুহো ব্যাকুলিত ছই।

দেখিয়া কবন্ধে তাক্ষ ধৰি কৌতুহ'লে
গিলিবাক লাগে চপাইলৈক তান কোলে।

Ram : Birra Kangkitoka, Koikyei: nanki agom legangi gila yumrang ara;so ngomye raikong alaglo ripibo imna idung, Eindaggom Sita:me malenna:tokumang.

শ্ৰীৰাম : আহে ভায়া দেখহ, কৈকেয়িক লাগি বনমাজে বান্ধসৰ হাতে দুহাস্তৰ
প্ৰাণ যাবব। সীতা উদ্ধাৰিতে নাই পাৰলো।

Lokmon : Kaiya, ngasodi a:daso idembulumpine agomein Lupa:ma Yoksadem solenna raiko:sok alagein gimsottok.

লক্ষ্মণ : হে দাদা, বিপদ সময়ে অনুশৌচ কৰিতে উচিত নোহে। খডগ ধৰি
বান্ধসক হস্তছেদ কৰহ।

Kobondo : Si amyise kapine mite midumin? Mo:pi aumsi ngokkiddiko pakki sikine kamang. Einpige:la si aamyisim gangkolo ngok alaksi lakpe:du:n! (Bi likoda alagdokki ga: dungkung).

কবন্ধ : ইহাদুহো কোন মহাবীৰ, ত্ৰিভুবনে মোহোৰ সমবীৰ নহে। কিন্তু
ইহা দুহোক আজোৰন্তে হামাৰ শৰীৰ অৱশ ভেল। (ওহি বুলি
হস্ত প্ৰযাৰি আজোৰন্তে লাগল)

Ram-Lokman : Ei Kobondo, alagein teksodge:la nom Jo:mkobo:pe melikpo:pe.

ৰাম-লক্ষ্মণ : অয়ে কবন্ধ, বাহু ছেদ কৰিয়া তোহাক এখনে যমঘৰে পঠাবো।

সূত্ৰ : ওহি বুলি বাহু ছেদ কয়ল।

Kobondo : Ai mite midum annya, Okolokki gidu:n nonnye oko minen Mite nudum Kamang se nomyyikkiddine.

কবন্ধ : হে বীৰ দুহোঃ
কৈৰ পৰা আসিলা তোমাসাৰ কিবা নাম-ত্ৰিভুবনে নাই বীৰ যাহাৰ
সমান।

Lokman : Ngomye Dokorotke as Ram Lokmonbi. Ba:buki agom liga:pe ngomye yunra:pe gito. ramki yamni Sita:me marug Rabonbi dugfokangkung. Sita.me maminna giddom nok riksudung. No se:ka:n, oko ligangi ngoluk lambim dagriton?

অ নু না দ/৭২

লক্ষ্মণ : হামু সৰ দশৰথৰ নন্দন ৰাম-লক্ষ্মণ । পিতৃ সত্য পালি বনে আৰলো ।
ৰামক মহিষী
সীতা দেবীক দুৰন্ত ৰাৰণে হৰণ কয়ল । সীতা অশ্বেষণে আসিয়া
তোহাক লাগ পাৰলো । তোহো কে, আউৰ কি নিমিত্তে হামাক
ভেটলি ?

Kobando : Ui ao annya, Indro:ke borjodokki dimkosula ngokki
amig nappang katmang. Po:peke obodo ngom
Gondorbo:pe otungai. Odo ngo raiko:pe ige:la riki:
muni:kiri:dim airu:pe iri sinnyom, ito. Empila Stulohira
imnom riki:de ngom ka: lomsukanni raiko:pe idope peto.
Ngok Kabnamim tadge:la riki:de lukang Ramsondra:b
tari:p ila mo:pis lennyikung Alag so:nyim tikpagmil no
ka: pola:yekung.
Bik lukampi ronnye ngom aya:to Ngok asin toligla
kumnamsim toriksutei.

কৰন্ধ : হে দেৱ, ইন্দ্ৰক ব্ৰজাঘাটে চকু মুখ হীন কৰন্ধ ভেলু । পূৰ্বজন্মে
হামু গন্ধৰ্ব ৰূপে জন্ম পাৰলো । বলদৰ্পে ৰাক্ষস ৰূপ ধৰি ঋষি
সৰক নানান অত্যাচাৰ কৰলো । স্থূল শিৰা ঋষি বিকৃতা ৰাক্ষস
হুইবাক শাপ দেৱল । হামাৰ কাতৰ বামী শুনিয়ে ঋষি বোললঃ
যি কালত ৰামচন্দ্ৰ হৈব অৱতাৰ
বাহুছেদ কৰন্তে দেহ পাইবা পুনুবাৰ
এখনে তোহো হামাক কৃপা কয়লি । হামাৰ প্ৰণাম গ্ৰহণ কৰহ ।

সূত্ৰ : কৰন্ধ মৃত্যু হোৱল । ৰাম লক্ষ্মণ তাহাক চিতা সাজি দাহ কৰয় ।
তেখনে আকাশী বাণী শুনলঃ

Do:mir gompag : Me:jubni Ra:ma, Sondrosompa pa:tang kira:dok
Rinomug adi:do Bali:ke ge:namim tadla:ma:la ajon
angngoko jonsula migom Sugribbi dung. Bim ajonpi
jonsula Sita:me magaptokuka.

আকাশী বাণী : হে, শ্ৰীৰাম চন্দ্ৰ চম্পা সৰোবৰ কাষে ঋষ্যমুখ পৰ্বতে বালি
ৰাজাৰ নিৰ্য্যান সহিতে নপাৰি ৰাজা সুগ্ৰীৱ পঞ্চ গুটি বানৰ সমে
তথি আছয় । তান সমে সখিত্ব কৰিয়া সীতাক উদ্ধাৰ কৰহ ।

Ram : Ka:dagbo:ye Lokaya, Kobondo:bi vipe ikang. Taling
amo:pe gige:la ngolum lambe lingkandungkung, Su:pag
Rissomug adi:pe lomdanna menna gito.

শ্রীৰাম : হে ভায়া দেখহ, কৰক গন্ধৰ্ব ছয়া। স্বৰ্গে চলিয়া হামাৰ উপকাৰ সাধল। এখনে ঋষ্যমুখ তৰে চলহ।

সূত্র : ওহি কহি শ্রীৰাম লক্ষ্মণ চলিয়া গেল। দুন্দুভি, মায়াবন্ত, দুৰে বান্ধসৰ প্ৰবেশ দেখহ।

Dundubi : Ai biro Mayabonta, ngok siddipi akir kirra du:ni fo:lsim okokosin inapa:tomang. Mimag mominsunam ligange ngo ga:mekolo:pe gito. Ga:nibi pesola ngom Hoimobonto adi:pe urrikto. Hoimobonto:bi ngom Bali:kolo:pi miligdung. Su:pag ngo gai gatani menjekpe ige:la Bali:ki Modubo:npi gipo:pe. No daggenna dagla ngok pakkinammim ka:la du:to.

দুন্দুভি : আহে ভাতৃ মায়াবন্ত, মোহোৰ এত বল পৰাক্ৰম বৃথা ভেল। যুদ্ধক আসায়ে হামো সাগৰক পাশে চললো, ভয়ে ভীত ছয়া সাগৰে হামাক হৈমবন্ত গিৰিক পঠাৰল। হৈমবন্তে আৰব বালীক পাশে পেখল। এখনে হামু মহিষ ৰূপ ধৰি মধুবনে যাওঁ তোহো দুৰ হন্তে থাকি হামাৰ পৰাক্ৰম নিৰীক্ষণ কৰহ।

Mayabonta : Kaiya, nokkiddini pakki sikin mite midume mo:pisi kamang. No mimagdo Bali:mi moke:toka, ngo ka:la du:pe.

মায়াবন্ত : হে ভাতৃ, তোহোসম পৰাক্ৰমী বীৰ ত্ৰিজগতে নাহি। তোহো এখনে যুদ্ধে বালীক বধ কৰহ হামু প্ৰত্যক্ষ কৰবো।

সূত্র : এহিমতে মায়াবন্ত প্ৰস্থান কয়ল। অন্যত্ৰ মাতশ ঋষিক প্ৰবেশ দেখহ :

গীত : (কানাড়া ৰাগ পৰিতাল)

আৰে মাতশ ঋষি কয় পৰিবেশ

মাথে জটা হাতে দন্দ দেখিতে সুবেশ

সুললিত তিলক শোভয় কপোল

চক্ষুত অগনি জলে যেন যম কাল।

সূত্র : তহি মতে ঋষি ঋষ্যমুখ পৰ্বতক কাষে তপস্যা কৰি বহল। অন্যত্ৰ বালি দুন্দুভি যুদ্ধ কৰিয়া প্ৰবেশ কয়ল।

Bali : Ei Sikoma, Bali:m kangkinma:la no aipe mi:batsudung Sisukpe ige:la no inggom urrobdung Odak aligein no silo le:pe pa:yipi.

বালী : ঐয়ে দানৱ, বালিক নিচিনি বেটা গৰ্বতে ডুবিলি ক্ষুদ্র মৃগ হয়। মন
সিংহক জোকাইলি তাৰ প্ৰতিফল আজি পাইবি মোৰ ঠাই-ওলোটাই
গৃহে তোক নপঠাওঁ দুনাই।

Dundubi : Botti bottip lusuyok no pakkinidimpe
Nok yallom meligye ngo Jo:mki yobgopi
Nom mokege:l ngo airu:p me:pope
Nok amirdok le:ni iyyein gudo gudop ti:pe.

দুন্দুভি : চাৰ গৰ্ব সিংহ নাদ ত্যজেৰে দুৰ্জ্জন,
তোহাক গুচাইবো আজি যমেৰ মদন
তোক মাৰি আমাসাৰ মান্যক সাধিবো
তপত ৰুধিৰ তোৰ ধোকাধোকে পিবো।

সূত্ৰ : যুদ্ধে ৰাক্ষসক বধি তাহাক আছাৰি ঋষ্যমুখ পৰ্বতে পেলাবল।
ৰাক্ষসৰ শোণিতে মাতশ ঋষিক শৰীৰ ভিজাবল, কোপে
কম্পমান হয়। মুনি গৰ্জি যে কহল।

Matokyo : Yowe.... Se:kon si maruga:n piyyong ginikon
Le:ni i:kokki ngok amirim irtion.
I: gekadlignidi me:ru me:nejoniko
Rinomug adi:so bik gordung opagledye.

মাতক্ষ : আঃ কোন ইটো দুৰাচাৰে পাপক সঞ্চিওল-সকল শৰীৰ মোৰ
শোণিতে ভিজাইল। অপবিত্ৰ তেজ ক্ষেপি চিন্তিলোক মন্দ-ঋষ্যমুখ
পৰ্বতে পৰোক তাৰ স্কন্ধ।

সূত্ৰ : ওহি বুলি কোপান্বিত হয়। ঋষি স্নানহেতু চলিয়া গেল, বালী
হেথ মাথ হয়। বহল।।

Sugrib : Migoma bottani doitom mokege:la:sin no kapila tukku
ibumna me:dirra dun:n? Ngom lubikitoka.

সুগ্ৰীৱ : হে বানৰ ৰাজ। ভয়ঙ্কৰ দৈত্যক বধ কৰি পেখি সুগ্ৰীৱ তোহে
কৈছে হেথ মাথ হয়। বহিছ। হামাত প্ৰকাশি কহ।

Bali : Birra agomi ajjaukosin kabotomang. Dundubi:me
mokela adi:lo di:lusudodo bik iyye de:jerra Matokyo
muni:keamirdode:jukang. Empilamuni.dengomsimpi
petoSi:kopakkinemitemidumi seirisinyosimitoji, bik
gorpongeRinomugadi:sooyakpelagidag. Birrasu:pag
ngo kapiya:n?

বালি : হেভায়া, মহা অমঙ্গল মিলল। যেখনে দুন্দুভিক বধি পৰ্বতে আচাৰি
পেহলারলো তেখনে সে অপৰিত্র শোনিতে মুনিৰ শৰীৰ ভিজাবল।
তথি মুনি শাপ দেৱল থিক। যোহিবীৰে তহি দুষ্কাৰ্য্য কৰল তাহাৰ
স্কন্ধ ঋষ্যমুখ পৰ্বতে থথি পৰোক। হাঁহা হে ভাই হামাৰকি গতি
হোৱৰ।

Sugrib : Kaiya, odok ligange no ajjoukosin me:penammi
kamang. Silokokki no edilosin Rinomug adi:pe
giyobong. Odomilo nokke okkosin pisopinomi kamang.

সুগ্ৰীৱ : হে দাদা, ওহি নিমিত্তে কিছু চিন্তা নাই কৰবি আজুহন্তে, ওহি পৰ্বতে
তোহো কভু নাই যাৱবি। তেবে তোহাৰ কোনো অমঙ্গল নাই
হোৱৰ।

সূত্ৰ : ইহেন সময়ে দুন্দুভিক ভাতৃ মায়াবন্ত হাতে গদাধৰি খেদিয়া
আবল - দেখি সুগ্ৰীৱ যুদ্ধে সাজ বেল।

Mayabonta : Ei Sugrib Kaime mokege:l no bottip me:sudu:n
Ngok alagll no silo sipa:dannyirung
Sisukpe ige:la no inggom urropton
Turnan addi kama:bong no sipak tentobong.

মায়াবন্ত : ঐয়ে সুগ্ৰীৱ:

ভাতৃক বধিয়া বল কটালিলি বৰ

হামাৰ হাতত তই ছইবি বৃন্দামাৰ।

ক্ষুদ্ৰ মৃগ ছয়া মত্ত সিংহক জোন্ধইলি

কালে গ্ৰাসিলেক আজি সমূলি মৰিলি।

Sugrib : Ei sikoma, botte bottip lusuma:pe mimakpi daglento.

সুগ্ৰীৱ : ঐয়ে দূৰন্ত ৰাক্ষস, গৰ্ব বাণী ছোড়িয়ুদ্ধ দেহ

সূত্ৰ : প্ৰচণ্ড প্ৰতাপ যহিতে নপাৰি সুগ্ৰীৱ মূৰ্ছাগেল, দেখিবালি সুগ্ৰীৱক
আত্মাশ কৰি দুহো মায়াবন্তক খেদিয়া নেৱল।

অন্যত্ৰ হনুমান, জাম্বুবান, নীল আদি বানৰ গণ চিন্তাস্থিত মনে
কথোপকথন কৰিতে লাগল। তথি জাম্বুবান আসি যে বোলল:

Jambuban : Ai mitimidumkidara, po:lo piyingkolong pingoko ika:bo.
silopesin mite migom Bali:bi:lang sugribbi
lentokumang. Okkoi Kapei idu:song ngo okokosin
kinpi:la:ma:dung.

- জানুবান : হে মহাবীৰ গণ, পঞ্চদশ মাস ভেল। অদ্যপি মহাৰাজ বালি আৰু
সুগ্ৰীৰ নাই আৰল। কিবা অথন্তৰ হোৱল, হামু নাই জানি।
- Ni:l : Mo:pi awnsim mopila:mi Bali:ke ligang mi:pinummi
Okkosin kamang. Mimaglo mopila bi giladru:yeku.
- নীল : ত্ৰিভুবন বিজয়ী বালিক লাগি কিছু চিন্তা নাই কৰবি। যুদ্ধে জয়ী
হুয়া নিশ্চয়ে আসব।
- সূত্ৰ : হেনকালে সুগ্ৰীৰে মনোদুখে আৰয়
Sugrib : Minggisunam mite midumkidara, Kiskinda
mimo:sokkiye bottani ngasode. Kai Bali:bi mite midum
Dundubi:mi moketo. Edim ka:la bik biro Mayabonto:bi
minbomna gido. Ngolum moya:sula:ma:la bi adi: di:ru:lo
dugangkang. Bim minminna kaibi:sin odo dugangkang.
Po:lo piyingkolang pingoko ika:bong. Edimpe du:dodo
aru:dokki iyye bidlenkang. Ngo mi:to kaibi sikang.
Einpila ngo aru:dim ilingko perkabligee:l gilatku.
- সুগ্ৰীৰ : হে বীৰগণ, কিস্কিন্ধ্যা ৰাজ্যৰ মহা অথন্তৰ মিলল। দাদা বালি
মহাপৰাক্ৰমী দুন্দুভিক বধ কয়ল তেখনে তনে ভাতৃ মায়াৱন্ত খেদি
আসল। হামুসৰৰ পৰাক্ৰমে সহিতে নপাৰি সে দৈত্য পৰ্বতৰ গহুৰে
পৈশল। ইহাক খেদি দাদা ভিতৰ পৈশল। পঞ্চদশ মাহ বহি গৈল।
সৈসানি গৰ্ভমুখে শোণিত নিৰ্গত ভৈল, হামু জানলো দাদাৰ
মৃত্যুভেল গৰ্ভমুখে শিলাগোট থাপি পালটি আৱলো।
- সূত্ৰ : ওহি কহি সুগ্ৰীৰ কান্দিতে লাগল।
Onggod : Ba:bou ba:ba, no ngolum mipagge:la okolopi
gika:n? No kama:milo ngolu kape turra du:yin?
- অঙ্গদ : হাঁহা পিতৃ হামাক চাড়িয়া তোহো কাঁহে গৈলি তোহাৰ অবিহনে
হামাৰ জীৱন ধিক ধিক।
- সূত্ৰ : সৰ্বজনে বিষাদে ৰলে।
Honuman : Mite midumkidara, kabnamim mito. Migom kama:pe
mimonge du:pa:mang. Einramkokki sugribmi migom
kungke:lo tedmoge:la Onggodmi ya:mi migompi
du:molai.
- হনুমন্ত : হে বীৰ সৰ, ক্ৰন্দন চোৰহ। ৰাজ্য বিহীন ৰাজ্য উচিত নোহে।
এখনে সুগ্ৰীৰক সিংহাসন বৈসাই অঙ্গদক যুৱৰাজ পদে অধিষ্ঠিত
কৰিতে যুৱাই।

Jambuban : Honumanbi lugabdama ludung. Aine agerdim lomdarna gerbidlai.

জাম্বুবান : হনুমন্তে উচিত কহল। শিষ্যে শুভ কার্য সম্পাদন কৰিতে উচিত হয়।

সূত্র : নল, নীল সুগ্রীৰক, অঙ্গদক ভূমিহন্তে উঠায়া সিংহাসনে বৈসায়া জয়ধ্বনি কৰিতে লাগল। ইহেন সময়ে বালি তৎকালে উপগত হৈয়া কোপে কম্পমান হইয়া বালি যে কহল।

Bali : Ei maglad ladni sikoma, di:ru:do ileingko pirkabge:la giladlangkula no migom dodungkun. Silo nom mokelangkula ngo alikko likpongkupi.

বালী : ঐয়ে মন্দবুদ্ধি সোদৰ পাৰীষ্ঠ। শিলাগোৰ দ্বাৰে দিয়া তুঁহ ৰাজ্য ভোগ কৰিতে আৰলি আজু তোহক প্ৰাণে মাৰি প্ৰতিশোধ লৱবো।

সূত্র : পেখি সুগ্রীৰ পাৰে পৰি কান্দিয়া বলে।

Nol Ni:lbulu : Mite migoma, ngoluk agomim tatpo:to. Agling sa:po:yok. Sugribki oko imuresin kamang.

নল, নীল আদি : হে মহাৰাজ হামাৰ বাত শুনহ। ক্ৰোধ সম্ভৱণ কৰহ। সুগ্রীৰৰ কিছু দোষ নাহি।

Bali : Imur kama:ye. Noluk le:sila gernam ager appi:dim ngo kinpagla gikang. E'kima:milo agomi kaboma:yi.

বালী : দোষ নাহি। তোৰাসৰৰ কুচক্ৰান্ত সবহি প্ৰকট ভেল। এখনে ওহি ৰাজ্যহন্তে শিষ্যে বাজ হৰ।

সূত্র : ওহি প্ৰচণ্ড আদেশ শুনি সৰ্বজনে ঋষ্যমুখ পৰ্বত সমীপ পাৱল। অন্যত্ৰ ৰামলক্ষ্মণ ইস্থানে উপগত ভেল।

গীত -

চম্পা সৰোবৰ কাষে ঋষ্যমুখ

পঞ্চগোষ্ঠী বানৰৰ ভৈলন্ত সন্মুখ।

Sugrib : Mite midumkiringa, ri adi: arangi:so ngolu du:namde aiye. Riki: Matokyo:ke pinamim pisola kaibi so:pe idilosin gia:ma:ye.

সুগ্রীৰ : আহে বানৰ বীৰ গণ। ওহি পৰ্বত মध्ये বাস কৰিবাক উচিত থান। ঋষি শাপ ভয়ে দাদা বালি ইহা কদাপি নাহি আৱব।

সীতাক বিচাৰ কৰি শ্ৰীৰাম লক্ষ্মণ

ঋষ্যমুখ পৰ্বতক পাইলা দুয়োজন।

দূৰে বসি পাচগুটি কপি দেখিলন্ত।

ব্রাহ্মণক বেশ ধৰি আইল হনুমন্ত।

Honuman : Ai kangkami ya:mi anuya, nonnye okolokkin? Oko ager legangi se adi: ara:so:pe gidu:n?

হনুমন্ত : হে সুন্দৰ কুমাহ দুহো, কাহেৰ কুমাৰ কিবা কাৰ্য্যলাগি পৰ্বতে আসিয়া আছহ?

Lokmon : Ta:to bamuna, ngonnye Dokorotki awo. Bi Koukongke ao Ramsondro:bi, ngo Sumitrangki ap Lokmonbi. To: Koikayi:ke agom siggabnam legangi Sita:me dugfola gikangku. Sita:me magapkuram legangi su:pag Kobondongki lukampe migom Sugribme riksukapegidung.

লক্ষ্মণ : বে বৃদ্ধ ব্রাহ্মণ, হামুসব দশৰথ কুমাৰ, ওহি কৌশল্যানন্দন শ্ৰীৰামচন্দ্র, হামু সুমিত্ৰানন্দন লক্ষ্মণ কৈকেয়ী মাতৃৰ বাক্য সত্য কৰিবাক লাগি, সীতা সহিতে বনে আৰলো। কিন্তু দুষ্ট ৰাৱণে সীতাক হৰি নেৰল। সে সীতাক উদ্ধাৰ হেতু কৰক্ষৰ বাক্যে সুগ্ৰীৰ ৰজাৰ সঙ্গ বিচাৰি এথা আৰলো থিক।

Honuman : Yowi yowa, nonnye Ram-Lokmonbi:i!

হনুমন্ত : অ হ হ। তোৰা দুই ৰাম-লক্ষ্মণ।

সূত্ৰ : এহি কহি দূৰহন্তে নিজ ৰূপ ধৰি যে কহল

Honuman : Migom Sugribe..... i, sibe: ajonkiringa, nolu lomna gito. Se anmyire ngoluk me:jubni ajon Ram Lokmonbi. Mite minom ru:ni pine Ra:ma, ngo nok pagbolaksin pagbo Honumanbi. ngok tunga:la kunnamim toriksutei.

হনুমন্ত : এয়ে ৰাজা সুগ্ৰীৰ, বান্দৰ গণ সত্বেৰে আৰ। আৰা দুই পৰম বান্দৰ ৰাম-লক্ষ্মণ। হে পৰম ঈশ্বৰ ৰাম, হামু তোহাৰ দাসকু দাস হনুমন্ত, হামাৰ শতকোটি প্ৰাণপাত গ্ৰহণ কৰহ।

সূত্ৰ : শ্ৰীৰামে হনুক সাৰটি ধৰল।

Ram : Sugrib migoma, ngoluk kumanamsim toriksutei.

শ্ৰীৰাম : হে সুগ্ৰীৰ ৰাজ, হামাৰ প্ৰণাম গ্ৰহণ কৰহ।

Sugrib : Mite midum Ramno tani:pi dakkansuri ru:ne pinibi. No li:lingkope kampon ager gerkapipag so:pe gia:dung. Ngo aropirung ludung. Silokokki ngomye sijen turjan

ajonibo.

সুগ্রীব : হে শ্রীৰাম মনুষ্যৰূপে তোহো হৰিক অৱতাৰ। হাজাৰ কল্যাণ নিমিত্তে ইহা আৱলি থিক। হামু সত্যকৰিয়ে বোললো। আজুহন্তে হামু দুহো পৰম মিত্ৰ ভৈলো।

Ram : Atai Sugriba, ngok me:dir me:song agominnu: Okkomei luyibon. Ngok me:fomsunam Sita:me sikom Rabonbis dukpagbodokudodokki ngok asin amirso inikopak rulikto.

শ্রীৰাম : হে বান্ধৱ সুগ্রীব, হামাৰ দুখৰ কথা কি কহবো যে প্ৰাণপ্ৰিয়া সীতাক দুৰন্তে ৰাৱণে হৰণ কৰি গাৱে অগণি জ্বলাৱল।

Sugrib : Ngolu re adi: ara;so du:dagdo marugni raiko:di kangkanni miyumko sobomi:dagakui. Ngo aiki amiksokki ka:sudanto. Bik gasor dumidi bibi gomgompi gila gibomnam air murkongim pitpagamna sikomdim pela: pela: gidagai. Yowe yowa, imi ugnam tuptare.

সুগ্রীব : যৈসানি হামুসৰ পৰ্বতে ৰহি আছোহো তথি সে দুৰন্ত ৰাক্ষসে এক সুন্দৰী কন্যাক লৈয়া যাই। হামু স্বছক্ষে দেখলো। আউল জাউল কেশে যে কন্যা গাঁৱৰ অলংকাৰ খসাই সিঞ্চৰিত কৰি শাপ দিয়া যাই। অ হ হ পৰম কপাল।

সূত্ৰ : ওহি কহি সুগ্রীবে কিছুপদ অলঙ্কাৰ ৰামা দেখাবল। যে অলঙ্কাৰ পেখি শ্রীৰাম ব্যাকুল ভেল।

Ram : Me:bomsunam Sita:no Okdope gika:n.
No kira:s kama:mil ngo kape turra du:ya:n!

শ্রীৰাম : কৈক গৈলা সীতামতী মোৰ প্ৰাণ প্ৰিয়া- তোহাৰ বিৰহে মই কেনে ধৰো হিয়া।

সূত্ৰ : তহি বোলন্তে শ্রীৰাম আকুলিত ছয়া ৰহল।

Sugrib : Ataya, me:dirim mipo:to
Pesudama ludung ngo tattok ataya
Mo:pirim makugla ngo sita:m magabyi
Abi:n biro Bali:bi ngom minpaktung
Ngok me:nam yamnimsin biuring notpaktung
Ager ako gerteika no me:dir mikpanna
Arodin ngunnentei no Bali:m mokela.

সুগ্রীব : হে মিত্ৰবৰ, তাপ তেজহ

সত্যবাণী বুলিলোহো শুনিয়োক মিতা
ত্রিভুবন বিচাৰিয়া আনিদিবো সীতা।
জ্যেষ্ঠ ভ্রাতা বালী বীৰে মোক খেদি দিল
মোহোৰ পত্নীক সিয়ো নিজ ভাৰ্য্যা কৈল।
এক কাৰ্য্য কৰা প্ৰভু শোক পৰিহৰা
বালীবধ কৰি মোৰ সত্যক উদ্ধাৰা।

Ram : Atai Sugriba, ngo abrobo:lo Bali:me apkeye. No
ajjoukosin me:moma:pe bikkokki mimakpi leato.

শ্ৰীৰাম : হে সূগ্ৰীৰ, হামু একপাত শৰে বালীক বধ কৰবো। চিন্তা চোৰি
যুদ্ধে সাজু হৰ।

সূত্ৰ : ওহি কহি সৰ্বজন প্ৰস্থান ভেল।
তদন্তৰ সখীসৰ সহিত তাৰা বিলাস কক্ষে
নৃত্য কলয় -

গীত : আৰত তাৰা দেবী সঙ্গৈ সখী দুই
নাচত গাৱত ৰংগে সালংকৃত হই।
ফুৰে লীলা কেলি কৰি পটেশ্বৰী তাৰা।
ৰূপে গুণে বিতোপনী সংসাৰতে সাৰা।

Brinda: Ajona, nokkiddiko tupta bottini miyumi kamang.
Indro:ki ne:ng Sori:bi:sin nokkiddimang.

বৃন্দা : হে সখী, তোহো সম সৌভাগিনী নাৰী কবছ নাহি। ইন্দ্ৰক পত্নী
শচী তোহাৰ সম নুহি।

Chandra : Nom ajonpi jonna ngok turnamse:i turjupkang.

চন্দ্ৰা : তোৰা সমে সখিত্ব কৰিয়া জীৱন সাম্ফল কয়লো।
Tara : Sijon turjon ajonkiringa, ngok me:dir me:song agomim
nolum kapi lubisuyin? Ngo airu:pe pisokanne ma:nying
ko ma:to. Yigao Sugribbi migom kungke:do tettula
jamni li:sapko medla dungai. Mibbo ludag idi aini
ma:nyi:marg. Odok legange ngo mi:pola:ma:pe idung.

তাৰা : হে প্ৰাণ সখি, হামাৰ দুখৰ কথা কহিবো। হামু এক বিষম সপোন
দেখলো। দেৱৰ সূগ্ৰীৰ সিংহাসনে বসিয়া এক ত্ৰিকোণ ইটা গিলিয়া
আছয়। দৈৱে বোলয়, ওহি স্বপনক ফল শুভ নুহি, এহি হেতু
হামাৰ মন উদ্বেগ কৰিয়া আছয়।

সূত্ৰ : হেন সময়ে বালি প্ৰবেশ কয় থিক - দুহো সখি অন্তৰিয়া গেল।

- Bali : Oiya, nom asinang ola ngo so:pe gia:toku.
 বালী : হে প্রাণ প্রিয়া তোহাক নিমিত্তে ব্যাকুলিত ছয়া হামু এথা আরলো।
 সূত্র : যে সময়ে দূত্রে আসি যে বোলল
 Barig : Mite migoma, ngok kumnamsim toriksutei. Attani yabgole mite midum Sugribbi mimag modopi nom toya:la dung. Agomdi idibong migoma.
 দূত : যে বাজেশ্বর, হামাৰ প্রণাম গ্রহণ কৰহ। বাজদ্বাৰে বীৰ সূত্ৰীৰ যুদ্ধ হেতু আসি বহৈছে। তোহাক জনবলো।
 Sugrib : (Arangola) Ei sikom Balia, lomna mimakpe lento. Mimage, lomna lento.
 সূত্ৰীৰ : (অভ্যন্তৰত) ঐয়ে দুৰাচাৰ বাল। সত্বে বালি যুদ্ধ দেহ। যুদ্ধ দেহ।
 Bali : Ya, maglad ladni Sugribki angking ki:pinammelim antoka. Oiya ngo gipo:pibo.
 বালী : অঃ কুলাঙ্গাব সূত্ৰীৰক এত মান কক্ষা। হে প্রিয় হামু চললো।
 Tora : Abba, no mimakpe gipo:yok. Ngo aima:ne ma:nyingko ma:to. Nok alilok sogabla kumdung, no mimakpi giyak, gidannyok. Sugribbi Rammi jonsula mimag modung. Ngolukki aima:pe iye. Abba, no aso:pe dunggitok (alagdok sogabdung).
 তাৰা : হে স্বামী যুদ্ধে নাহি যাববি হায়ু এক বিমঙ্গল স্বপন দেখলো। তোহাৰ পাৰে বলাই লওঁ নাহি যাববি, নাহি যাববি, সূত্ৰীৰে বামৰ সহায় লৈয়া পুনু আরল মহা অমঙ্গল মিলব। স্বামী স্বস্থ হব। (হাতত ধৰে)।
 Bali : Oiya, mite midum yamnipe ige:la no ma:nyingoudim pisogo:du:n? Rammbi ngokkinyam de:kko ajjo:ya:dag. Odok imna ngo bik ne:ngim bukibimang, abbom dimbimang among rissom nirbimang. Oko ligangi bi ngom moa:yen? No Onggodki lidulo aso: pe du:to.
 বালী : হে প্রিয়ে বীৰ পত্নীছয়া বৃথা সপোনক লাগি ভিত্তি ভৈল। শ্ৰীৰাম হামাকু কোন ক্ষুদ্র, হামো তাহাৰ স্ত্রীবৈৰী, পিতৃবৈৰী, সীমা বৈৰী নোহো। কি নিমিত্তে হামাক অপকাৰ কৰব। তোহো অঙ্গদ সহ স্থিৰে বহ।
 সূত্র : প্রস্থান কয়ল। অন্যত্র সূত্ৰীৰে দ্বাৰে গজ্জিয়ে বোলল।
 Sugrib : Ei ami re:ng po:na, piyyang gini Balia, annying

Kama:na. Godakokki nom ngo Jo:mkobo:pe milikpo:pe.
Mimakpe lento.

সুগ্রীবে : ঐয়ে তিৰীচোৰা, পাপীষ্ঠ বালি, ছিঃ লাজ নাই ওহি গদাঘাটে তোহক
যমপুৰে পঠাৰবো। সত্বৰে সমৰক সাজ হব।

Bali : Du:mi:po:to, du:mi:po:to.
Nom mokedaggomsin luni me:ne kama:ye
Lamku kera: pesinda luya: maya:n lenma:ye.

বালী : বহ, বহ
তোহক বধিলে দুষ্ট খণ্ডিবেক শাল।
ৰাখন্তা নাইকে আজি দশদিগ পাল।

সূত্র : ওহি পৰকাৰে ঘোৰ যুদ্ধ মিলল। সুগ্রীৰ অচেতন হুয়া পৰল।
বালি পদাঘাট কৰি অন্তৰি গেল। তথি ৰাম-লক্ষণ আৰল।

Sugrib : Ayad yadni Ra:ma, ngo nok kapin oturungin? Agom
luma luma:pe no Bali:me ngom mokemoli:dungan. Ede
rokki kapin sowin?

সুগ্রীৰ : ঐয়ে মিঠাবাদী ৰাম, হামু তোহাৰ কমন শূত্ৰ। কেন হেন কপট
কৰিয়া বালীক হাতে হামাক বধিতে চাৰলি - ই কোন ব্যৱহাৰ

Ram : Ataya, ngom genggabi:dung. Empige:la nonyi annyim
ngo ka:murminsukang. Annyike amirdi akamo:dag.
Annyike tukkudo air doksiriye, oturu:di se:ka:song,
ajondi si:ka:song ngo kangkinei to kumang. Edimbulum
mige:la ru:pag daroptobo. Si tuloki doksiri:sim gitok.
No mi:poyepi.

শ্ৰীৰাম : হেমিত্ৰবৰ, তোহাৰ ভূৰ্সনা শুনিতে হামাৰ উচিত হয়। কিন্তু তোৰা
দুহোৰ সম কলৈবৰ, দুইহানো শিৰে সুবৰ্ণৰ মালা, শত্ৰু কোন জন
ইহাক চিন্তি থমকি ৰহলো। উঠহ ওহি তুলসীৰ মালা পৰিধান
কৰহ। তোহাৰ মনোবাঞ্চ - সিদ্ধি হোৱব।

সূত্র : শিৰে মালা পৰিধান কৰাবল।

Sugrib : Ataya, kinma:la nom ngo tordopi luto, ngok lumurim
me:yinsupo:lang.

সুগ্রীৰ : হে শ্ৰীৰাম নজানি তোহক কটুবাচ্য বোললো হামাৰ দোষ মৰস
গোঁসাত্ৰিঃ।

সূত্র : ৰামক প্ৰদক্ষিণ কৰি জনাবল। তদন্তৰ বালী উপগতভেল।

Sugrib : Ei Bali sikoma, arung ara:do pida:la okkom idu:n? Ngo

silo nok Jo:mpe ila gidung. Nom silo ngok alaglokkim si:ko moya:yeji kangkipi.

সুগ্রীব : ঐয়ে দুৰন্ত বালীৰাজ, গহুৰত পশিয়ে কিকৰস, আজু তোহাৰ কাল
হুয়া আৰলো - দেখো তোহাক আজু কোনজনে ৰক্ষা কৰয়।

Bali : Ei annying kamanga, milo yumketomang imna silo no
likoda lendungkun. Silo nom ngo sanggabdan-ge:la
mokepo:pi. Agom luma:pe mimakpe daglento,
kangkisong silo nok pakkinamdin.

বালী : ঐয়ে নিলাজ, বাৰম্বাৰ ভঙ্গ হুয়া পুনু আৰলি। আজু ওহি খাণ্ডাহনি
তোহাৰ প্ৰাণ লেৱবো। গৰ্বচোৰি যুদ্ধে সন্মুখ হৰ-দেখো তোৰ
মুনিষাই।

সূত্ৰ : বালি-সুগ্ৰীৱৰ ঘোৰ যুদ্ধ মিলল। সুগ্ৰীৱৰ বলবীৰ্য্য টুটল। দেখি
ৰামচন্দ্ৰে শৰ হানি হৃদয় বিদাৰল। বালি মৰলো বুলি আটাস
পাৰল। মাথা পালটাই ৰাঘৱক দেখি যে বোললঃ-

Bali : Ainame, ainami Ra:ma, tatpotadani nok aminde. Oko
ajingisin kama:pe no ngom moketon. Si ngok angki:sok
bidlenne le:ne i:sim ti:tok. Do:nyi awo imnamdok po:tubi
unna du:yipi.

বালি : ধিক্ ধিক্ শ্ৰীৰাম। ঠিক তোমাৰ শ্ৰীৰাম নাম, বিনা হেতু হামাৰ
প্ৰাণ লেৱলি। এখনে হৃদয় বিদাৰি বুকুৰ শোণিত পাম কৰহ। সূৰ্য্য
বংশৰ কিৰিটি ৰহোক।

Ram : ei piyyang gini sibe: migoma, po:pi no migomkidarim
aboko imurra mitag. Aini bisarko Sarma:pe Sugribmi
minpagge:la bik ne:ngimsin no rotpakto. Marugnun
momabnamdi ru:niki ru:name. Su:pag ngo Sugribmi
migompe du:mpye.

শ্ৰীৰাম : হেদপীঠ বানৰ ৰাজ। পূৰ্বে তোহো ৰাজাগণক অনেক অপকাৰ
কৰিয়া আছহ। বিনা বিচাৰে ভাতৃ সুগ্ৰীৱক দেশৰ ডকায়া তাহাৰ
ভাৰ্য্যাক সঙ্গ কয়লি। দুষ্টক দমন শাস্ত্ৰৰ বিচাৰ, এখনে সে সুগ্ৰীৱক
ৰাজ পাট দিয়বো।

Bali : Biro Sugriba, aglingim mikpanna ngok kira:so:pe
grasto. Ngo ngok aligim pa:tobo. Nok alagi:lo ngo
Onggodeni toligduny Tara, oiya, nok agomim tadma:pi
gila ngo lo:tu:pe sipinampi ikang.

- বালী : হে ভাই সুগ্ৰীৱ, মন্যে পৰিহাৰি হামাৰ পাশে আৱ। হামাৰ উপযুক্ত শান্তি মিলল। তোহাৰ সঙ্গে অঙ্গদক অৰ্পন কয়লো। হাঁ হাঁ তাৰা। পটেশ্বৰীৰ বচন চোৰি বিপাশে মৰলো।
- সূত্ৰ : সুগ্ৰীৱে হাঁ দাদা বুলি গাৰে ধলি পৰল। ব্যাকুল চিত্তে তাৰা, অঙ্গদ আসিয়া হা স্বামী, হাঁ পিতৃ বুলি নিখালে পৰল। (সুগ্ৰীৱ, অঙ্গদ তৰাক ওচৰ চপায় আনল)
- Bali : Ramsondro ru:ninom kumdum alag laksa:la Ngoluk takam imurim to me:yinsubilang.
- বালী : প্ৰণামোহো ৰামচন্দ্ৰ কৰি হাত যোৰ- ইসব দোষক প্ৰভু ক্ষেমিবা আমাৰ।
- সূত্ৰ : ওহি কহি ৰাম ৰাম স্মৰি ঢলি পৰল।
- Ram : Bali migoma, ngok alaglo sila no aginpe taying amo:lo du:pa:yi. Nok sibe: Obodi turjupkang.
- শ্ৰীৰাম : হে বলিৰাজ হামাৰ প্ৰসাদে তোহো অক্ষয় স্বৰ্গ লাভ কয়লি, তোহাৰ বানৰ জনম সাক্ষফল ভৈল।
- সূত্ৰ : ঐচন পৰকাৰে বালিক মনোৰথ পুৰিয়ে বিবিধ লীলা কৰল। সুগ্ৰীৱৰ অঙ্গদ বালীৰ - প্ৰেত কৰ্ম সমাপন কয়ল। কিস্কিন্ধ্যা নগৰে সৰ্বজনে সুখে বহল থিক।

মুক্তি মঙ্গল ভটিমা :

জয় জয় মুৰাৰী ৰাঘৱ ৰাম।
 সুগ্ৰীৱ বালিৰ পুৰল মনকাম।
 জগজন জীৱন সোহি মুৰাৰি
 মুকুতি মঙ্গল কৰতু তোহাৰি
 ৰামক চৰণে শৰণ লেহু জানি
 সৰ অপৰাধক মৰস তোহো স্বামী।
 সীতা হৰণ বালীবধ নামেদ নাটকম্ - সমাপ্তম্ ইদম্।
 অপৰাধ বিনাসন তয়ুনামে নাৰায়ণ
 জানি নামে পলিলো শৰণ
 আন গতি নাহিকে মৰণে
 অপৰাদ ক্ষমা কৰি তুমি দয়াশীল স্বামী
 মোক ৰক্ষা কৰিয়ো চৰণে।